

Arkeologisk utredning 2016

Sallerup 180:72 m.fl.

RAÄ SÖDRA SALLERUP 3, 42, 43, 44 & 88
Södra Sallerups socken, Malmö kommun
Skåne län

ÅSA BERGGREN

Sallerup 180:72 m.fl.

Arkeologisk utredning 2016

Sallerup 180:72 m.fl.

RAÄ SÖDRA SALLERUP 3, 42, 43, 44 & 88

Södra Sallerups socken, Malmö kommun
Skåne län

ÅSA BERGGREN

Arkeologisk utredning 2016

Sallerup 180:72 m. fl.

RAÄ Södra Sallerup 3, 42, 43, 44 & 88

Hyllie socken, Malmö kommun

Skåne län

Åsa Berggren

Sydsvensk Arkeologi Rapport 2017:05

© Sydsvensk Arkeologi AB 2017

Utgiven av: Sydsvensk Arkeologi AB

Postadress: Box 134, 291 22 Kristianstad

Tel: 044-13 58 00

Hemsida: www.sydsvenskarkeologi.se

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslag: Ett av söschakten nära gårdsläget Hemgården. I bakgrunden syns pågående schaktning vid bronsåldershögen RAÄ

Södra Sallerup 3:1. Foto: Åsa Berggren, Sydsvensk Arkeologi

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, I2014/00893

Tryck: Holmbergs i Malmö AB

Innehåll

Sammanfattning	9
Bakgrund	11
Syfte, metod och genomförande	13
Topografi och fornlämningsmiljö	15
TOPOGRAFI OCH NATURGEOGRAFI	15
FORNLÄMNINGSMILJÖ	15
TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR I OMRÅDET	19
Undersökningresultat	23
NORRA DELEN	25
Delområde 1	28
Tidigare avgränsning RAÄ 88:1	28
Delområde 2	28
Delområde 3	29
Delområde 4	30
Delområde 5	31
Delområde 6	33
Delområde 7	34
CENTRALA DELEN	34
Delområde 8	36
Delområde 9	39
SÖDRA DELEN	40
Delområde 10	42
Delområde 11	42
Delområde 12	43
Delområde 13	45
Delområde 14	49
Delområde 15	50
Metalldetektering	53
Förslag till fortsatta åtgärder	57
FÖRSLAG TILL INRIKTNING AV FORTSATTÅ ÅTGÄRDER	57

Referenser 61

LITTERATUR 61

PERSONLIG KOMMUNIKATION 62

Administrativa uppgifter 63

Bilagor

BILAGA 1. SCHAKTNUMRERING

BILAGA 2. SCHAKTBESKRIVNINGAR/MATJORDSDJUP

BILAGA 3. ANLÄGGNINGSLISTA

BILAGA 4. FYNDLISTA

BILAGA 5. RAPPORT BESTÄMNING METALLFÖREMÅL

BILAGA 6. RAPPORT METALLKONSERVERING

BILAGA 7. RAPPORT METALLDETEKTERING

BILAGA 8. TIDSAXEL OCH PERIODFÖRKORTNINGAR

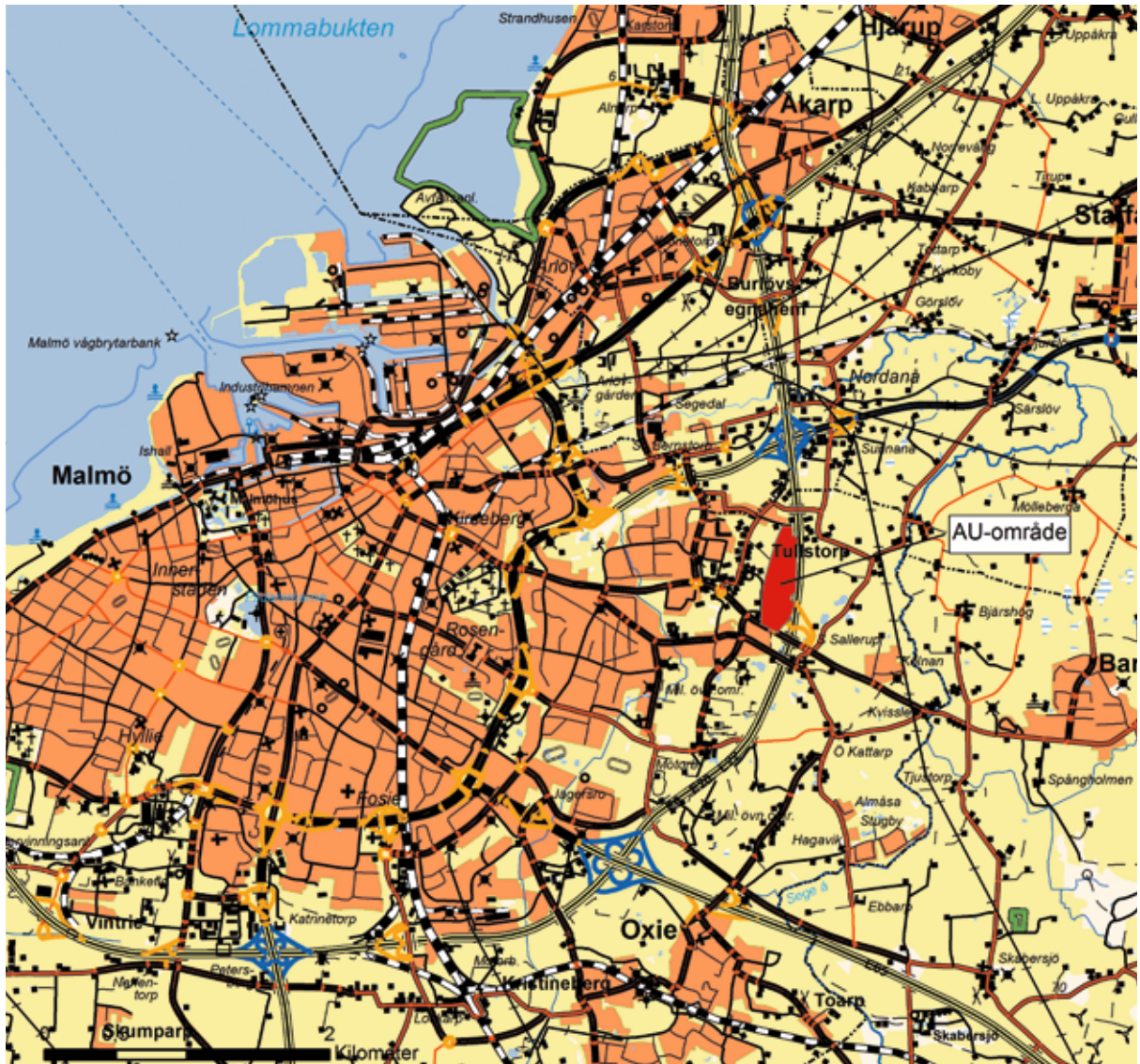
BILAGA 9. DET UPPDRAGSARKEOLOGISKA SYSTEMET

Sydsvensk arkeologi rapportserie 2017

Figur 1 Utredningsområdets läge i Skåne markerad med grön punkt. Malmö kommun markerad med grått. Skala 1:2 500 000.

Figur 2 Utredningsområdets läge i Malmös östliga utkant markerat med rött. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Malmö stad, Fastighetskontoret, har inför planeringen av ett större verksamhetsområde utmed Yttre ringvägen begärt att få de arkeologiska förutsättningarna utredda i ett andra steg. Området är beläget i de östra delarna av Malmö, omfattar 54 hektar (ca 544 000 m²) och sträcker sig 1,5 km utmed Yttre ringvägens västra sida i Södra Sallerups socken. Området utreddes i ett första steg 2015. Den fortsatta utredningen innebar att sökschakt drogs över området och att en metalldetektering genomfördes.

Utredningens syfte var att konstatera om det finns fornlämningar under mark inom det aktuella området. Resultatet ska kunna användas som planerings- och beslutsunderlag av länsstyrelsen och Malmö stad.

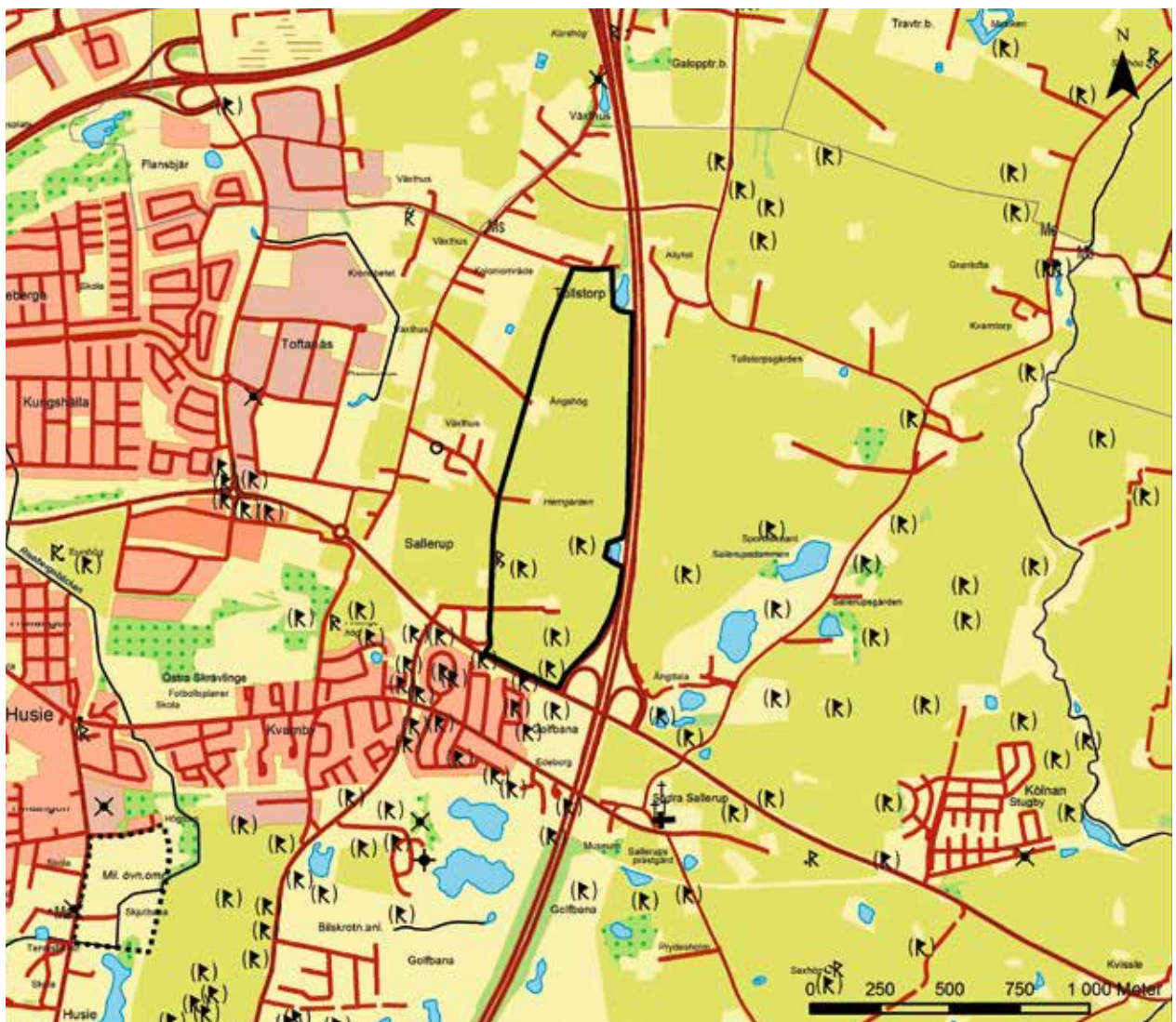
Utredningsområdet ligger i ett småkuperat område med flacka moränkullar. Utredningsområdet i sig är relativt flackt men varierar från 13,40 till 22,20 m ö.h. Ett par höjdsträckningar i sydväst–nordostlig riktning syns i området.

Utredningsområdet är beläget i en trakt som varit intensivt utnyttjad under såväl förhistorisk som historisk tid. Det ligger i en del av Malmö som varit föremål för många arkeologiska undersökningar och både inom undersökningsområdet och i närområdet finns befintliga fornlämningar.

Totalt schaktades ca 20 000 m² i utredningen, uppdelat på 288 sökschakt. I dessa framkom närmare 500 anläggningar. De bestod främst av gropar och stolphål men även rännen, diken, lager, härdar och brunnar är representerade. 15 koncentrationer av anläggningar (delområde 1–15) har kunnat avgränsas preliminärt. De är främst belägna på höjddryggarnas sluttningar men lägre liggande områden är också representerade. Bland anläggningskoncentrationerna märks främst boplatslämningar men även gravindikationer och hantverksindikationer finns i området. Boplatslämningarna består främst av anläggningarna under matjorden, medan metallfynd indikerar både gravar och metallhantverksplats. En stor del av lämningarna är inte daterade, men bronsålder och järnålder är representerade i fyndmaterialet. Fyndmaterialet av flinta visar även på närvaro under neolitikum.

Område 1–15 föreslås betraktas som fornlämning som bör undersökas vidare vid eventuell exploatering av området. Lämningarna är av olika karaktär och visar på aktiviteter inom området under flertalet perioder. Därför föreslås att de fortsatta åtgärderna samlas i teman med vissa generella frågeställningar.

Figur 3 Utredningsområdets läge i
närområdet, markerat med svart linje.
Skala 1:25 000.

Bakgrund

Malmö stad, Fastighetskontoret, har inför planeringen av ett större verksamhetsområde utmed Yttre ringvägen begärt att få de arkeologiska förutsättningarna utredda i ett andra steg. Området är beläget i de östra delarna av Malmö (figur 1 och 2), omfattar 54 hektar (ca 544 000 m²) och sträcker sig 1,5 km utmed Yttre ringvägens västra sida i Södra Sallerups socken (figur 3). I norr avgränsas området av Fortunavägen, i söder av Sallerupsvägen och i sydväst av Nummertolvsvägen. Ett flertal fastigheter berörs: Sallerup 180:22, 21, 72 och 76 samt Tullstorp 180:53, 80, 81, 83 och 84. Området omfattar två befintliga gårdar benämnda Ängshög i norr och Ringladal/Ryssgården i söder, samt ett tidigare gårdsläge benämnt Hemgården som är beläget centralt i området. Området utnyttjas idag som åkermark.

Tidigare har en utredning, steg 1 (Berggren 2016) genomförts i området. Utredningen steg 2 genomfördes efter en upphandling av Sydsvensk arkeologi. Utredningen utfördes genom att sökschakt drogs i området och metalledetektering genomfördes på hela ytan, men i olika intensitet på olika partier. Det arkeologiska fältarbetet utfördes under september 2016 och metalledetekteringen september och oktober 2016 av Jonas Paulsson, Kula HB. Metallföremålen har bedömts av Bertil Helgesson, Sydsvensk Arkeologi.

Syfte, metod och genomförande

Utredningens syfte var att konstatera om det finns fornlämningar under mark inom det aktuella området. Påträffade fornlämningar har i möjligaste mån avgränsats. Resultatet ska kunna användas som planerings- och beslutsunderlag av länsstyrelsen och Malmö stad. Utredningen har resulterat i ett förslag på fortsatta arkeologiska åtgärder i området.

Utredningen genomfördes med två huvudsakliga metoder, sökschakt med grävmaskin och metalldetektering, för att på bästa sätt uppfylla undersökningens syfte att utreda förekomst och om möjligt avgränsa fornlämningar. Mångårig erfarenhet från fullåkerslandskapet i Malmöområdet visar att just sökschakt är den bäst lämpade metoden för att identifiera och avgränsa fornlämningar dolda under mark som här oftast består av igenfyllda nedgrävningar i alven under matjorden. Likaledes har metalldetektering visat sig vara relevant för att lokalisera bortplöjda delar av anläggningar från perioder med metallförekomst. Koncentrationer av metallföremål kan således indikera underliggande, delvis förstörda anläggningar från brons- och järnålder. I kombination med förekomsten av flinta i matjorden som även indikerar sönderplöjda anläggningar från neolitikum, vilken redan har konstaterats i utredning steg 1, så får man en god bild av var anläggningskoncentrationer från förhistorisk tid kan finnas/ha funnits. Metallfynden indikerar även aktiviteter i historisk tid. Dessa kan delvis kopplas till de nutida gårdslägena.

Den arkeologiska utredningen utfördes genom provschaktning med grävmaskin som följdes av en arkeolog (figur 4). Sökschakten drogs med en skopbredd, 1,75 m. Sökschakten placerades så att topografin följdes i möjligaste utsträckning för att fånga upp bebyggelse och ev. gravar på höjder och i sluttningar samt andra anläggningar i de djupare liggande partierna. Schakten drogs glesare i djupare partier, samt där anläggningstätheten var mycket låg. Dock fanns lämningar spridda över en stor del av utredningsområdet.

Alla markstycken var tillgängliga för schaktning med ett undantag där det växte selleri som inte skördats vid tiden för utredningen. Det gäller ett smalare stycke beläget öster om gårdsläget för den tidigare Hemgården, och innebar att ett ca 250 meter långt och 50 meter brett område inte berördes av sökschakt. Det gick dock att konstatera närvaron av anläggningar söder om detta stycke och några intressanta metallfynd gör att en mindre del av detta område ändå kom att ingå i en av de föreslagna ytorna för fortsatta åtgärder.

Figur 4 Sökschakten dras av grävmaskin i enkel skopbredd. Arkeolog Erik Johansson följer skopan. I bakgrunden den befintliga gravhögen Södra Sallerup 3:1.

Schakt och framkomna arkeologiska lämningar mättes in med GPS i projektion Sweref 99 (TM). Tolkning av anläggningstyp (t.ex. stolphål, grop) gjordes direkt vid inmätning genom kodval. Digital information lagrades i Intrasis och bearbetades i Intrasis 3/ArcGIS.

En del i utredningen utgjordes av metalldetektering. Hela undersökningsområdet avsöktes systematiskt med sökstråk med ca 40 meters avstånd. Metalldetekteringen omfattade endast matjordslagret/ploglagret. Hela undersökningsområdet norr om Hemgården, som antingen var nysådd eller tallriksharvad, kunde undersökas med långa sökstråk. På den markanta höjden öster om gården Ängshög (omedelbart väster om motorvägen) förtätades sökstråken på dess högsta delar till ett avstånd av 20 meter. Däremot var hela undersökningsområdet söder om Hemgården ej tillgängligt för sökstråkdetektering, antingen p.g.a. växande gröda eller hög stubb. Här kunde detektering endast utföras i eller i direkt anslutning till sökschakten, vilket ytmässigt ungefär motsvarar en detektering med ett sökstråksavstånd på 40 meter.

Vid undersökningen negligerades generellt utslag från järnföremål, medan utslag från föremål av alla andra metaller kontrollerades. Metallföremål som med säkerhet kunde tillföras tiden före 1850 eller med osäkerhet kunde dateras i fält, togs upp och mättes in med handburen GPS. Metallföremål som med säkerhet kunde bestämmas till senare tid (d.v.s. efter 1850) tillvaratogs inte.

Topografi och fornlämningsmiljö

TOPOGRAFI OCH NATURGEOGRAFI

Utredningsområdet ligger i Malmös östra utkant, i ett småkuperat område med flacka moränkullar (figur 5 och 6). Området gränsar till backlandskapet som med mjukt rundade moränkullar ligger i sydost. Det är rikt på sänkor som under förhistorisk tid utgjordes av kärr- och mossmarker, men som nu till största delen är utdikade och ingår i åkermarken. Omkring 1,4 km öster om utredningsområdet rinner Sege å från söder mot norr och ca 1,4 km åt väster rinner Risebergabäcken i samma riktning. Det kortaste avståndet till kusten från det här aktuella området är idag ca sex km. Dock kan det ha varit så nära som ca två km till kusten under neolitisk tid (dagens 5-meters kurva). Utredningsområdet i sig är relativt flackt men varierar ändå från 13,40 i en djupare sänka i nordväst till 22,20 m ö.h. på toppen av en höjd i områdets västra del. (Den uppbyggda motorvägsbanken vid påfarten till Yttre ringvägen i den sydöstra kanten av området mäter dock 25 m ö.h.). Ett par höjdsträckningar i sydväst–nordostlig riktning syns i området. På dessa höjdsträckningar och deras sluttningar är de moderna gårdslägena belägna samt den registrerade hög (RAÄ Södra Sallerup 3:1) som finns inom utredningsområdet.

Den dominerande jordarten i utredningsområdet är moränlera, med fem mindre områden – företrädesvis i svackor – med finkornigare lera, samt tre mindre områden med sand (se figur 7). Det mest utmärkande för trakten i geologiskt hänseende är de stora skällorna av skrivkrita som inlagrats i moränen. De förekommer direkt sydost om det nu aktuella utredningsområdet, inom ett 4,5 kilometer långt och 700–800 meter brett stråk i nordost–sydväst riktning, mellan byarna Kvarnby, Södra Sallerup och Tullstorp. Moränens tjocklek i området är 10–60 m och kritskällorna är maximalt ca 30 m djupa. Inuti kritan förekommer flintknutor i mer eller mindre uppbrutna lager (Ringberg & Rudebeck 1982). Kritskällorna överlagras vanligen av grus, glacial lera och två moräner med mellanliggande sand, men ibland når kritan upp till markytan. Kritan finns inte inom utredningsområdet men läget nära detta geologiska fenomen och fornlämningar i samband med detta präglar till stor del även detta område, t.ex. den höga andel flinta i matjorden.

FORNLÄMNINGSMILJÖ

Utredningsområdet är beläget i en trakt som varit intensivt utnyttjad under såväl förhistorisk som historisk tid. Det ligger i en del av Malmö som varit föremål för många arkeologiska undersökningar och både inom undersökningsområdet och i närområdet

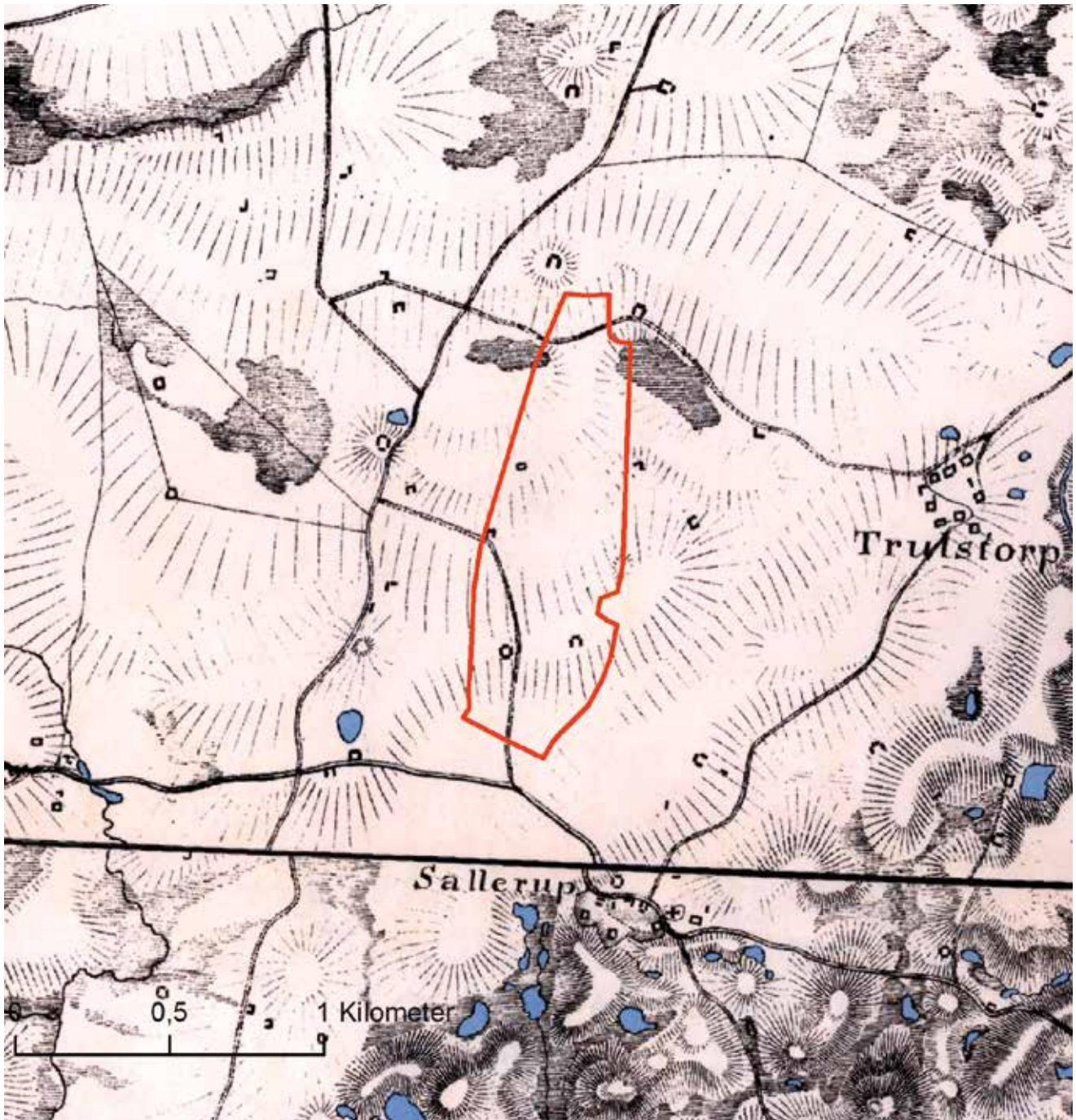
Figur 5 Topografin inom utredningsområdet (svart linje) framträder på karta med lidardata och höjdkurvor med en meters ekvidistans. Höjdrygarna inom området syns som ljusgröna partier i sydväst–nordostlig riktning. De gula och orangea partierna i sydost utgör en del av backlandskapet. Skala 1:10 000.

finns befintliga fornlämningar (figur 8). En närmare beskrivning av fornlämningsmiljön finns i rapporten för utredning steg 1 (Berggren 2016). Här presenteras ett urval av de lämningar som bedöms som relevant.

Utredningsområdet berörs delvis av områden som pekas ut som riksintressen och är upptagna i Länsstyrelsens kulturmiljöprogram. Det gäller området med neolitiska flintgruvor kring Ängdala gård och den välbevarade kyrkbyn Södra Sallerup. Detta understryker områdets potential, trots att det troligen inte finns lämningar av flintgruvor eller bebyggelse inom utredningsområdet.

Inom utredningsområdet finns redan registrerade fornlämningar. Dessa består av en befintlig gravhög (RAÄ Södra Sallerup 3:1), förmodligen från bronsålder, och fyra områden (RAÄ Södra Sallerup 42:1, 43:1, 44:1 och 88:1) – varav ett kring den befintliga högen – med fyndmaterial främst bestående av slagen och bränd flinta i marky-

tan som indikerar boplatsoområden av osäker datering. Dessa har nu kompletterats med ytterligare områden med hög flintförekomst i matjorden (se nedan och Berggren 2016). Gårdssamlingen (RAÅ Södra Sallerup 42:2) på Ringladal (Ryssgården) innehåller bland annat en intakt tunnackig yxa påträffad mellan gården och den befintliga högen (RAÅ Södra Sallerup 3:1).

Även närområdet har varit föremål för ett flertal arkeologiska undersökningar i samband med exploateringar (RAÅ Södra Sallerup 88:2). Inför anläggandet av Yttre ringvägen genomfördes utredning steg tre¹ (Dock 1997), förundersökningar (Dock 1998)

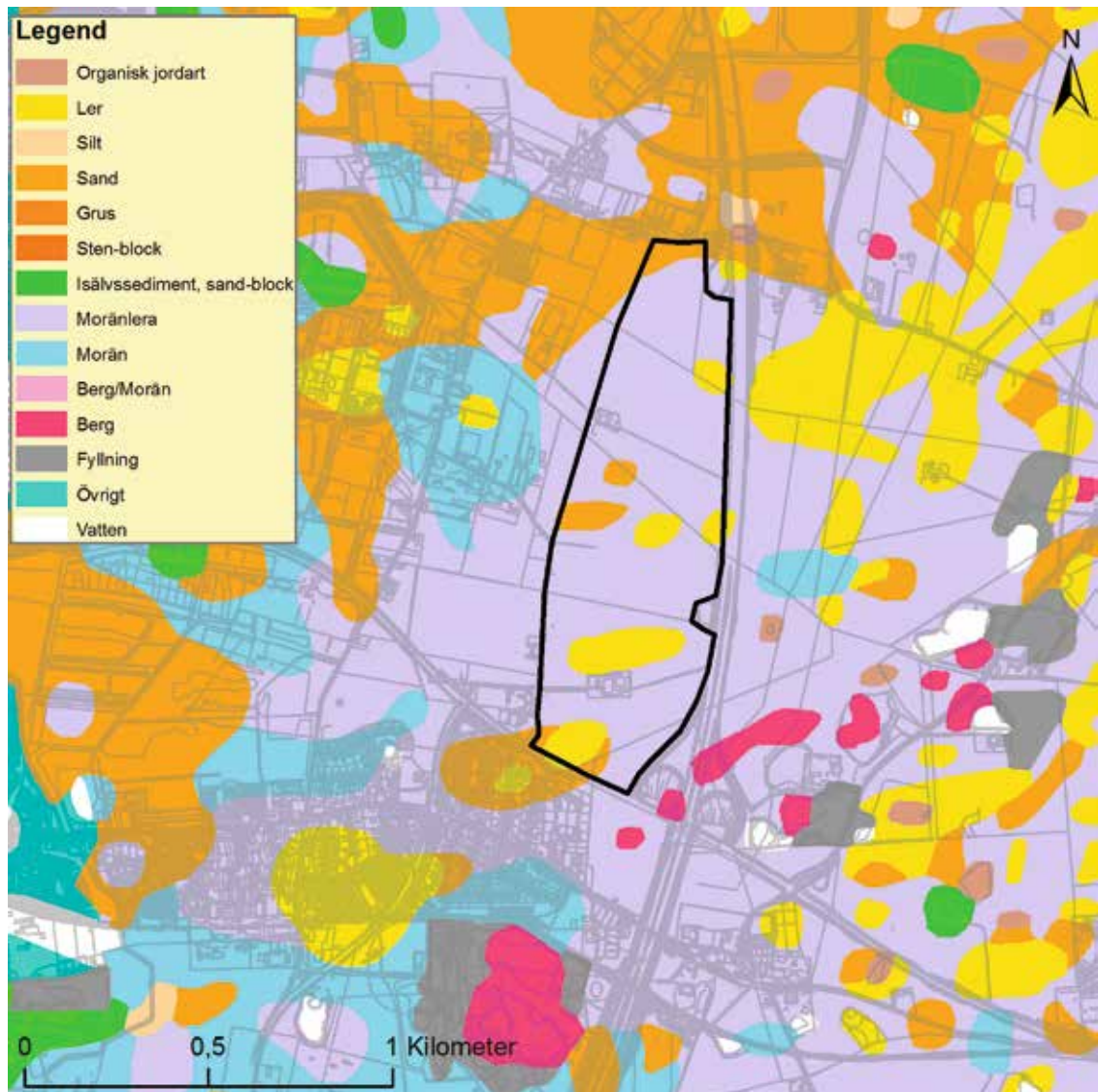
1 I projekt Öresundsförbindelsen som föregick anläggandet av Yttre ringvägen utfördes utredningar i tre steg. Den första utredningen var mycket översiktlig och berörde ett större område, den andra utredningen berörde ett smalare område och motsvarar en utredning steg ett idag och den tredje utredningen motsvarar dagens steg två.

Figur 6 Ett utsnitt av rekognosceringskartan från tidigt 1800-tal. Högdryggarna i sydväst–nordostlig riktning framträder tydligt. Utredningsområdet markerat med röd linje. Skala 1:20 000.

samt slutundersökningar (Nilsson & Onsten-Molander 2004; Grehn *et al.* 2007) av vägsträckan som ligger direkt öster om det nu aktuella området. I vägsträckan utmed utredningsområdets östra gräns påträffades två områden med boplatlämningar i höjdlägen och i svackorna mellan dem två resursområden till boplatserna. Den ena boplatserna har använts till korta men upprepade vistelser under tidigneolitikum I och kan möjligen kopplas till flintbrytningen i gruvområdet i öster och den andra boplatserna kunde dateras till förromersk järnålder (Grehn *et al.* 2007).

Förutom lämningarna under Yttre ringvägen så finns det flera tidigare undersökta fornlämningarna i trakten som är utmärkande för trakten. Som nämnts ovan så fanns ett stort område med tidigneolitiska flintgruvor vid Ängdala (Södra Sallerup 32:1, se Rudebeck 1994) direkt öster om det nu aktuella området. Flintgruvorna är unika för Sverige. Här har man brutit flinta ur kritskällor i moränen från tidigaste tidigneolitikum I fram till en bit in i mellanneolitikum. Spår av bosättning från tidigneolitikum I har påträffats 200 m sydost om gruvområdet (RAÄ Södra Sallerup 46:2). Området har sedan utnyttjats intensivt under bronsålder och även under järnålder. Partiet (Malmö 82) närmast det nu aktuella utredningsområdet undersöktes i samband med byggnationen av Yttre ringvägen (Nilsson & Onsten-Molander 2004). Där påträffades lämningar från flera perioder som senmesolitikum, tidigneolitikum, skiftet senneolitikum/äldre bronsålder och yngre bronsålder.

Figur 7 Ett utsnitt ur jordartskartan med utredningsområdet markerat med svart linje. Moränlera dominerar, med inslag av lera och sand. I sydost syns de kritskällor som innehåller lager av flinta som utvanns under neolitikum markerade med rosa färg (berg). Skala 1:20 000.

Figur 8 Utredningsområdet (röd linje) och fornlämningsituationen samt tidigare arkeologiska undersökningar. Kända fornlämnningar registrerade i FMIS är markerade med mörkblå ytor och röda punkter, tidigare undersökningar är markerade med ljusblå ytor samt fornlämningsnummer. De ljusgröna prickarna motsvarar anläggningar påträffade i schakt för gasledning. De äldre vägarna Bronsåldersvägen och den Östra vägen är markerade med lila linje. De fornlämningsnummer som är utskrivna nämns nedan i texten. S – Södra Sallerup, M – Malmö, H – Husie. Skala 1:20 000.

Väster om utredningsområdet har en omfattande bebyggelse från äldre järnålder påträffats (RAÄ Husie 66:1). Vid Toftanäs (Friman *et al.* 2009) och Gyllins trädgård (Carlie *et al.* 2007) har upp till tio gårdslägen och en metallhantverksplats undersökts samt äldre lämningar från tidig-, mellan- och senneolitikum, bland annat flera gravar.

Ytterligare ett intressant område är beläget sydväst om utredningsområdet med bosättningar från tidigneolitikum och mellanneolitikum samt gravar i området kring Bolagsbacken/Nummertolvsvägen (RAÄ Södra Sallerup 80:1, se Berggren *et al.* 2009). Utmärkande för detta område är en komplex användning under lång tid, från tidigneolitikum till äldre järnålder, med spår av bosättningar, gravar, flintbrytning i gruva och rituella deponeringar i gropar och källsprång.

Ytterligare en plats som kan vara intressant att nämna (och som inte nämns i utredning, steg 1-rapporten, Berggren 2016) är det område drygt 700 meter norr om utredningsområdet där man dokumenterat resterna av en välbevarad och välavgränsad neolitisk boplats med tyngdpunkt i tidigneolitikum (RAÄ Burlöv 99). Bland annat identifierades ett tvåskeppigt hus av s.k. Mossbytyp eller Dagstorpshus. Dateringen av huset är problematisk men kan troligen bestämmas till tidigneolitikum eller mellanneolitikum. En grop tolkad som en nedsänkt yta som fungerat som arbetsyta kan ha utgjort basen för en hydda eller ett vindskydd. Denna är daterad till tidigneolitikum (Andersson 2006). Denna boplats är intressant med tanke på att ett stolphus kan tyda på relativt långvarig bosättning. Boplatsen var belägen ca två km från de närmaste samtida flintgruvorna.

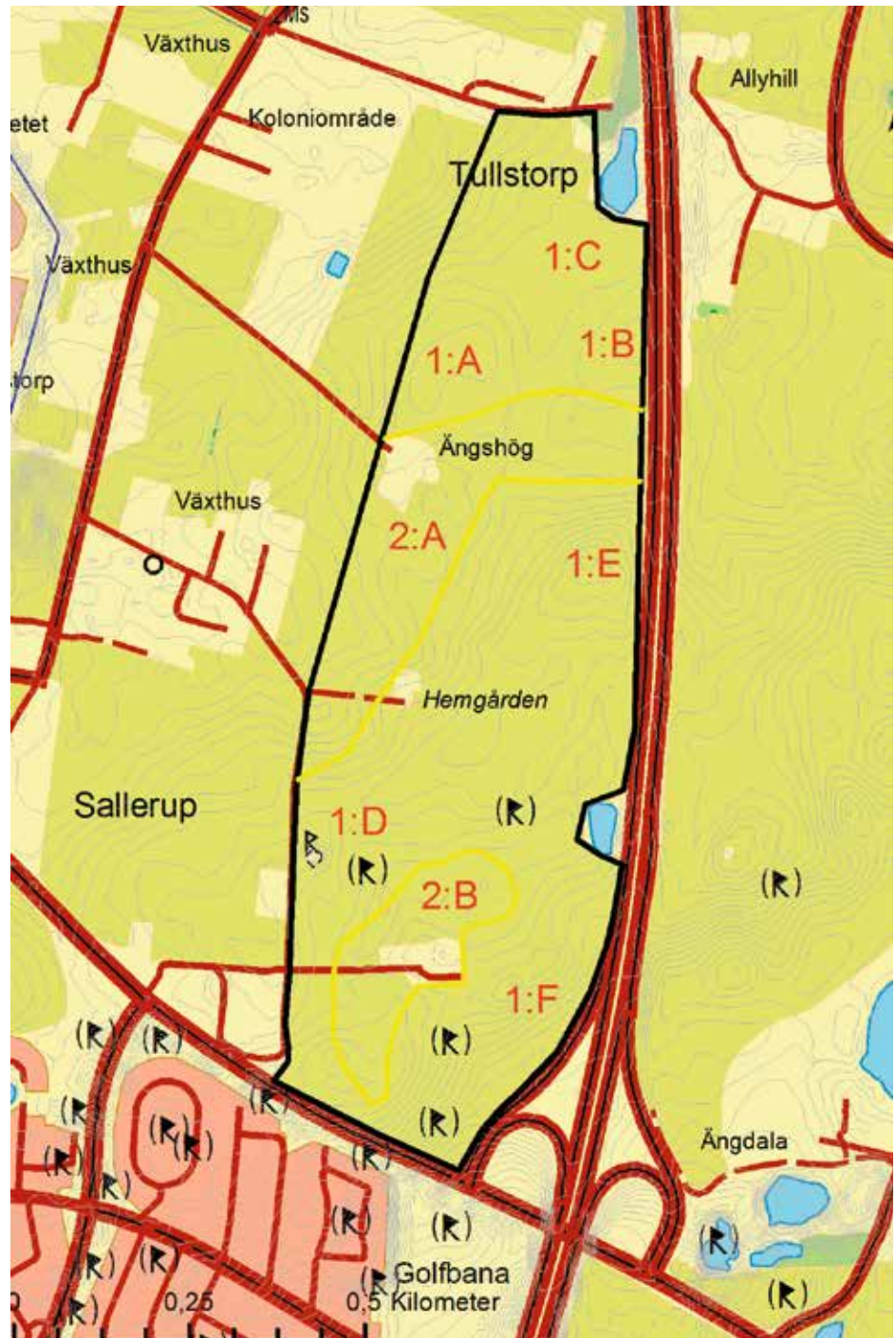
Det finns ytterligare ett stort antal kända och undersökta lämningar i området. Det kan konstateras att det i området funnits bosättningar, gravar och andra typer av platser (produktionsplatser, rituellt använda platser, vägar etc.) från alla förhistoriska perioder.

TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR I OMRÅDET

Delar av utredningsområdet berördes av de arkeologiska utredningar i två steg (Svensson & Säfvestad 1993; Steineke *et al.* 1997) som genomfördes inför anläggandet av Yttre ringvägen. Dessa utredningar berörde mycket stora områden och en del av det här aktuella området utreddes översiktligt.

Det finns mindre partier inom utredningsområdet som varit direkt berörda av arkeologiska undersökningar. I samband med nedläggning av gasledningar 1986 drogs ett smalt schakt som gick längs det nu aktuella områdets västra kant i söder och tvärs över områdets norra del. I den södra delen, i anslutning till högen RAÄ Södra Sallerup 3:1 och boplatsen RAÄ Södra Sallerup 42:1 framkom tre anläggningar bestående av en grop och två härdar som antogs vara av neolitisk ålder. Utmed den nordliga sträckan framkom en grop med fynd av flinta, också den förmodat neolitisk (Thörn 1987).

Under 2015 genomfördes en utredning, steg ett, i hela det nu aktuella området (Berggren 2016). Utredningen genomfördes genom en byråinventering inklusive en kulturgeografisk genomgång av äldre kartor samt en fältinventering. Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om fornlämningar eller fornlämningsom-

Figur 9 Utredningsområdet (svart linje) delades in i två kategorier efter utredningens första steg. Kategori 1 som motsvarar höjdryggarna, deras sluttningar samt områden tidigare noterade som fornlämningar pga. flintförekomst i markytan. Kategori 2 motsvarar låglänta områden. Kategori 2 bedömdes kunna utredas i något lägre grad än kategori 1.. Skala 1:10 000.

råden kan komma att beröras av exploatering inom området som nu är aktuellt för verksamhetsplanering.

I byråinventeringen noterades de redan konstaterade fornlämningarna inom utredningsområdet. Den studie av historiska kartor som genomfördes resulterade i att fyra nya fornlämningsindikationer identifierades, utöver den redan befintliga gravhögen. Fältinventeringen gav vid handen att slagen flinta finns i matjorden över i stort sett hela det aktuella området. Dock med större koncentration i höjdlägen och på sluttningarna till dessa. I de lägre partierna var koncentrationen av slagen flinta lägre. Det finns indikationer på att aktiviteterna som lämnat spår på höjdlägena kan dateras till neolitikum och bronsålder, men järnålder är troligen också representerat, speciellt med tanke på resultaten av undersökningar i utredningsområdets närhet. Den boplats från förromersk järnålder i öster låg t.ex. på en höjdsträckning som sträcker sig in i utredningsområdet. Den viktiga ställning som Ängdalaområdet i öster också spelat under tidigneolitisk tid, samt under bronsålder, gör det troligt att utredningsområdet också utnyttjats relativt intensivt under dessa perioder. Området har också varit viktigt ur kommunikationssynpunkt då flera äldre vägars sträckning gått att identifiera i utredningsområdets närhet (se figur 8).

Sammantaget resulterade informationen från byråinventering och fältinventering i en indelning av utredningsområdet i två typer av områden (figur 9) där kategori 1 utgör höjdlägen och även vissa lägre liggande partier där det är stor potential att påträffa lämningar efter boplatser och andra aktiviteter. Dessa områden överensstämmer med de lämningar som framkommit vid undersökningar längs med utredningsområdets kanter. I tillägg till de områden som redan konstaterats utgöra fornlämning benämndes delområden inom kategori 1 med undernumrering (1:A–F) för att peka på olika partiernas karaktär (Berggren 2016). De utgör tio boplatsslägen och fyra gravhöglägen eller eventuella gravhöglägen (inkl. befintlig hög), varav några sammanfaller. Kategori 2 utgörs av de sänkor där endast enstaka flintavslag påträffades vid inventeringen. Dessa områden kan ha utgjort potentiella resursområden för boplatser som legat i höjdlägen där man kan påträffa t.ex. brunnar, vattenhål, utkastlager etc. Två sådana partier identifierades (2:A–B).

Undersökningsresultat

Utredningsområdet omfattar 544 000 m². Totalt schaktades ca 20 000 m² uppdelat på 288 sökschakt. Då området är mycket omfattande delas det i redovisningen upp i tre huvudområden (figur 10):

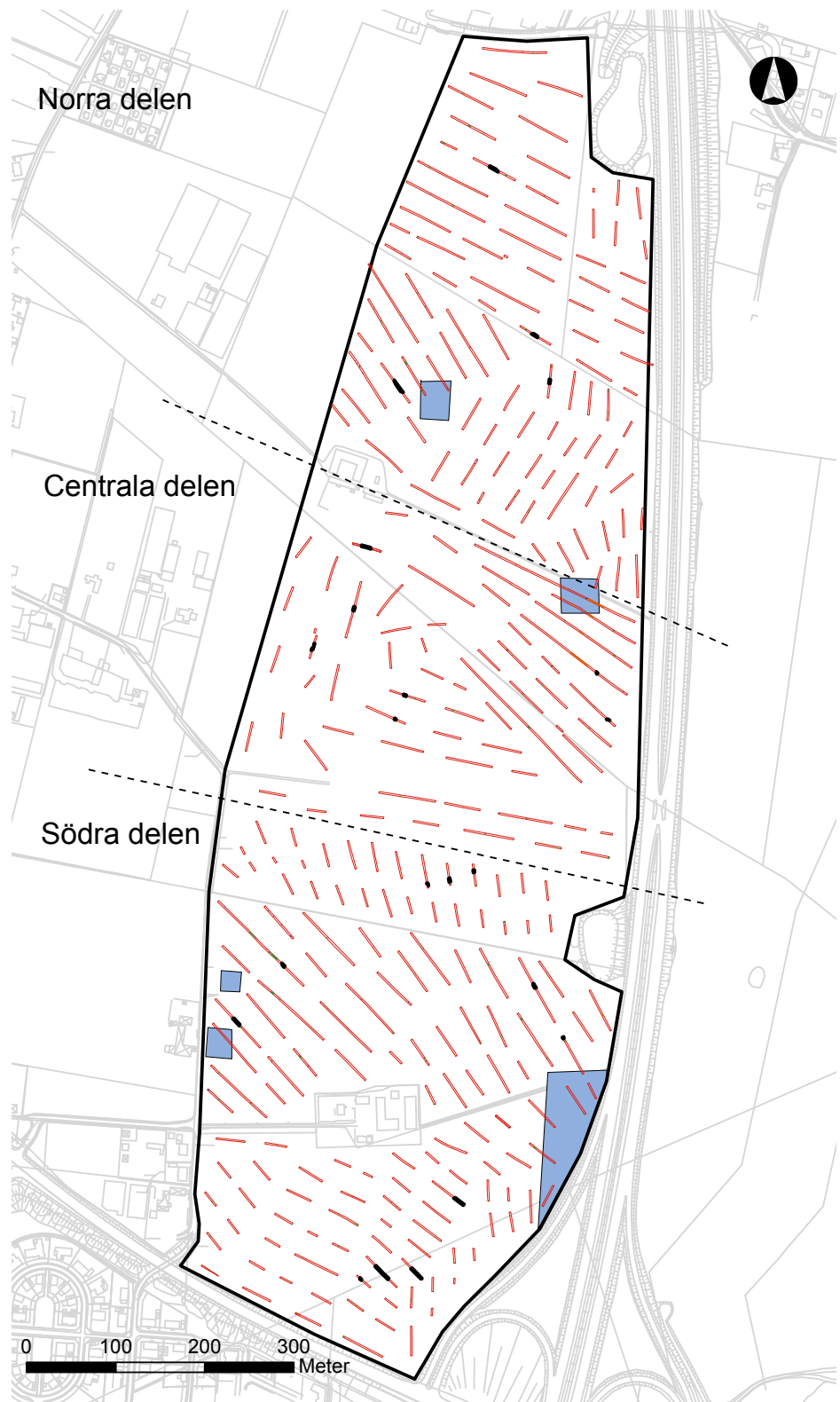
- Norra delen – norr om gården Ängshög
- Centrala delen – mellan Ängshög och gårdsläget Hemgården
- Södra delen – söder om gårdsläget Hemgården

I dessa områden har 15 koncentrationer (delområde 1–15) av anläggningar kunnat avgränsas. Dock ska man se dessa avgränsningar som preliminära och flera områden kan visa sig vara delar av samma boplots- eller aktivitetsområde, även om det finns sökschakt utan anläggningar mellan dem.

Områden som kategoriserats som 1 planerades att undersökas till 3 % av ytan, medan kategori 2 planerades att undersökas till 2 % av ytan. Detta gick inte att upprätthålla i alla partier, då anläggningstätheten visades sig tätare i flera låglänta lägen än som tidigare antagits. Därför lades schaktet tätare än beräknat inom vissa partier. Totalt kom knappt 3,7 % att undersökas mot planerade 2,7 %. Detta kunde dock göras inom ramen för beräknad tid då matjorden i stora partier var tunnare än beräknat, t.ex. i sluttningar och svackor där matjorden kunde ha varit mycket mäktigare än den visade sig vara. Därför gick schaktningen något fortare än beräknat.

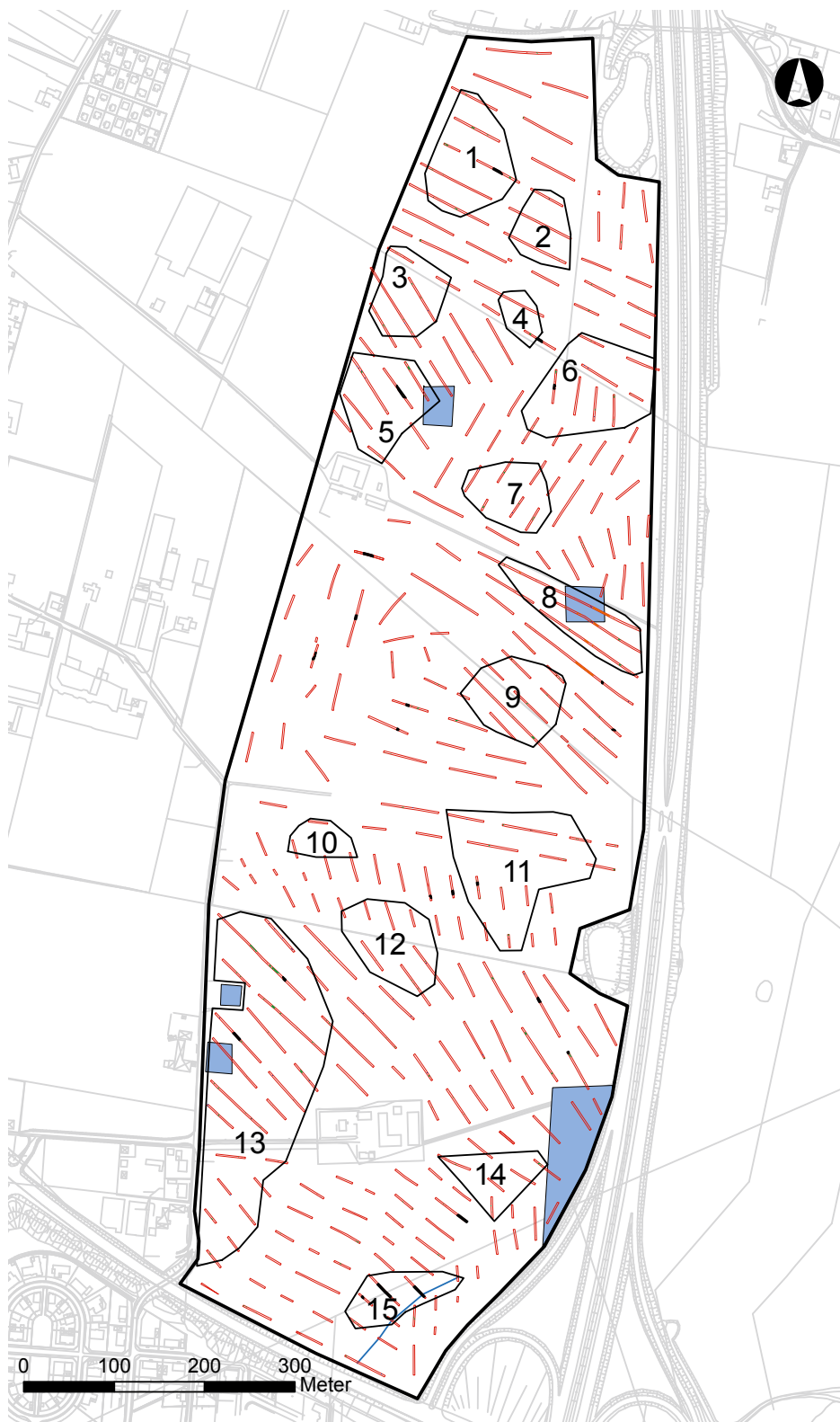
Tabell I Anläggningstyper och antal anläggningar påträffade inom ramen för utredningen.

Anläggningstyp	Antal
brunn	2
dike	17
grop	264
hård	18
kulturlager	22
ränna	42
stenlyft	1
stolphål	125
totalt	491

Figur 10 Utredningsområdet uppdelat i en nordlig, en central och en sydlig del. Söschaktens placering i området markerade med röd linje. Vägar och byggnader markerade med grå linje. Fornlämningsindikationer markerade med blå färg. Skala 1:7 500.

Totalt framkom närmare 500 anläggningar i utredningsschakten. Dessa bestod främst av gropar och stolphål men även rännor, diken, lager, härdar och brunnar är representerade (tabell 1). Alla anläggningar finns presenterade i bilaga 1.

Figur 11 De avgränsade områden 1–15 med anläggnings- och fyndkoncentrationer som bedöms som intressanta som boplatser, grav- och andra aktivitetsområden. Fornlämningsindikationer markerade med blå färg. Skala 1:7 500.

NORRA DELEN

I den norra delen drogs schakt i olika riktningar beroende på de topografiska förhållandena liksom av olika längd då anläggningstätheten varierade i området. Anläggningar påträffades spridda i hela området, men sju koncentrationer kan skönjas i materialet (figur 12).

Figur 12 Norra delen av utredningsområdet med sökschakt i röd linje och avgränsade anläggningskoncentrationer i grön linje. Tidigare avgränsade forn lämningar markerade med grå linje och grå skraffering. De blå rektanglarna motsvarar områden utpekade som möjliga platser för gravhögar i kartstudien. Skala 1:4 000.

En gasledning går genom hela norra området vilket begränsade hur sökschakten kunde placeras. Dock genomfördes en schaktningsövervakning när gasledningen lades ner på 1980-talet, vilket gör att vissa anläggningar som togs bort då är kända (Thörn 1987).

En gravindikation i form av liten ängsyta framkom vid kartstudien i den tidigare utredningen. Denna indikation sammanfaller delvis med det redan undersökta området i linjen för gasledningen. Där framkom inga gravspår. Dock kan en eventuell gravhög finnas i närheten, och alltså inom detta område.

I området påträffades relativt få och spridda metallfynd vid metalledekteringen.

Figur 13 Delområde I. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med tunn svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, hård – svart, stolphål – blå, lager – orange. Den gula punkten motsvarar platsen för glättstenen. Skala 1:750.

Figur 14 En glättsten av flinta hittades i matjorden i delområde I. Fyndnummer 200102.

Delområde I

I sluttningen ner mot väster från den lilla förhöjning som är belägen i den östra delen av det norra området påträffades tydliga boplatsindikationer. En möjlig avgränsning av dessa lämningar är område 1 som omfattar 9370 kvadratmeter, och berörs av sex av sökschakten (figur 13). Anläggningarna består av två stolphål, en härd, 13 gropar och en del av ett större kulturlager. Lämningarna är jämnt spridda i schakten.

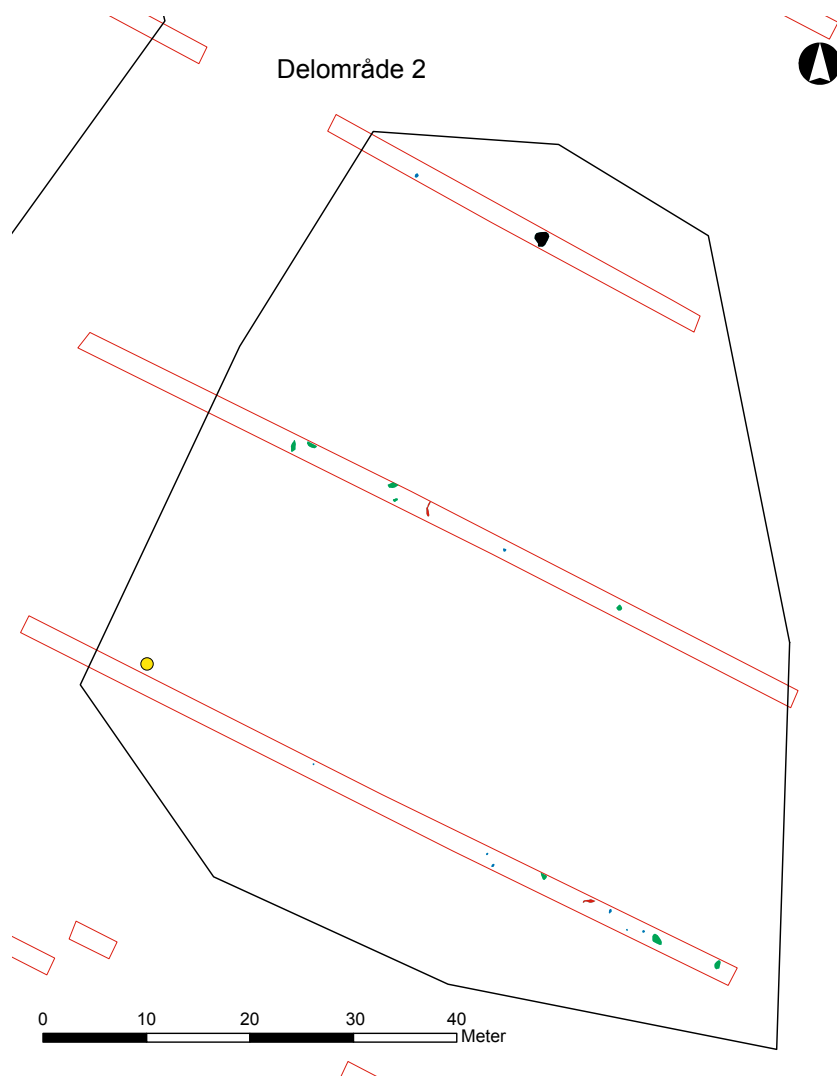
Närvaron av tydliga gropar och gropsystem tyder på boplats från brons- eller järnålder. Två enstaka stolphål kan tyda på huslämningar inom detta delområde.

Vid metalldetektering påträffades inga fynd inom området. Ett matjordsfynd togs tillvara – en kulflinta som använts som glättsten (figur 14).

Tidigare avgränsning RAÄ 88:1

I området inom fornlämning RAÄ Södra Sallerup 88:1, som tidigare begränsades till ett mindre område (110 x 110 m) söder om den vid vägbygget (Yttre ringvägen) tillkomna dammen, tillvaratogs vid ytfyndsinventering år 1996 enstaka flintavslag och måttligt med bränd flinta. Den tidigare, mindre avgränsningen av RAÄ 88:1 beror på att man vid inventeringen 1996 inte hade möjlighet att söka av ytan på hela området, vilket vi fick tillfälle att göra först 2015 i samband med utredning steg ett (Berggren 2016). Avgränsningen av RAÄ 88:1 har nu ändrats till att omfatta större delen av utredningsområdet norr om gården Ängshög. Detta på grund av den mängd flinta som påträffades i matjorden under utredningens första steg. Det ska nämnas att området också inventerades 1985, men då hade man pga. växande grödor etc. inte tillgång till hela området. Man kunde inte heller göra en så pass noggrann avsökning av ytan som vi fick tillfälle att göra 2015 (se Berggren 2016).

Nu i utredningens andra steg drogs sju sökschakt inom detta område som ursprungligen avgränsats som RAÄ 88:1, men i dessa framkom endast en grop i tillägg till några moderna diken. Inte heller påträffades några fynd vid metalldetekteringen. Några mer substantiella spår av bosättning påträffades således inte.

Figur 15 Delområde 2. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, hård – svart, stolphål – blå, ränna – röd. Den gula punkten markerar platsen för muskötkulan. Skala 1:750.

Delområde 2

Dock påträffades en koncentration av anläggningar i tre av schakten väster om den tidigare avgränsade ytan för fornlämning RAÅ 88:1. Där påträffades 19 anläggningar, fördelade på åtta gropar, en hård, två rännor och åtta stolphål. En möjlig avgränsning av området omfattar totalt 4330 kvadratmeter, och berör tre sökschakt som totalt omfattar 365 kvadratmeter (figur 15).

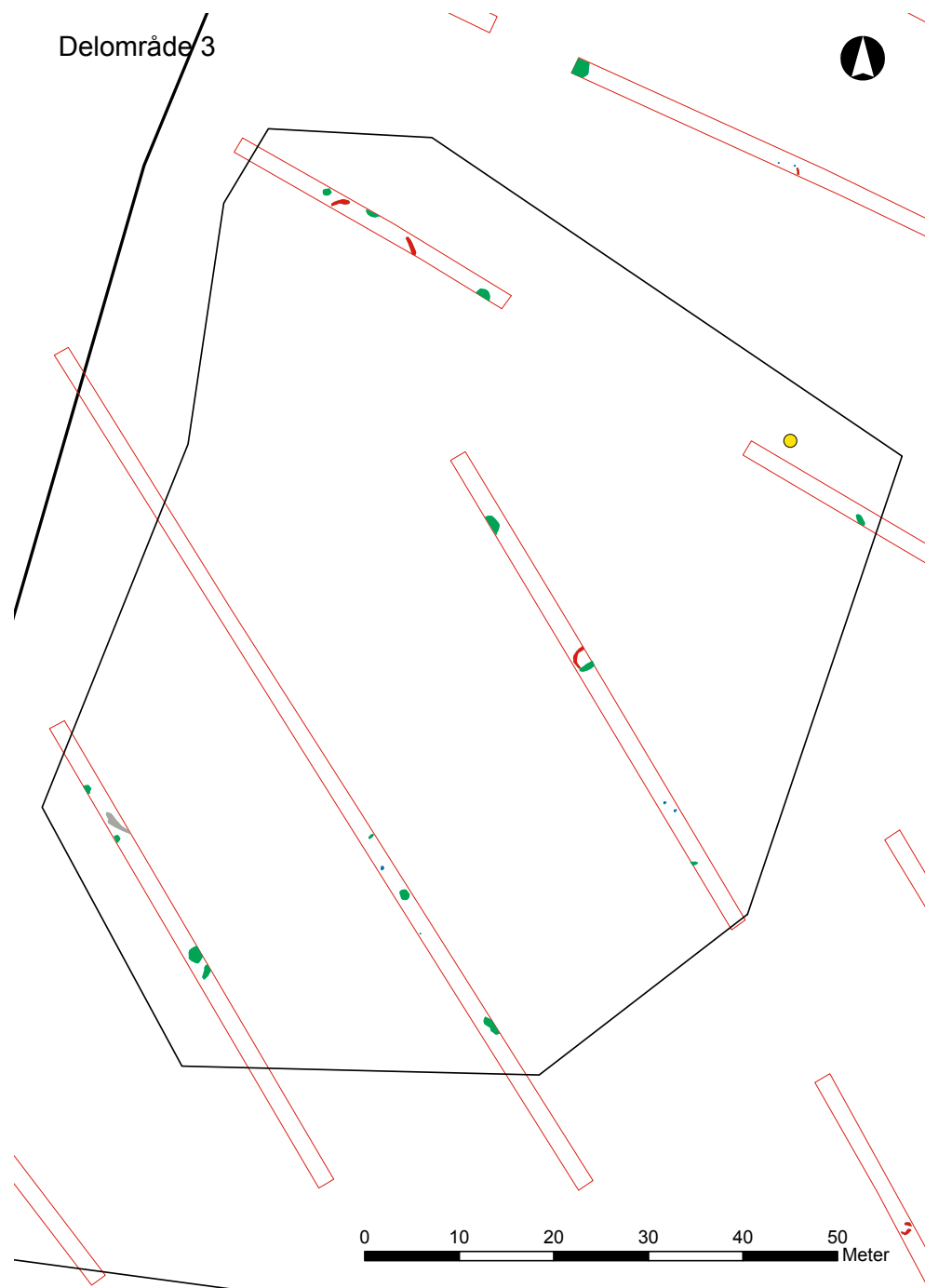
Närvaron av stolphål tyder på huslämningar, speciellt i den södra delen av området. En hård tyder på att det kan finnas huslämningar även i norra delen.

Vid metalldetektingen påträffades en muskötkula av bly i delområdet.

Delområde 3

På norrsidan av den mindre västliga höjd som finns i den norra delen av utredningsområdet påträffades en koncentration av anläggningar som tolkas som tydliga boplatsindikationer och en möjlig gravindikation. En avgränsning av dessa lämningar omfattar totalt 6200 kvadratmeter och berör fem sökschakt om 490 kvadratmeter (figur 16). Anläggningarna består av ett dike, fyra rännor, sex stolphål och 15 gropar.

Stolphålen tyder på huslämningar i den södra delen av området. Två av rännorna i den norra delen av området är speciellt intressanta. Rännorna har en gråbrun fyllning med bl.a. skörbränd sten. De bildar en halvcirkel, vilket skulle kunna innebära att de utgör lämningarna av en mindre grav med kanträna, t.ex. en s.k. tuegrav eller lik-

Figur 16 Delområde 3. Söschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med tunn svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, ränna – röd, dike – ljusbrun. Den gula punkten markerar platsen för muskötökulan. Skala 1:750.

nande. Diametern på denna kantränna skulle i så fall vara ca tio meter. Detta är dock osäkert och måste undersökas vidare.

Vid metalledekteringen påträffades en muskötökula av bly i delområdet.

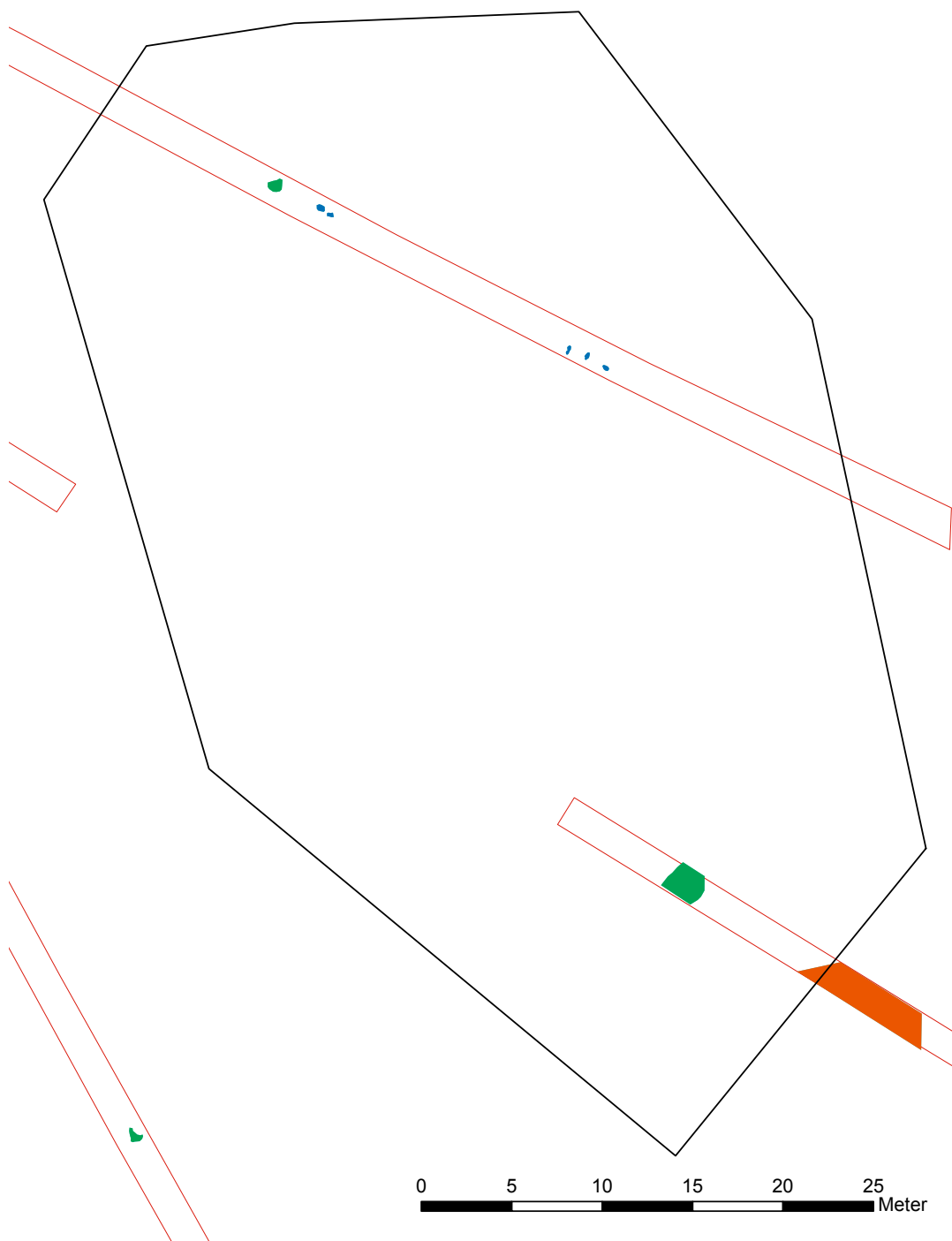
Delområde 4

I det flacka området centralt i den norra delen av utredningsområdet påträffades en mindre anläggningskoncentration bestående av två gropar, ett kulturlager och fem stolphål, vilka tolkas som en tydlig boplatsindikation. En avgränsning av området omfattar 1990 kvadratmeter och berörs av två av söschakten som totalt omfattar 227 kvadratmeter (figur 17).

Stolphålen tyder på att det finns huslämningar i området.

Vid metalledekteringen påträffades inga fynd i detta område.

Delområde 4

Delområde 5

På den södra delen av den västliga höjden i den norra delen av utredningsområdet påträffades en koncentration av anläggningar som tolkas som tydliga boplatsindikationer. En möjlig avgränsning av området omfattar 8380 kvadratmeter och berörs av fem sökschakt som tillsammans utgör 500 kvadratmeter (figur 18). Anläggningarna består av nio stolphål, åtta gropar, två härdar och en ränna. Fynd och kartstudier indikerar också en tidigare grav i området.

Lämningarna är spridda i området, men en koncentration av stolphål i norr indikerar huslämningar på platsen.

Figur 17 Delområde 4. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, lager – orange. Skala 1:375.

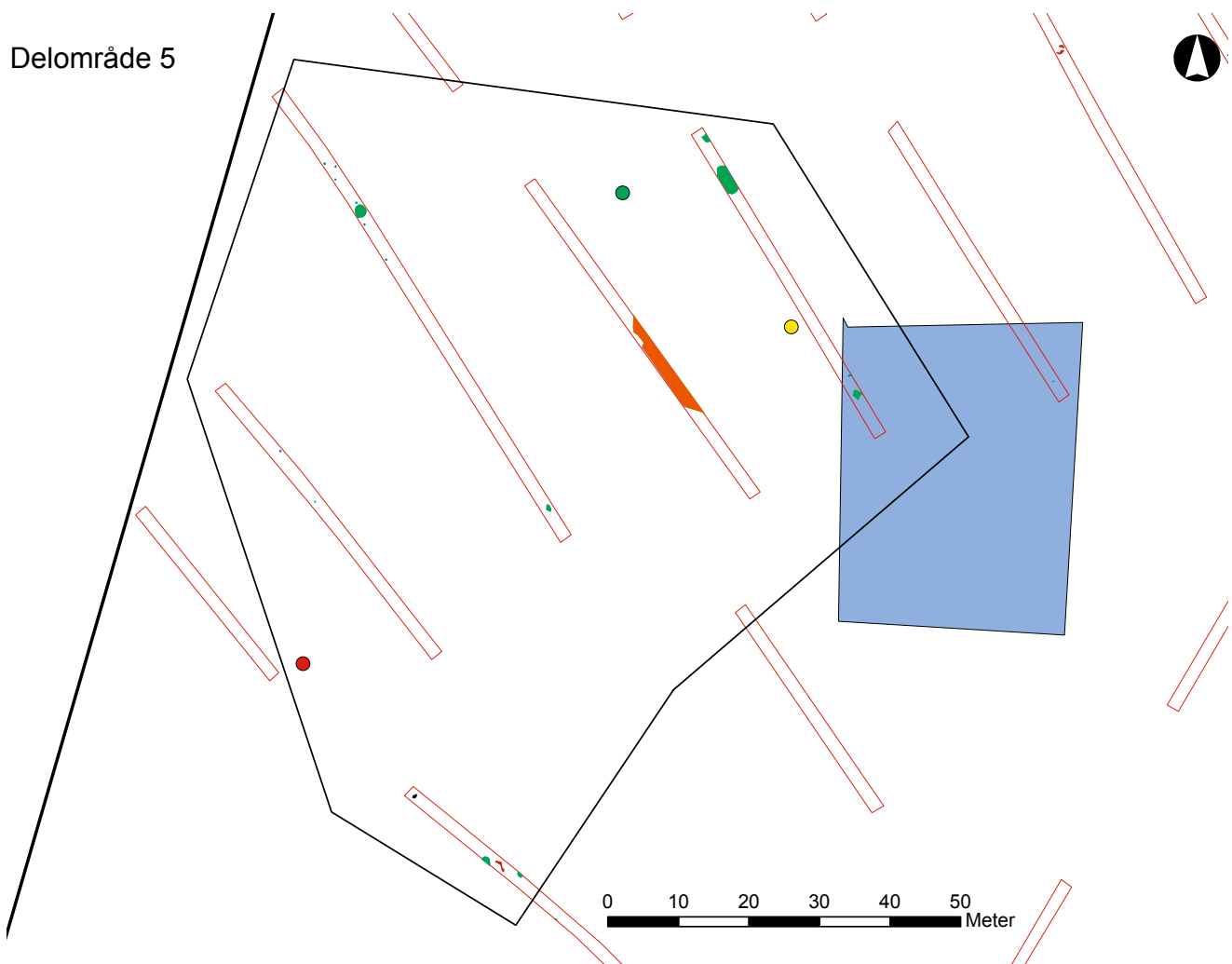
Vid en studie av historiska kartor som genomfördes i samband med utredningens första steg (Persson 2015 i Berggren 2016) uppmärksammades liten ängsytta som tolkades som en indikation på en eventuell gravhög delvis inom detta område. Förekomsten av en gravhög kunde inte bekräftas med fynd av anläggningar. Dock framkom ett lager (AL4324) som eventuellt kan vara en rest av en högfyllning, åtminstone talar formen för att det kan ha varit så. Lagret bestod av en mörk fyllning, med skörbränd sten och flintavslag.

Figur 18 Delområde 5. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med tunn svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, hård – svart, stolphål – blå, ränna – röd, lager – orange. Den ljusblå rektangeln motsvarar området utpekad som möjlig plats för en gravhög. Den gula punkten markerar platsen för fyndet av bronsknapp, den gröna punkten platsen för fyndet av kantyxefragmentet. Den röda punkten markerar fyndet av en neolitisk grop vid en tidigare undersökning. Skala 1:1 000.

Däremot framkom i detta område intill gravindikationen vid metaldetekteringen en bronsknapp av okänd ålder och ett nackfragment av en kantyx i brons (figur 19). Den senare kan möjligen sättas i samband med en tidigare grav i området. Då det endast är en liten del av nacken bevarad är det svårt att avgöra vilken typ av kantyx det är, och dateringen blir därför något bred. Troligen ska den dateras till tidig bronsålder, eller möjligen sista delen av senneolitikum (Vandkilde 1996).

Kantyxefragmentet kan vara en gravgåva och indikerar att det kan finnas en utplöjd grav från bronsålder i området. Fragmentet är tydligt slitet och troligen påverkat av att ha legat i matjorden under en längre tid och påverkats av plogning etc. Det bör således vara fråga om en sedan länge förstörd grav. Sammantaget med kartindikationen kan yxan tolkas som tecken på att det kan ha funnits en gravhög daterad till bronsålder i området.

Den sydvästliga delen av området tangerar det schakts som drogs för nedläggning av gasledningar på 1980-talet. Där framkom en grop med flinta som förmodades vara neolitisk. Detta innebär att även neolitikum kan vara representerat i området.

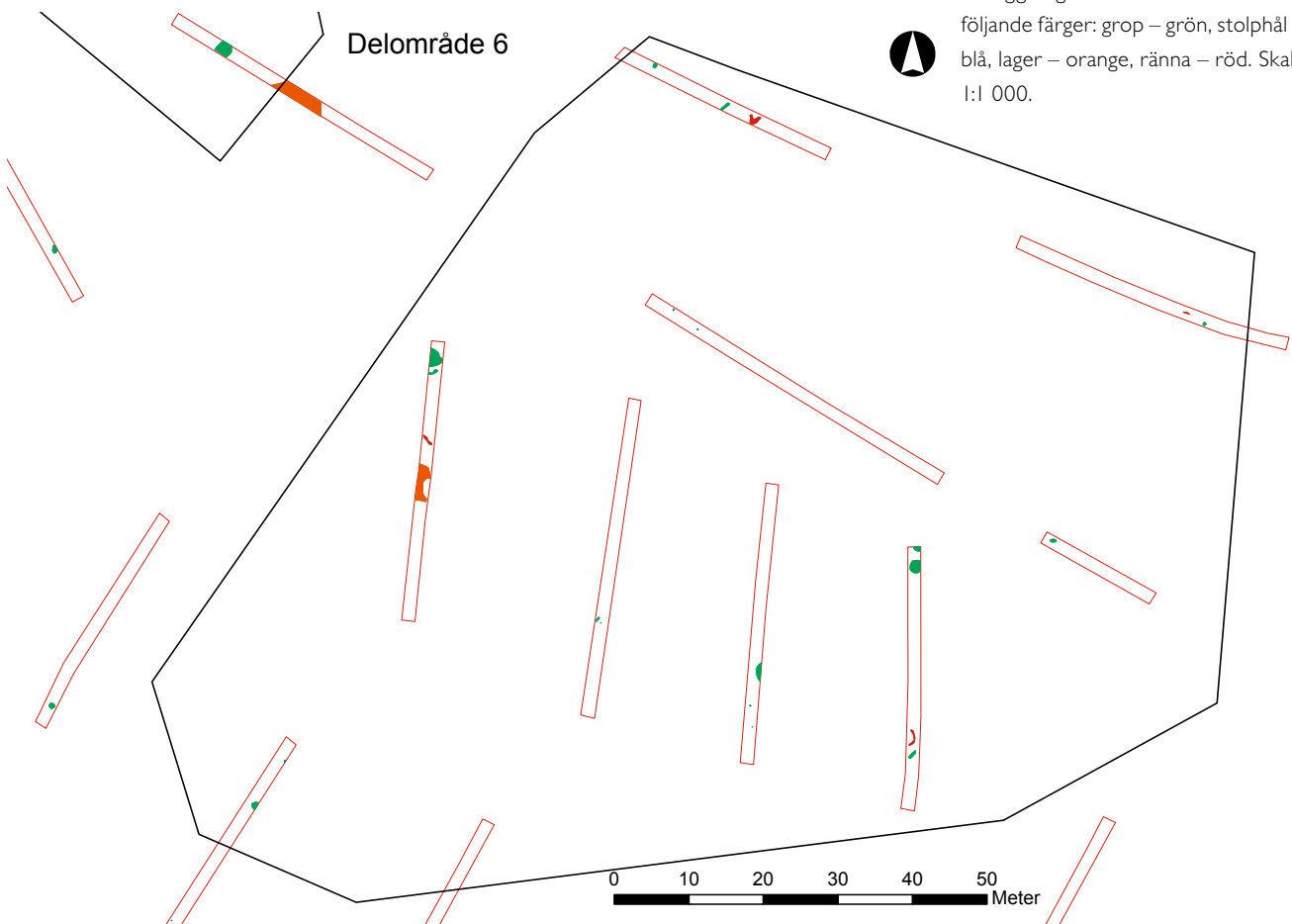

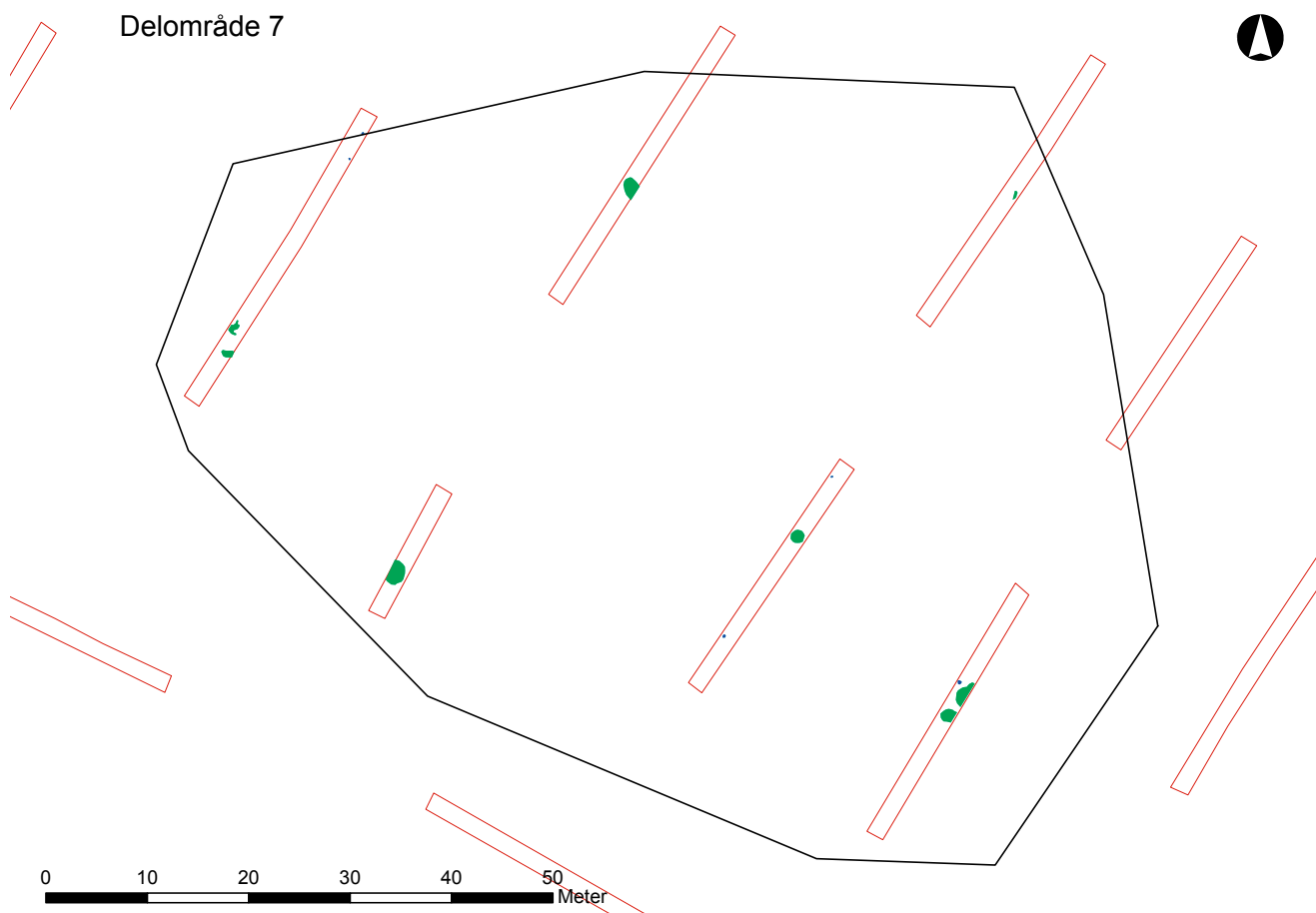
Figur 19 Ett nackparti av en kantyx i brons påträffades i området. Yxan är illa åtgången efter många år i jorden, men kanterna på sidorna syns fortfarande tydligt. Fyndnummer 200094.

Delområde 6

På den södra sluttningen av höjdryggen som löper genom utredningsområdet och vidare österut påträffades en koncentration av anläggningar. Dessa utgör boplatslämningar som möjligen kan sättas i samband med den boplats från förromersk järnålder

Figur 20 Delområde 6. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, lager – orange, ränna – röd. Skala 1:1 000.

Figur 21 Delområde 7. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med lila linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå. Skala 1:750.

som påträffades på samma höjdsträckning vid undersökningarna för yttre ringvägen (Grehn et al 2007). Anläggningarna består av ett kulturlager och fyra rännor, tolv gropar och sju stolphål. En avgränsning av området omfattar 11 800 kvadratmeter och berörs av tio sökschakt om totalt 595 kvadratmeter (figur 20).

Anläggningarna är spridda i hela området, så huslämningar/gårdslägen kan ha funnits på flera ställen i slutningen.

Inga fynd gjordes vid metalledetekteringen i området. Däremot påträffades en spets av vad som troligen varit en bronsnål när man schaktade för utredning steg tre för Yttre ringvägen (Dock 1997). Exakt var har inte dokumenterats men det kan ha varit någonstans i närheten av delområde 6 (eller 8).

Delområde 7

På den nordvästliga sluttningen nedanför utredningsområdets högsta punkt framkom en koncentration av anläggningar bestående av fem stolphål och åtta gropar. Dessa tolkas som tydliga boplatzlämningar. En avgränsning av området omfattar 5700 kvadratmeter och berörs av sex sökschakt om totalt 290 kvadratmeter (figur 21).

Anläggningarna är spridda i schakten och indikerar att det kan finnas flera huslämningar inom området. Groparna är av större storlek och ett par av dem kan möjligen vara täktgropar.

Inga fynd gjordes i området vid metalledetektering.

CENTRALA DELEN

I den centrala delen av utredningsområdet, mellan gården Ängshög och gårdsläget Hemgården (figur 22), drogs sökschakten med olika täthet. I väster finns ett låglänt

parti där schakten lades med större mellanrum, och i öster finns områdets mest markanta höjdpunkt med en eventuell gravindikation, där schakten lades tätare. Den eventuella gravindikationen utgör en liten ängsyta på en äldre karta. Den sammanfaller med den högsta punkten. Det finns även en uppgift om att lantbrukare tidigare tagit upp stora mängder sten på denna kulle, vilket har satts i samband med eventuellt upplöjda gravar (Steineke *et al.* 1997:18), vilket ytterligare stärker hypotesen om en grav på platsen.

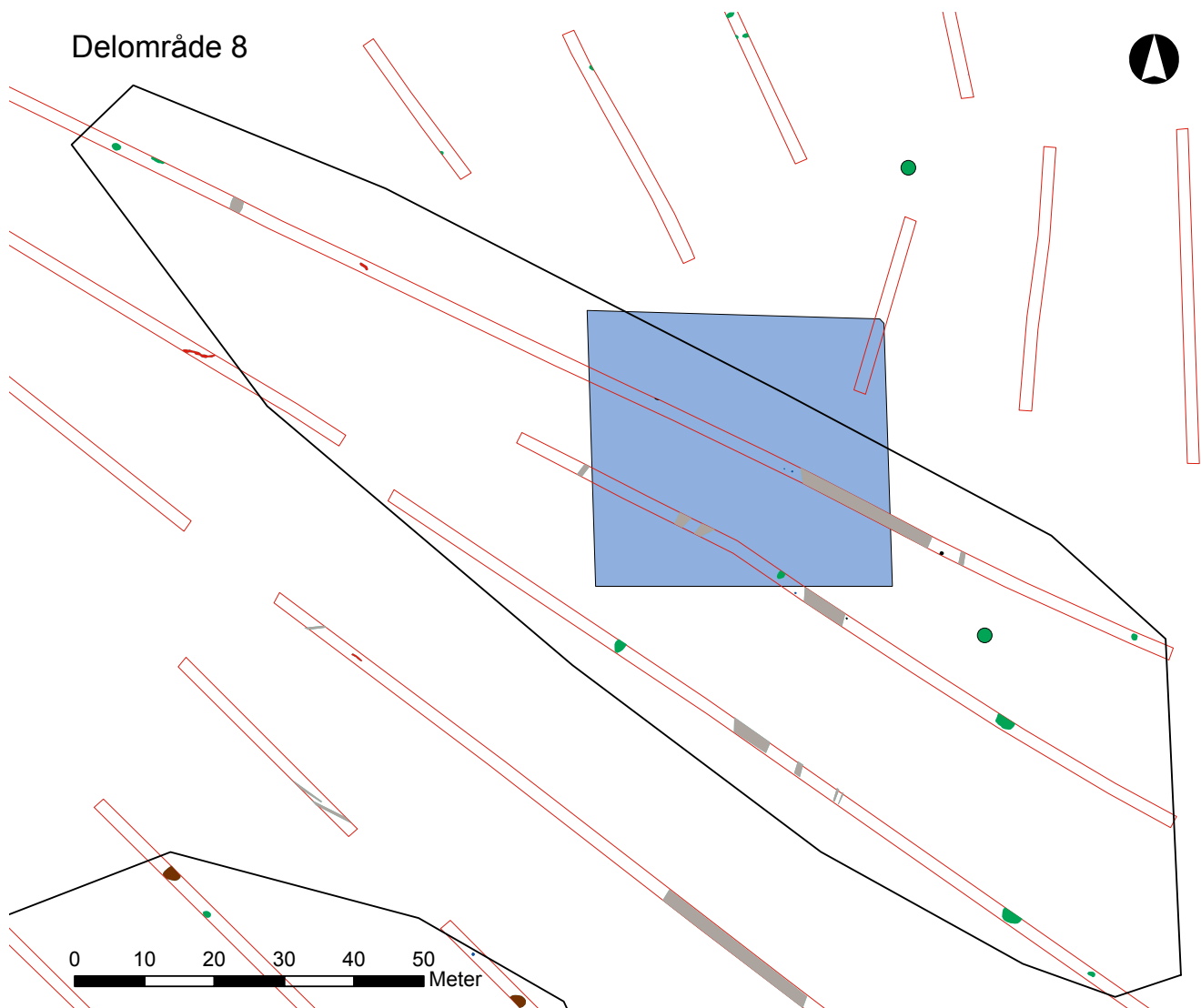
En vattenledning går diagonalt över hela det centrala området vilket begränsade hur schakten kunde placeras. Ytterligare ett par breda stråk med moderna diken går genom området vilket har påverkat lämningarnas bevarandegrad negativt. Dock kunde två koncentrationer av anläggningar identifieras på det höglänta området i öster, delområde 8 och 9.

I området påträffades också ett flertal metallfynd i matjorden. Dessa var spridda i området men med viss koncentration till slutningarna nedanför den högsta punkten och höjdryggen.

I sänkan i väster påträffades även en röd, flat sten av den typ som kan förekomma i kallmurar i megalitgravar. Ett exempel är en långdös i Vintrie där man påträffade kluvna stenar i röd sandsten som tolkades ha ingått i kallmurar uppbyggda av denna typ av röda sandstenar mellan stenarna i kantkedjan. Möjligen har en del av dem också ingått som en del i stenbrättet (Brink& Hammarstrand Dehman 2013:46f). Den sten som påträffades nordväst om gårdsläget Hemgården var av denna typ och låg i matjorden. Dock påträffades inga fler liknande stenar vid schaktningen i området, och inga anläggningar under matjorden kunde tolkas som en borttagen megalitgrav.

Figur 22 Centrala delen av utredningsområdet med sökschakt i röd linje och avgränsade anläggningskoncentrationer i svart linje. Den blå rektangeln motsvarar det område som utpekats möjlig plats för en gravhög. Skala 1:4 000.

Delområde 8

Figur 23 Delområde 8. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, härd – svart, ränna – röd. Moderna diken markerade med ljusbrun färg. Den ljusblå rektangeln motsvarar området utpekad som möjlig plats för en gravhög. De två gröna punkterna motsvarar fyndplatser för fragment av bronsdolkar/miniatyrsvärd. Skala 1:1 000.

På den högsta höjden i hela utredningsområdet och dess nordvästra och sydostliga sluttningar påträffades en koncentration av anläggningar som tolkas som boplatsslämnningar (figur 23). Det finns också en gravindikation på platsen i form av en liten ängsyta söder om ett område kallat Ängshögskärret på en äldre karta (Persson 2015 i Berggren 2016). Anläggningarna består av åtta gropar, fyra stolphål, tre härdar och en ränna. En avgränsning av området omfattar 7860 kvadratmeter och berörs av tre sökschakt om totalt 790 kvadratmeter.

Anläggningarna som påträffades är spridda i schakten och indikerar att bosättningar funnits på kullen och på dess sluttningar. Det fåtalet stolphålet kan bero på att området omfattar en topografisk höjdpunkt med relativt branta sluttningar. Det är troligen hårt plöjt på höjden med erosion till följd, vilket innebär att grunda nedläggningar inte bevarats så väl. De moderna diken som går tvärs igenom området kan också ha inverkat negativt på huslämnningar.

Dock har större anläggningar bevarats. Dessa pekar på att bosättningar mycket väl kan ha funnits på höjdryggen. På ostsluttningen finns flera härdar (figur 24) och gropar, bland annat en grop, AG369, med keramik i ytan (figur 25).

Gravindikationen i kartmaterialet sammanfaller med den högsta punkten där erosionen troligen varit som hårdast. Några anläggningar som kunde styrka placeringen

Figur 24 Den lilla härdresten AH387 har precis schaktats fram uppe på den östliga sluttningen i område 8.

Figur 25 Keramikskärva påträffad i ytan på grop AG369.

Figur 26 Del av bladet till en dolk eller ett miniatyrsvärd i brons. Fyndnummer 200098.

Figur 27 Del av bladet till en dolk eller ett miniatyrsvärd i brons. Fyndnummer 200100.

Figur 28 Del av bladet till en dolk eller ett miniatyrsvärd i brons. Fyndnummer 200032.

av en gravhög på platsen påträffades inte heller. Däremot framkom ett par fynd vid metalldetekteringen som antyder att en grav funnits där. Två delar av blad till dolkar (eller miniatyrsvärd) i brons (Fnr 200098 och 200100, figur 26 och 27) påträffades 15 respektive 22 meter öster och norr om den utpekade platsen för en gravhög. Ytterligare ett fragment av en dolk eller miniatyrsvärd (Fnr 200032, figur 28) påträffades nedanför sluttningen åt väster. Dolkfragmenten kan utgöra gravgåvor från en eller ett par utplöjda gravar från bronsålder.

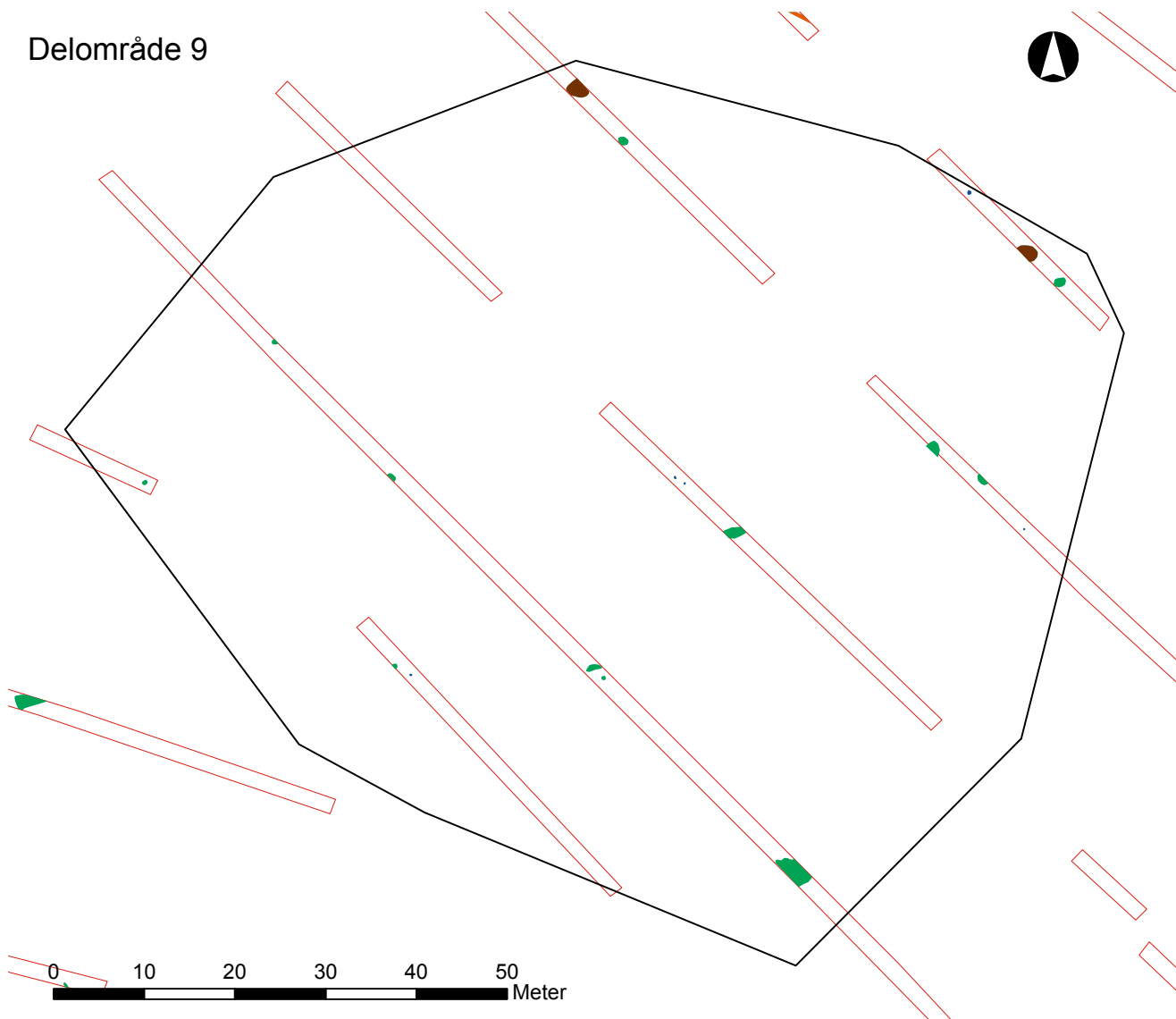
Delområde 9

Längre ner, åt sydväst på samma höjdrygg som den högsta punkten i området är belägen, påträffades ytterligare en koncentration av anläggningar. De består av tolv gropar, två brunnar och fem stolphål och tolkas som en tydlig boplotsindikation. En avgränsning av koncentrationen omfattar 7715 kvadratmeter och berörs av åtta sökschakt om totalt 790 kvadratmeter (figur 29).

Anläggningarna är spridda i schakten vilket kan tyda på att det funnits fler än ett hus här, både i det sydliga schaktet och centralt i området. En brunn påträffades i den norra delen. Boplotsen tycks således ha sträckt sig över hela detta delområde.

Vid metalldetektering påträffades inga fynd i delområdet.

Figur 29 Delområde 9. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, brunn – brun. Skala 1:750.

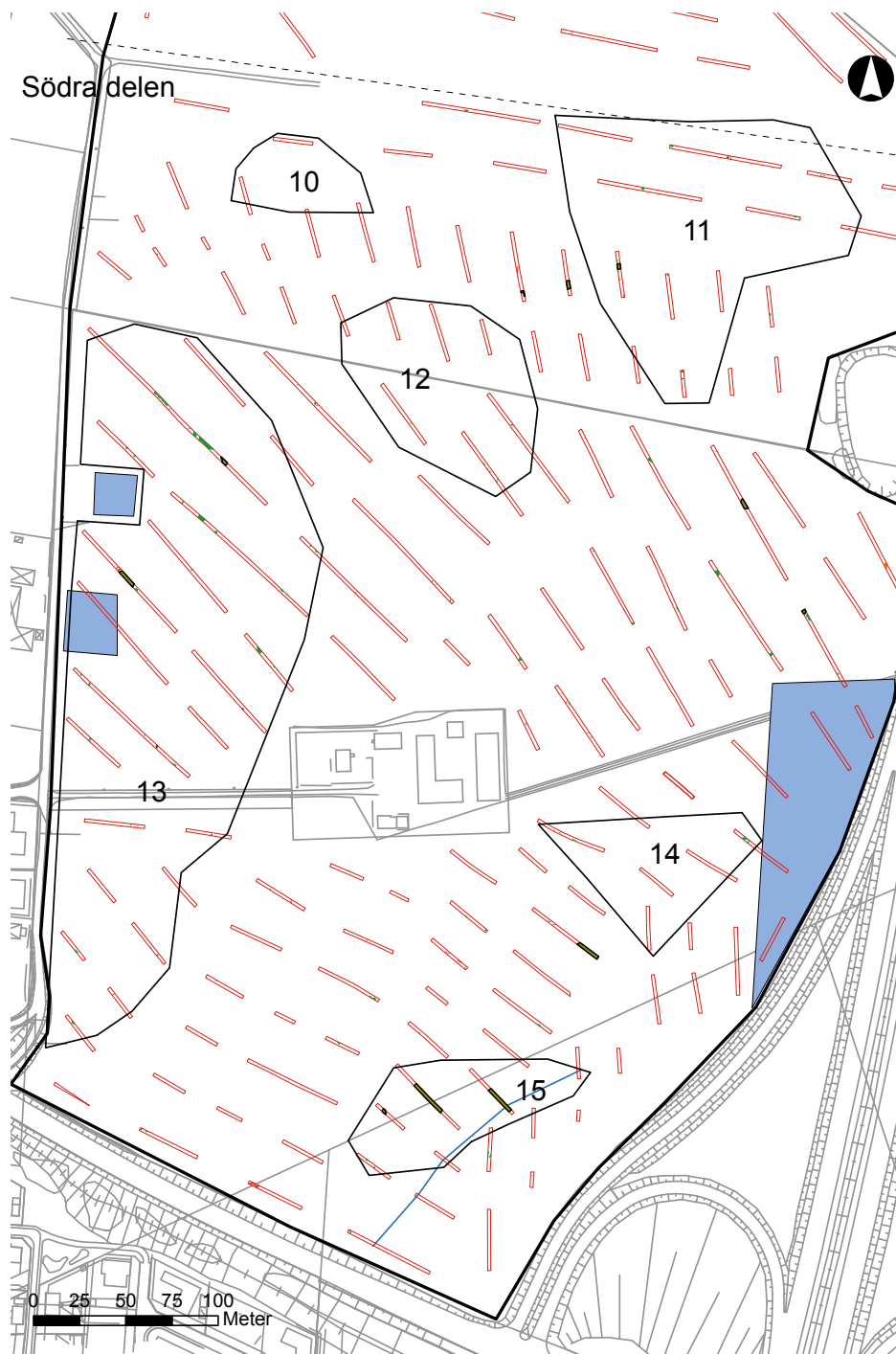

SÖDRA DELEN

Den södra delen av utredningsområdet är störst till ytan och består av hela partiet söder om gårdsläget Hemgården (figur 30). I området ligger en befintlig gård, Ringladal. Här finns även en befintlig bronsåldershög (RAÄ 3:1). Denna ingår dock inte i utredningsytan, utan ska bevaras vid eventuell byggnation.

Denna del av utredningsytan berörs av tre tidigare avgränsade fornlämningsområden utöver den befintliga gravhögen. Dessa består av områden med koncentrationer av slagen flinta.

I området pekades två platser ut som intressanta i kartstudien i utredningens första steg (Persson 2015 i Berggren 2016). En av dessa platser är ett område ca 40 meter söder

Figur 30 Den södra delen av utredningsområdet med sökschakt i röd linje och avgränsade anläggningskoncentrationer i svart linje. De ljusblå rektanglarna motsvarar området för befintlig gravhög (den nordliga) och området utpekad som möjlig plats för en gravhög (den sydliga). Den ljusblå trekanten i öster motsvarar området för marknamn Tofttebacksåkrarna. Skala 1:4 000.

om den befintliga gravhögen där man i en äldre karta markerat ett litet impediment, vilket skulle kunna innebära att det legat ytterligare en gravhög på platsen. Den andra indikationen i kartorna är ett marknamn Tofttebacksåkrarna i områdets sydostliga del. Namnet indikerar bebyggelse som funnits före 1700. Dock är det bara en liten del av det stycke som benämnts på detta sätt som ligger inom utredningsytan.

Vid nedläggning av gasledning på 1980-talet drogs ett smalt schakt längs det nu aktuella områdets västra kant i söder. I anslutning till högen framkom i schaktet tre anläggningar bestående av en grop och två härdar som antogs vara av neolitisk ålder (Thörn 1987).

Ett stort antal sökschakt drogs i denna del av utredningen, och ett flertal anläggningsskoncentrationer kunde konstateras. Sex områden har ringats in som intressanta för vidare åtgärder, delområde 10 till 15. Dessa återfinns främst i de svaga höjdlägen och i de sluttningar som finns i området, med undantag för främst område 14 som omfattar en sänka, med bevarade torvlager.

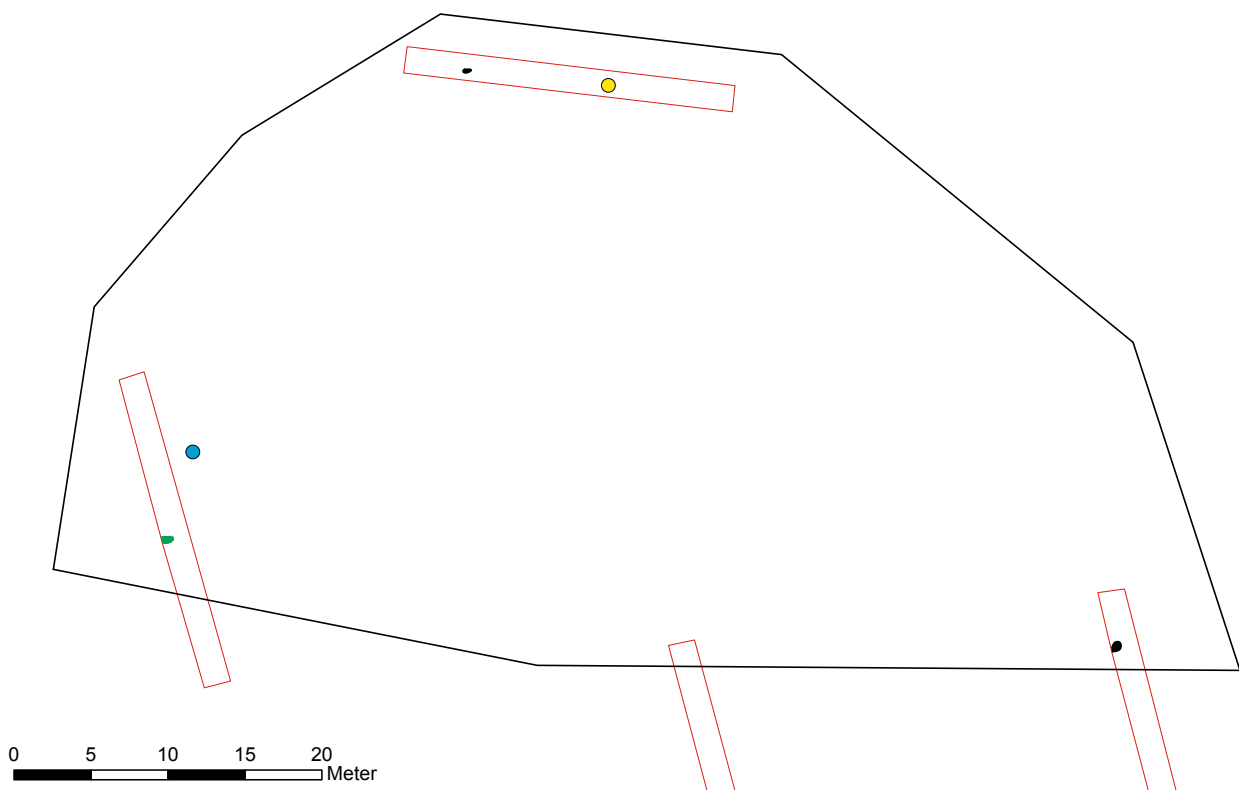
Vid metalldetekteringen påträffades det största antalet föremål inom denna yta. Dessa koncentrerades främst till de västliga delarna av området.

En skivvaxa påträffades i matjorden mitt i det låglänta området nordost om gården Ringladal. Här fanns dock ingen koncentration av anläggningar som föranleder vidare åtgärder.

Längst ner i sydostliga delen av området finns en större, sentida störning. Förmodligen har den tillkommit i samband med byggnation av trafikplatsen vid Yttre ringvägen som här gränsar till utredningsområdet, kanske på grund av någon form av arbetsplatsetablering. Störningen är markerad i plan som en linje (figur 30). Hela området söder/öster om linjen, dvs. ut mot trafikplatsen är kraftigt påverkat av sentida aktivitet. Underlaget har packats hårt och över detta ligger bl.a. ett lager med kalkigt material som även det är mycket hårt packat.

Figur 31 Delområde 10. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, härd – svart. Den blå punkten markerar fyndet av en fot av en armborstfibula och den gula punkten markerar ett möbelbeslag av bly. Skala 1:500.

Delområde 10

Figur 32 Fot till en armborstfibula. Den mäter 2,6 cm. Fyndnummer 200050.

Delområde 10

Söder om gårdsläget Hemgården, i en svag sluttning ner mot nordväst, påträffades ett mindre antal anläggningar samt ett par intressanta metallfynd i matjorden. Anläggningarna bestod av tydliga spår i form av en grop, ett stolphål och två härdar. Ett område som ringar in dessa anläggningar och fyndplatser omfattar 2415 kvadratmeter och berörs delvis av tre sökschakt (figur 31).

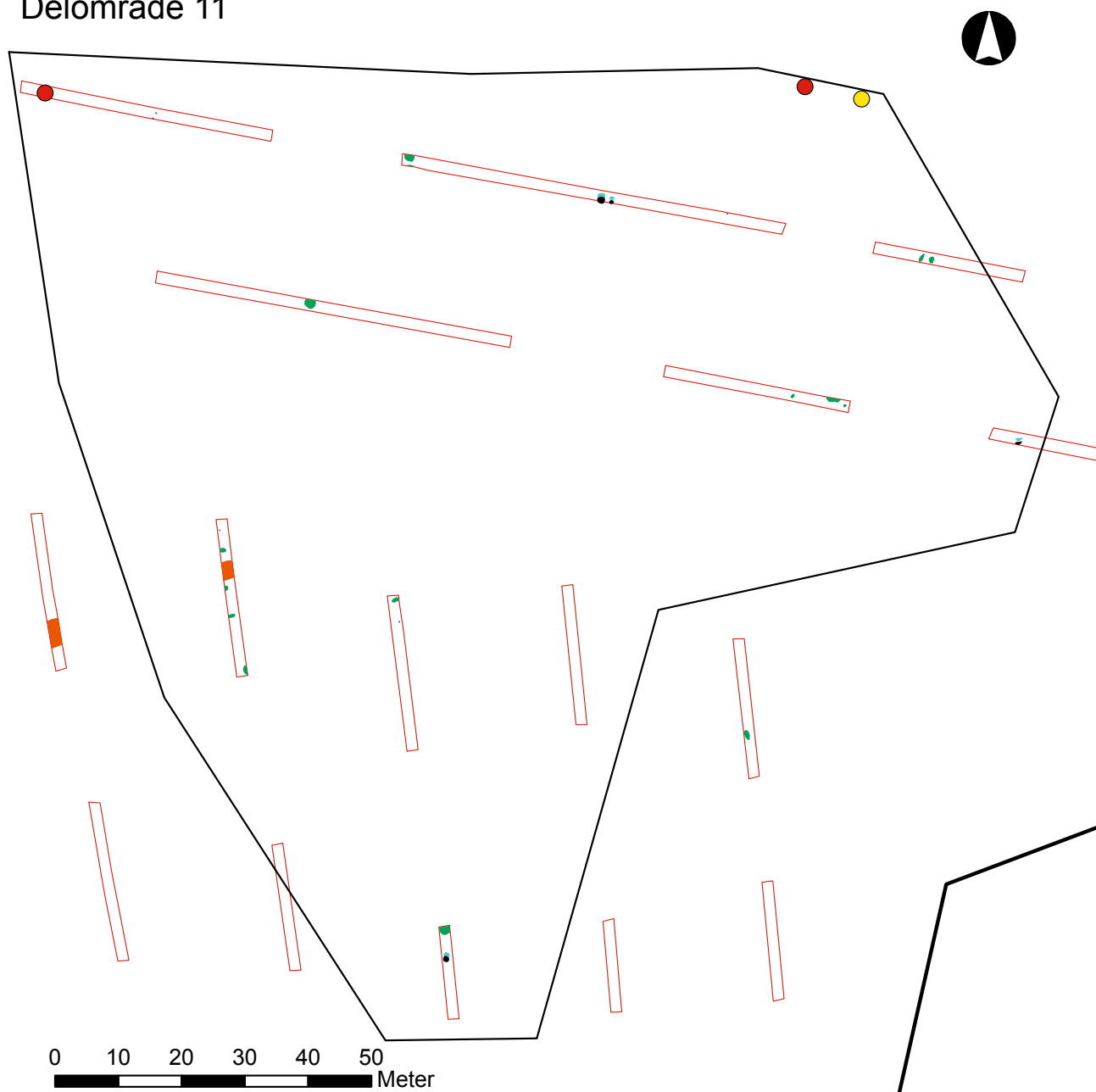
Anläggningarna är en svag indikation på boplats eller annan aktivitet. Området är dock intressant på grund av metallfynden och bland dessa är en del av en armborstfibula från folkvandringstid extra intressant. Det är en fot av brons (figur 32). Foten är profilerad och uppvisar streckornamentik. Detta är ett av utredningens fåtal tydliga spår av yngre järnålder. Ett annat metallfynd består av ett blyföremål, förmodligen en del av ett möbelbeslag från efterreformatorisk tid.

Delområde 11

Längre västerut, på den ostliga sluttningen av samma höjdrygg påträffades tydliga boplatzlämningar i form av 14 gropar, fyra härdar, fem stolphål och ett kulturlager. En avgränsning av området omfattar 15930 kvadratmeter och berörs av tio sökschakt om totalt 600 kvadratmeter (figur 33). Den södra delen av området sammanfaller med en tidigare avgränsad fornlämning 43:1.

I området finns tydliga boplatzlämningar och eventuellt spår av metallhantverk. Boplatzlämningarna, speciellt groparna, är spridda i området, med en viss koncentration till ett schakt i sydväst. Fyra härdar, vara två ligger samlade i norra delen, är intressanta, kanske inte bara som indikatorer på boplatser, utan i detta fall även på metallhantverk. Vid metalldetekteringen gjordes fynd av två bronsmältor i den norra delen av området vilka utgör tecken på att metallhantverk skett i området. Förekomsten av härdar på platsen stärker detta. Bronsmältorna har en annan legering än de

Delområde 11

bronsföremål (dolkblad och kantyx) i utredningen som daterats till bronsålder. Smältorna kan snarare vara från järnålder, vilket placerar det eventuella hantverket i denna period (muntligen Bertil Helgesson).

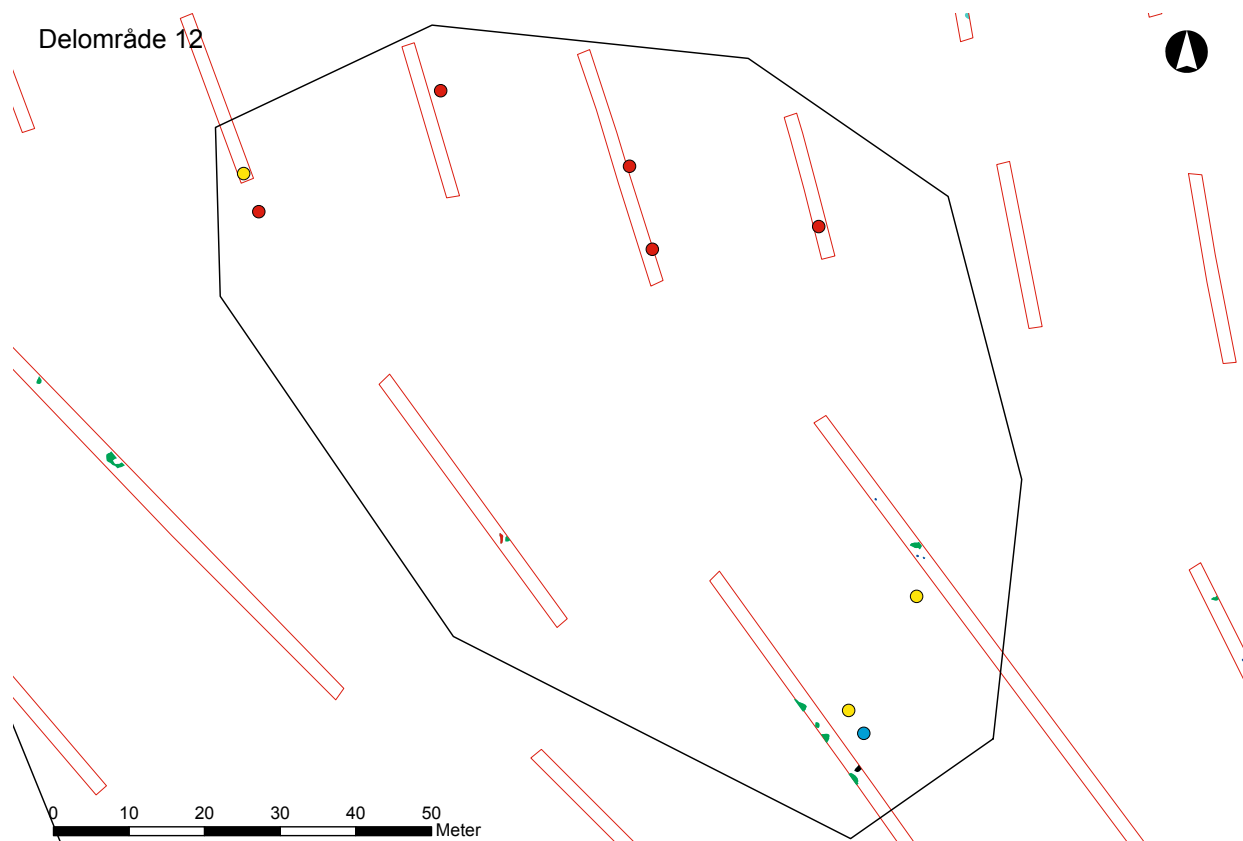
Ytterligare ett bronsföremål framkom vid detekteringen, som ej identifierats till typ.

Delområde 12

På samma sluttning, men längre åt sydväst, påträffades ytterligare en koncentration av anläggningar som kan tolkas som spåren av en boplats. Metallfynden från matjorden indikerar att även detta kan ha utgjort en plats för metallhantverk. Anläggningarna består av sex gropar, en härd, tre stolphål och en ränna. En avgränsning av området omfattar 7900 kvadratmeter, och berörs delvis av sju sökschakt om totalt 470 kvadratmeter (figur 34). Den östra delen av området sammanfaller med fornlämningsområde 43:1.

Vid metaldetekteringen påträffades två smältor av brons och tre bronsklumpar som alla var koncentrerade till ett mindre område i norr, vilket tyder på metallhantverk.

Figur 33 Delområde 11. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med tunn svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, härd – svart, lager – orange. De röda punkterna markerar fynd av brons-smältor och den gula punkten markerar övrigt metallfynd. Skala 1:1 000.

Figur 34 Delområde 12. Söschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, härd – svart, ränna – röd. De röda punkterna markerar fynd av bronsmältor och bronsklumpar som tyder på metallhantverk. Den blåa punkten markerar den vikingatida söljan och de gula punkterna markerar övriga metallfynd. Skala 1:1 000.

Även inom detta delområde framkom en härd, men den låg längre söderut. Bronsmältor och -klumpar består även i detta fall av en legering som skiljer sig från bronsföremålen från bronsålder i undersökningen. En järnåldersdatering är därför trolig.

Figur 35 Smältan av brons som har en bit vitmetall fastsmält på ena sidan. Fyndnummer 200062.

Figur 36 Den fragmentariska, vikingatida söljan. Fyndnummer 200074.

I en av smältorna av brons (figur 35) finns en bit fastsmält vitmetall vilket kan tyda på att man tillverkat finare föremål här. Föremål som t.ex. S-formade och fågelformade bronsspännen från tidig vendeltid kan vara belagda med vitmetall. Det är inte omöjligt att sådana tillverkats här. Liknande bronstillverkningsplatser fanns i Uppåkra utanför Lund (Hård 2003) men även i Hammar utanför Kristianstad (Helgesson m.fl. 2013).

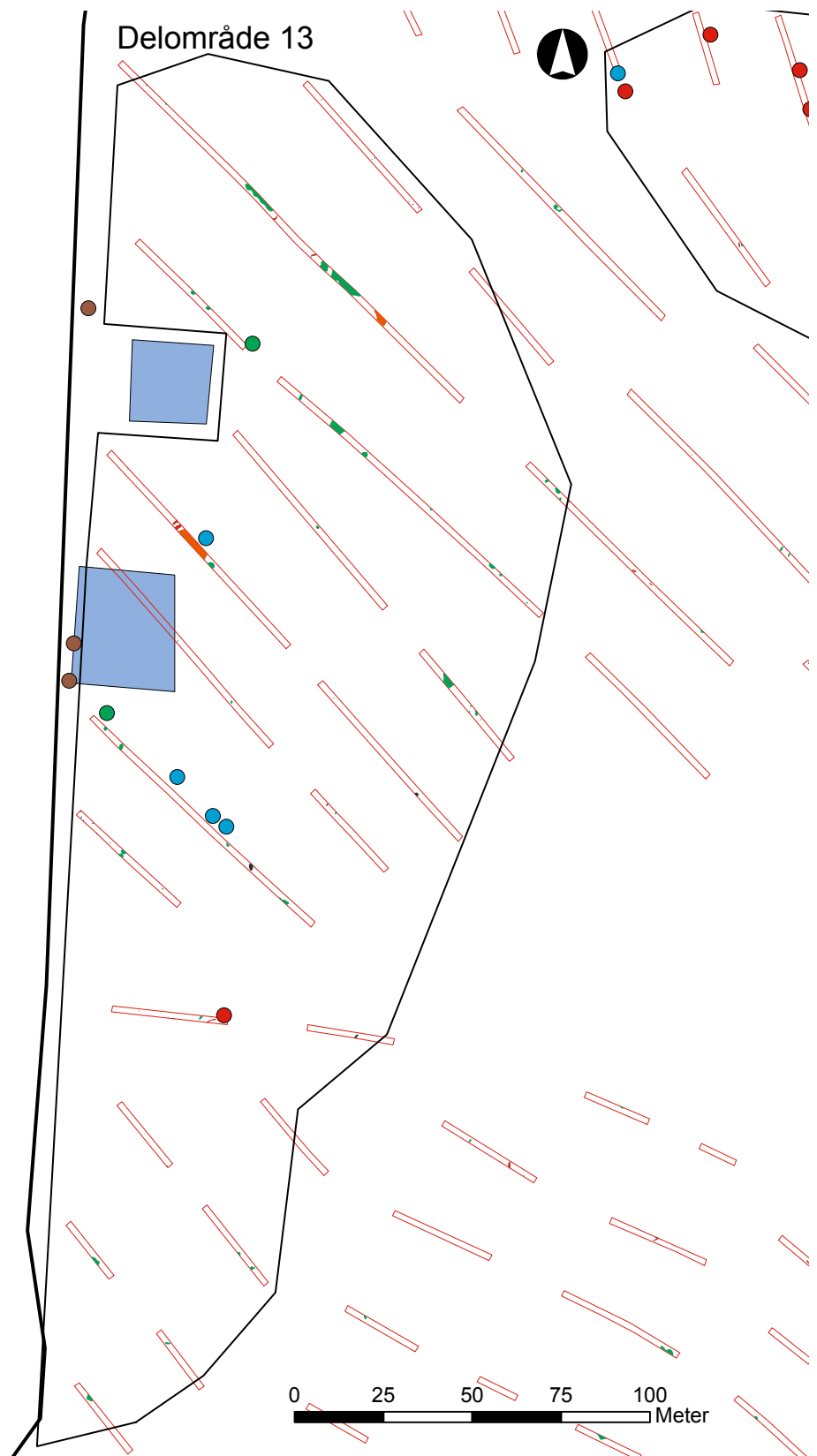
Ytterligare fyra bronsföremål framkom vid metalldetekteringen. Ett av dessa var en fragmentarisk vikingatida sölja (figur 36), en av få indikationer på yngre järnålder.

Övriga föremål var ett oidentifierat bronsföremål från efterreformatorisk tid och ett bronsbeslag i form av ett djur som titta bakåt. Motivet ansluter till vikingatid eller tidig medeltid, men legeringen tyder på att det är ett föremål från efterreformatorisk tid. Det sista föremålet är en del av en förgylld bronslänk som är profilerad med en ögla i respektive ände. Dateringen på denna är troligen sen tid.

Delområde 13

På sluttningen nedanför den befintliga gravhögen framkom anläggningar som var spridda över en stor del av den sydvästra delen av utredningsområdet. Dessa tolkas som spår av aktiviteter och boplatzlämningar i tillägg till den gravindikation som konstaterats i äldre kartmaterial, samt den koncentration av flinta som föranlett att man redan tidigare pekat ut området kring gravhögen som fornlämning. Detta kan nu bekräftas med fynd av anläggningar under mark. Sammantaget påträffades 29 gropar, tre härdar, 25 stolphål, sex rännen och två kulturlager. En avgränsning av området omfattar 36 000 kvadratmeter och berörs av 20 sökschakt om totalt 1770 kvadratmeter (figur 37).

De många stolphålen tyder på att det finns huslämningar i området, speciellt kan nämnas några koncentrationer av stolphål i ett par schakt i norra delen och i ett schakt i väster vid infarten till gården Ringladal (figur 38). Ett flertal huslämningar är således att vänta inom detta område. I sluttningen sydost om den befintliga gravhögen finns spridda härdar och en kokgrop (figur 39), vilket tyder på att boplatserna sträcker sig ner åt det hållet. Som nämnts så påträffades boplatzgropar i den västra kanten av det nu aktuella området på 1980-talet, vilket talar för att boplatserna även fortsätter västerut, och således inte kommer att kunna avgränsas åt det hållet.

Figur 37 Delområde 13. Söschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med tunn svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, härd – svart, ränna – röd, lager – orange. De ljusblå rektanglarna motsvarar området för befintlig gravhög (den nordliga) och området utpekade som möjlig plats för en gravhög (den sydliga). De bruna punkterna markerar gropar påträffade vid tidigare undersökning. De gröna punkterna markerar dolksbladsfragmenten och den röda punkten markerar fynd av en bronsklump. De blåa punkterna markerar övriga metallfynd. Skala 1:2 000.

Inom det område som pekats ut som en möjlig plats för ytterligare en gravhög påträffades ett större kulturlager och något enstaka stolphål. Inget av dessa utgör tydliga spår av en grav, men lagret måste undersökas närmare. Förekomsten av ytterligare gravar i området kan dock sägas styrkas av ett par av metallfynden funna vid metalledekteringen. Två fragment av bronsdolksblad (figur 41 och 42) påträffades i området, ett vid den befintliga högen, och ett vid den södra platsen för indikationen. De kan dateras

Figur 38 Anläggningar påträffade i ett sökschakt nära markvägen till gården Ringladal. Två större gropar (AGI0816 och AGI0877) samt längre norrut i schaktet tydliga stolphål.

Figur 39 En kokgrop (AG7556), framschaktad i slutningen SO om den befintliga gravhögen.

Figur 40 Schaktning invid den befintliga gravhögen i område I3. Erik Johansson följer skopan.

Figur 41 Del av bladet till en dolk eller ett miniatyrsvärd i brons. Fyndnummer 200066.

Figur 42 Del av bladet till en dolk eller ett miniatyrsvärd i brons. Fyndnummer 200088.

till bronsålder. Dessa kan utgöra gravgåvor från utplöjda gravar. I området påträffades ytterligare metallföremål vid metalldetekteringen, bestående av en bronsklump, en blyklump, ett bronsbeslag, en bronsnit och en muskötökula i bly med gjuttappen kvar. Bronsklumpen kan vara ett tecken på att metallhantverk skett i området.

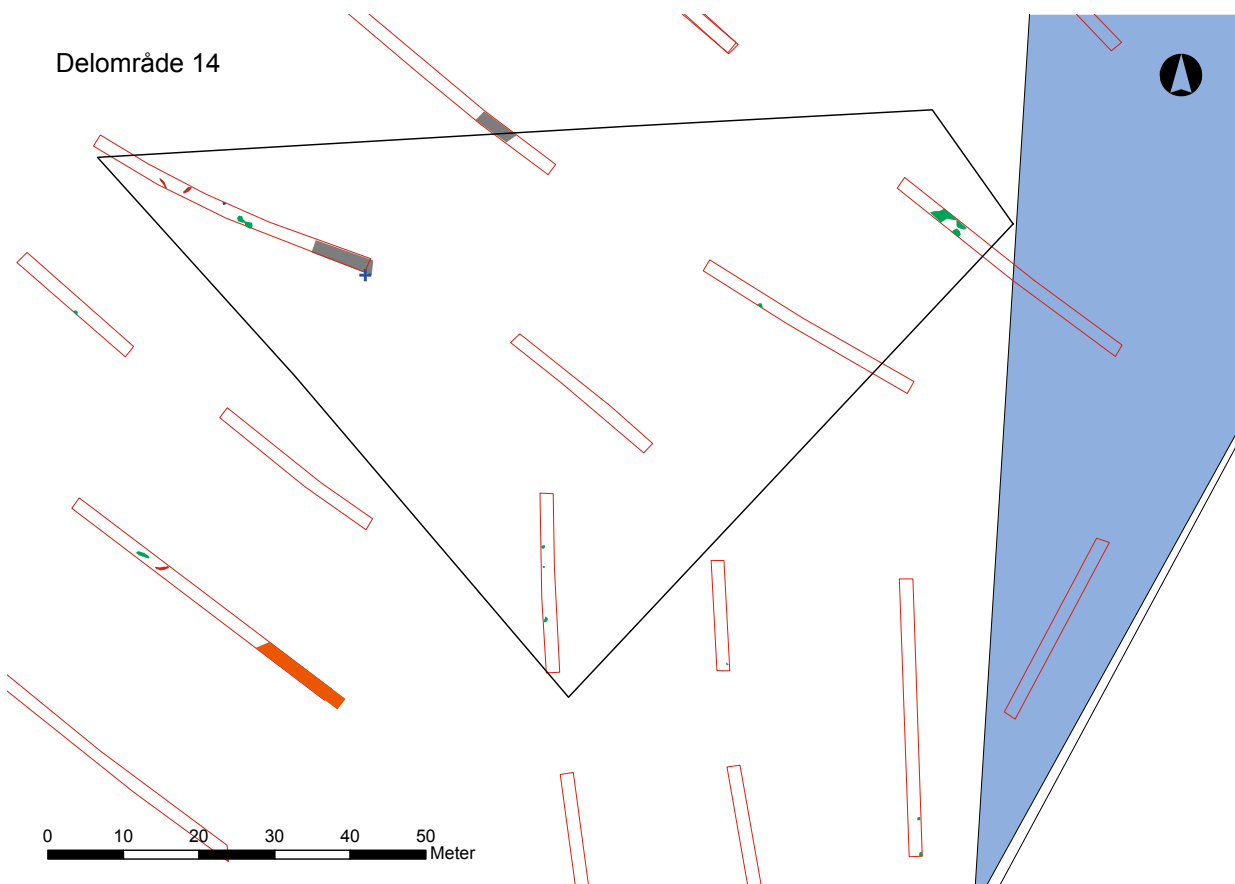
Delområde 14

I det låglänta området i öster påträffades ett antal anläggningar i schakten kring den lägsta punkten i området, där det också finns bevarade torvlager. Det är främst dessa våtmarkslager som gör området intressant eftersom de kan bli aktuella för provtagning, bl.a. för pollenanalys. I området påträffades också ett stolphål, sju gropar och två rännor. En avgränsning av området omfattar 9400 kvadratmeter och berörs av fem sökschakt om totalt 270 kvadratmeter (figur 43).

Lagren i våtmarkssänkan tycks vara välbevarade. Underst noterades ett lager med torvigt, tydligt vattenpåverkat material med bevarade trärester, ca 20–30 cm tjockt. Över det finns lager med lerigt material samt kolluvier, dvs. eroderad matjord (figur 44). Det torviga lagret är mycket intressant med tanke på provtagning för pollenanalyser, för att belysa växtlighet och markutnyttjande i samband med den tidiga neolitiska gruvverksamheten i det närlägnade Ängdala. Tidigare försök att hitta torvhorisonter som är samtida med den neolitiska gruvbrytningen har inte varit så framgångsrika t.ex. vid undersökningen av Pilbladet då mycket lovande torvlager visade sig mycket välbevarade fram till tiden precis innan gruvbrytningen. Andra försök har gett dateringar till före eller efter gruvbrytningen (Berggren, manus). Därför vore det intressant att genomföra provtagning av dessa lager. Sänkan ligger på endast 3–400 meters avstånd från gruvorna.

Förekomsten av gropar antyder att närliggande boplatser använt detta låglänta område, dock ser inte någon av groparna ut att ha varit en brunn. Högst upp i slänten

Figur 43 Delområde 14. Sökschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, stolphål – blå, ränna – röd, torvlager – mörkgrå. Den blå trekanten i öster motsvarar området för marknamn Tofttebacksåkrarna. Det blå korset motsvarar den lägsta punkten i torvlagret. Skala 1:1 000.

Figur 44 Lagerföljden i sänkan med bevarade lager. Underst syns ett torvigt material med bevarade trärester.

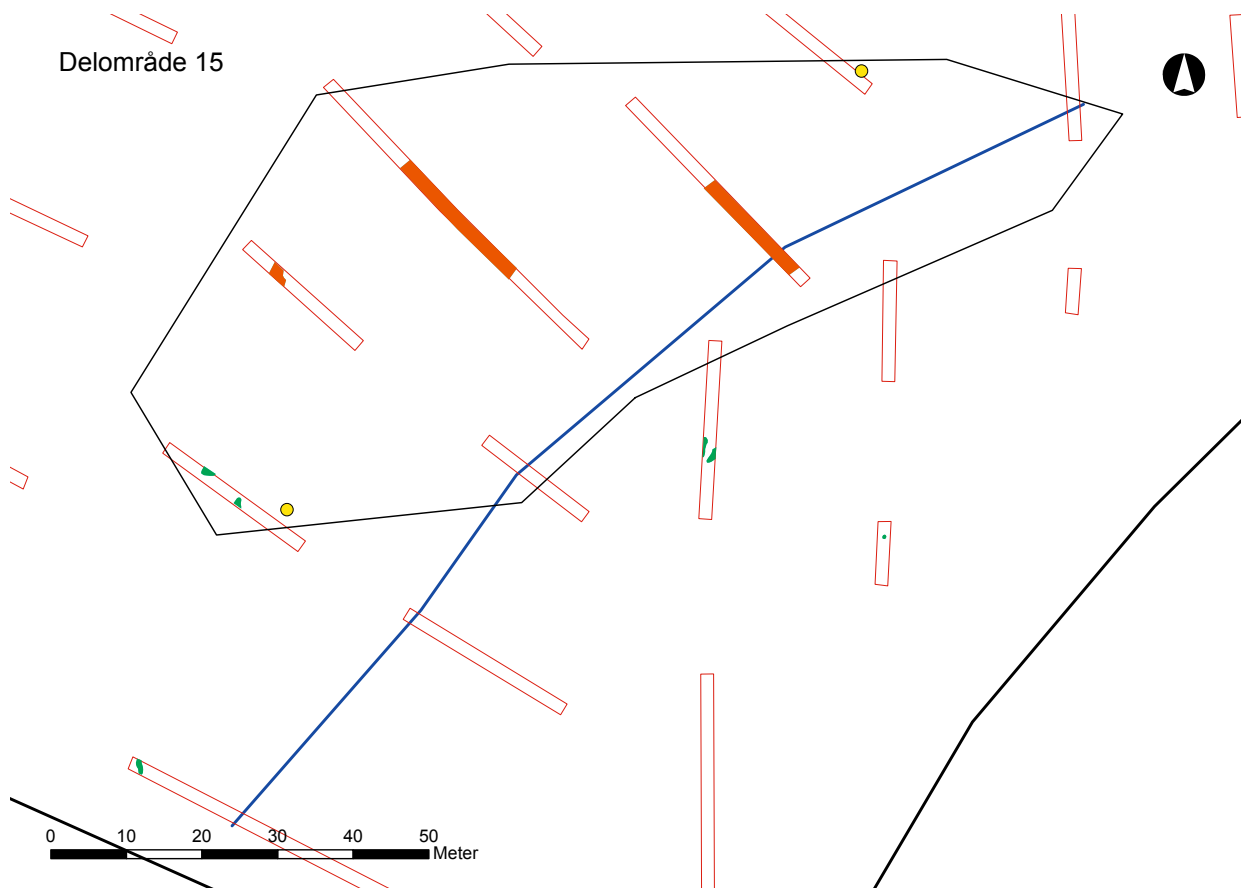
mot öster framkom dock ett par större gropar som tyder på närbelägen boplats. I den ena framkom odefinierad keramik.

Vid metalledetektering påträffades inga fynd i delområdet.

Delområde 15

Längst ner i utredningsområdets sydostliga hörn påträffades ett antal gropar och delar av ett förmodligen stort, sammanhängande lager. Anläggningarna bestod av fyra gropar och tre delar av lagret. En avgränsning av området omfattar 4960 kvadratmeter och berörs av fyra sökschakt om totalt 200 kvadratmeter (figur 45). Området avgränsas i sydost av den större störning som noterades i utredningens sydostliga del. Den har förmodligen tillkommit under byggandet av Yttre ringvägen och dess trafikplats som utredningsområdet gränsar till.

I den större lagerlämning som finns i området finns ett stenlager eller -packning och fyndmaterial av flintavslag. Det kan vara resterna av någon form av konstruktion. Förekomsten av flinta kan inte ses som en säker indikation på att lagret är av förhistorisk ålder då detta område ligger i flintgruvornas närhet. Närheten till de markstycken

med marknamn som antyder historisk bebyggelse kanske kan ses som en indikation av historisk ålder. Dock påträffades inget av den historiska bebyggelsen inom området.

Vid metalldetektingen påträffades en knapp och ett belag av brons. Beslaget är dekorerat med växtornamentik (figur 46) och kan eventuellt vara medeltida. Knappen däremot är från efterreformatorisk tid.

Figur 45 Delområde 15. Söschakten markerade med röd linje och delområdesbegränsningen med svart linje. Anläggningarna är markerade med följande färger: grop – grön, lager – orange. Den blå linjen motsvarar gränsen för den större störning som finns sydöst. Störningen finns på linjens sydostliga sida. De gula punkterna markerar fynden av bronsknapp (den sydvästliga punkten) och ett bronsbeslag (den nordostliga punkten). Skala 1:1 000.

Figur 46 Beslag av brons med växtornamentik. Eventuellt är beslaget från medeltiden. Fyndnummer: 200076.

Metalldetektering

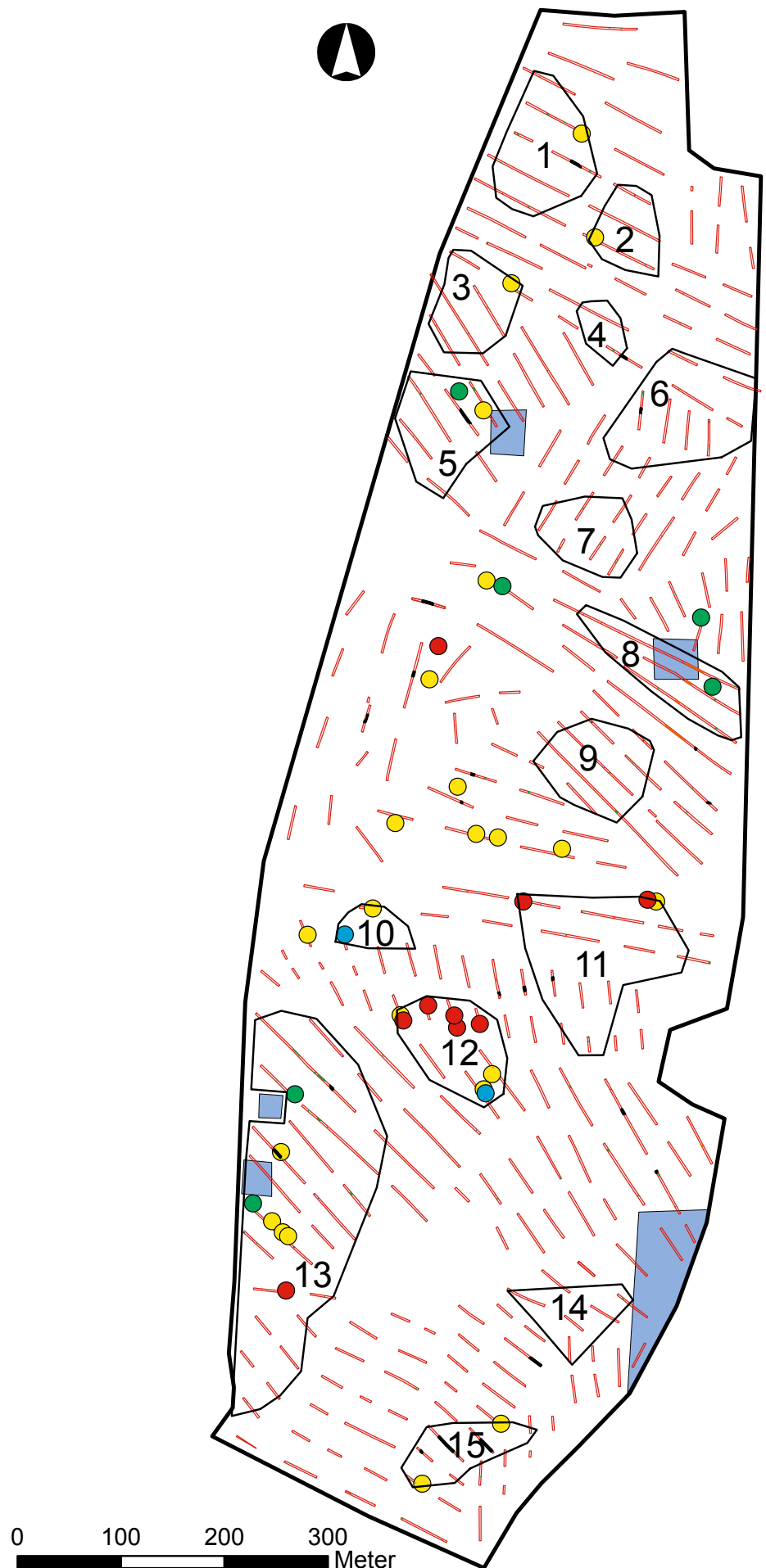
Metalldetekteringen i sökstråk över området resulterade i 42 föremål (figur 47). Bland dessa fanns ett inslag av bronsföremål bestående av de fem fragmenterade dolkarna/miniatursvärderna (figur 48) och den fragmenterade kantyxan. Det rör sig alltså om fem olika dolkar/svärd då bladfragmenten är av olika karaktär. Dessa föremål kan dateras till bronsålder och kan som nämnts ha utgjort gravgåvor i bortplöjda bronsåldersgravar. De påträffades alltså spridda i utredningsområdet, vilket talar för att de inte kommer från en utplöjd depå eller liknande. Det är mycket intressant att spridningen av dessa fynd istället överensstämmer med de platser som i kartstudien pekats ut som intressanta för tidigare gravhögar. Endast ett av de sex föremålsfragmenten förekommer inte vid en sådan gravindikation eller den befintliga gravhögen.

35 meter nordväst om den nordligaste gravindikationen i område 5 påträffades kantyxefragmentet (200094). Intill den västliga gravindikationen i område 8 påträffades två bladfragment av bronsdolkar/miniatursvärd (200098, 200100). De påträffades 15 meter sydost om och 22 meter norr om gravindikationen. Ytterligare en del av ett dolkblad (200032) påträffades längre ner i sluttningen åt väst, på ca 155 meters avstånd. I område 13 finns den befintliga bronsåldershögen, och på tio meters avstånd (nordost om) från den påträffades ett dolkbladsfragment, med en markerad ås mitt på bladet (200066). Endast sju meter söder om den södra gravindikationen i område 13 framkom ytterligare ett dolkbladsfragment med markerad ås (200088).

Dessa fynd och deras lokalisering vid gravindikationer tyder på att det kan ha funnits ett flertal gravar i området. Föremålens skick tyder på att legat i matjorden en längre tid och blivit slitna av upprepat jordbruk.

Ytterligare ett intressant inslag bland metallföremålen är de bronssmältor och bronsklumpar av en något annorlunda legering än den som bronsåldersföremålen består av (tabell 2). Legeringen tolkas som yngre än bronsåldern, förmodligen från järnålder. Eftersom dessa smältor och klumpar påträffades samlat inom utredningsområdet – med ett par undantag – så kan ett område ringas in där det förmodligen funnits en verkstad för metallhantverk. En av bronssmältorna (200062) innehåller en del vitmetall vilken antyder att man tillverkat finare föremål på platsen, t.ex. S-formade och fågelformade bronsspännen från tidig vendeltid. Man kan således tänka sig att det fanns tillverkningsplatser för denna typ av föremål i yngre järnåldersmiljöer som vi inte känner som stora och centrala boplatser som Uppåkra (Hård 2003). En sådan plats är t.ex. Hammar utanför Kristianstad (Helgesson m.fl. 2013). Här kan

Figur 47 Resultat av metalldetekteringen. Metallfynden representeras av gula punkter. Dock är några kategorier markerade med annan färg: röd – bronsmältor och -klumpar som tyder på metallhantverk, troligen daterat till järnålder, grön – föremål daterade till bronsålder, dvs. dolkfragmenten och kantyxan, ljusblå – föremål daterade till yngre järnålder, dvs. armborsfibulan och söljan. Skala 1:6 000.

möjlig ytterligare en sådan plats finnas. Verkstaden finns förmodligen inom område 12 och inom närbelägna område 11. Men även inom område 13 och i området väster om område 8 finns enstaka bronsmältor. Inom område 11 och 12 påträffades härdar. I Hammar påträffades resterna av bronsgjutningen i gropar, ca en till två meter stora, med bränd lera och degelfragment i fyllningen (Helgesson m.fl. 2013). Både i område 11 och 12 framkom gropar i denna storlek, men någon bränd lera noterades inte i dessa. Dock fanns bränd lera i en härd i område 11 (AH10638).

Ett par föremål kan dateras närmare till yngre järnålder. Foten till en armborstfibula påträffades i område 10 och kan dateras till folkvandringstid och ett fragment av en sölja kan dateras till vikingatid påträffades i område 12, vid den förmodade verkstadsplatsen för metallhantverk.

Sammantaget kan sägas om metallfynden att det är anmärkningsvärt att så många fragment av bronsåldersföremål som dolkar/miniatursvärd framkom vid detektering via relativt glesa söklinjer. Detta tyder på att det kan finnas fler liknande föremål i området. Även den tydliga koncentrationen av bronsmältor och -klumpar som tyder på en verkstad i området är lyckosam vid denna typ av undersökning. Resultatet av detekteringen ger således tydliga indikationer på vad som har funnits i området, på ett sätt som kompletterar sökschaktningen och spridningen av anläggningar under matjorden mycket väl.

Figur 48 Alla bladfragment från bronsdolkar/miniatursvärd. Fyndnummer från vänster 200032, 200066, 200088, 200098, 200100.

Tabell 2 Smältor och klumpar av brons som tyder på metallhantverk, troligen under järnålder.

Fyndnummer	Typ
200036	Bronsklump
200042	Bronsmälta
200046	Bronsmälta
200054	Bronsklump
200056	Bronsklump
200058	Bronsmälta
200060	Bronsklump
200062	Bronsmälta
200080	Bronsklump

Förslag till fortsatta åtgärder

Utredningen har visat att det finns spår av tidigare aktiviteter spritt i stort sett i hela området. Dock har ett flertal koncentrationer av anläggningar och fynd utkristalerats vilket lett till att 15 områden har kunnat avgränsas. Dessa avgränsar dock bara de nu kända anläggningarna och fynden, och vidare undersökningar kan komma att visa på behov av justering av dessa gränsdragningar.

Område 1–15 (figur 49) föreslås betraktas som fornlämning som bör undersökas vidare vid eventuell exploatering av området.

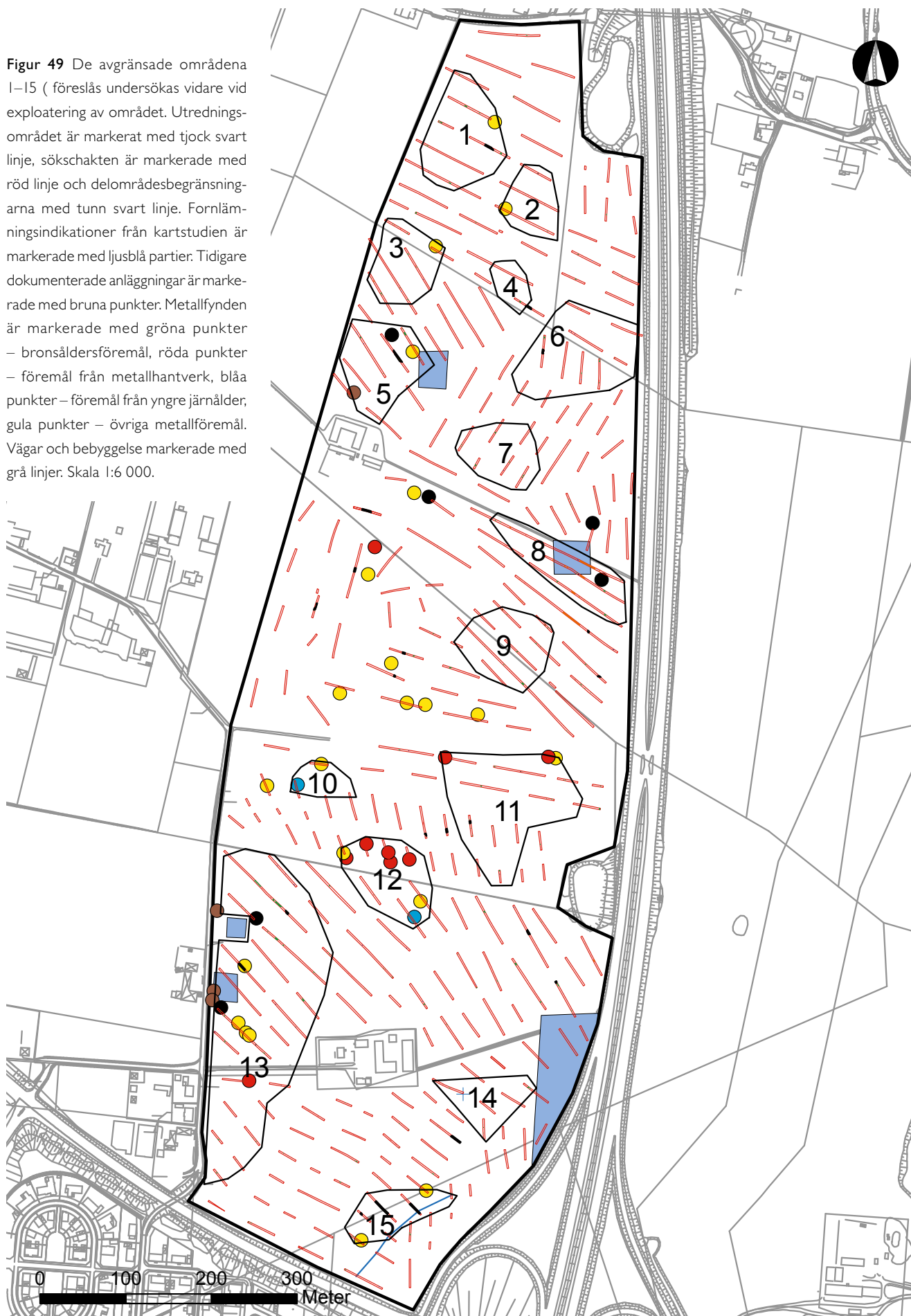
FÖRSLAG TILL INRIKTNING AV FORTSATTA ÅTGÄRDER

Exploateringsområdet är mycket stort och utredningarna i två steg har visat på en mycket stor spridning av lämningar över stora delar av ytan. Lämningarna är av olika karaktär och visar på aktiviteter inom området under flertalet perioder. Därför kan det vara relevant att i detta skede fokusera de föreslagna fortsatta åtgärderna i samlande teman med vissa generella frågeställningar. Detta för att underlätta det fortsatta arbetet och göra det målinriktat.

Dessa teman är generella och kan utvecklas vidare med mer detaljerade frågeställningar i följande skeden, dvs. förundersökningar och fullskaliga arkeologiska undersökningar.

- **Flintgruvornas omland I** – hur användes det närliggande området kring flintgruvorna under den period då gruvbrytningen pågick, dvs. ca 4000–3600 BC? I matjordsytan finns en stor mängd slagen flinta utspritt. Detta innebär att det kan finnas spår av spridda, lång- och kortvariga bosättningar som var samtida med gruvbrytningen inom utredningsområdet. Dessa kan vara svåra att identifiera, men gropar med flinta och trattbägarkeramik borde vara en ledtråd som man bör söka efter. Även huslämningar kan vara bevarade. Till det neolitiska sammanhanget hör också närliggande lämningar av mer rituell art, t.ex. inom Bologbacken m.fl. åt sydväst (Berggren m.fl. 2009). Detta gäller alla delområden.
- **Flintgruvornas omland II** – vegetationsutveckling. Hur växtlighet och vegetation förändras under tiden före och under gruvbrytningen i Södra Sallerup

Figur 49 De avgränsade områdena 1–15 (föreslås undersökas vidare vid exploatering av området. Utredningsområdet är markerat med tjock svart linje, sökschakten är markerade med röd linje och delområdesbegränsningarna med tunn svart linje. Fornlämningsindikationer från kartstudien är markerade med ljusblå partier. Tidigare dokumenterade anläggningar är markerade med bruna punkter. Metallfynden är markerade med gröna punkter – bronsåldersföremål, röda punkter – föremål från metallhantverk, blåa punkter – föremål från yngre järnålder, gula punkter – övriga metallföremål. Vägar och bebyggelse markerade med grå linjer. Skala 1:6 000.

är intressant. När kommer de första tecknen på markröjning, för odling, bete eller annat markutnyttjande? Detta är intressant för frågan om neolitiserings snabba eller gradvisa införande och flintgruvornas roll i detta. Hur och i vilken utsträckning påverkade gruvbrytningen vegetationen när den väl var igång? Detta gäller delområde 14 där torvlager finns bevarade som kan provtas.

- **Gravar i bronsåldersbosättningarnas närhet** – Åt sydost, i Södra Sallerup och vid Ängdala gård har långvariga bronsåldersbosättningar dokumenterats. Det är också känt att det finns gravhögar i ett stråk utmed höjdryggarna i området – fanns fler gravar i utredningsområdet (utöver den befintliga gravhögen)? Både kartstudien och fynden av bronsdolkar och kantyx tyder på utplöjda gravar i området. Inom område 3 påträffades en ränna som möjligen utgjort en kantränna till en mindre gravhög och i område 5 fanns en lager som eventuellt har en rund form och kan vara en rest av en högfyllning. Detta gäller främst delområde 3/5, 8 och 13.
- **Bosättningar på höjdstråken** – hur har höjdstråken använts under brons- och järnålder? Utöver gravhögar är det känt att höjdstråken i området utnyttjats för bosättningar (t.ex. i Yttre ringvägens sträckning). Utredningens resultat antyder att även höjderna och deras sluttningar inom utredningsområdet utnyttjats för bosättningar – dessa bör sättas in i sammanhang med de redan kända bosättningarna från dessa perioder, både i Yttre ringvägens sträckning och i sydost där man undersökt riktigt långvariga bosättningar från bronsålder, men också de stora undersökta ytorna väster om området med långvariga bosättningar från bl.a. järnålder. Detta gäller alla delområden.
- **Metallhantverk under järnålder** – har metallhantverk ägt rum inom området och i så fall vilket typ av metallhantverk? Tillverkades finare föremål, t.ex. med fler metalltyper? Närmare datering? Hur förhåller sig detta hantverk i förhållande till andra samtida hantverksplatser, både storskaliga och mindre platser regionalt och interregionalt? Detta gäller främst delområde 11 och 12.
- **Yngre järnålder – metallhantverk eller gravar** – var metallhantverket på platsen från yngre järnålder? Folkvandringstid/vendeltid? Eller finns gravar i området från denna tid? Fibulan kan tyda på det. Detta gäller främst delområde 10 och 12.

Dessa teman och frågeställningar kan ses som exempel och andra teman kan komma att bli aktuella när undersökningarna går vidare.

I en inledande fas, under förundersökningen, kan dessa teman användas som exempel på frågeställningar som styr urval av vilka anläggningar som undersöks, vilka typer av prover som tas och vilka typer av analyser man väljer att genomföra. I senare skede, vid undersökningar och speciellt i den vetenskapliga redovisningen kan dessa teman fungera som sammanhållande för det stora området.

Referenser

LITTERATUR

- Andersson, M. 2006. *Boplatslämningar från yngre stenålder och äldre järnålder*. Arkeologisk slutundersökning 2006. DAFF 2007:2. Riksantikvarieämbetet UV Syd. Lund.
- Berggren, Å. Under arbete. Rapport Pilbladet. Sydsvensk arkeologi rapport.
- Berggren, Å. 2015. *Limhamn 155:355. Särskild arkeologisk undersökning 2013*. Sydsvensk arkeologi. Rapport 2015:8. Malmö.
- Berggren, Å. 2016. *Sallerup 180:72 m.fl. Arkeologisk utredning steg 1, 2015*. Sydsvensk Arkeologi Rapport 2015:49. Malmö.
- Berggren, Å., Brink, K. & Skoglund, P. 2009. *Bolagsbacken, Nummertolvvägen & Hörlanders väg. Undersökningar inför villabebyggelse. Arkeologiska undersökningar 1989–2003*. Rapport 2009:044. Malmö Museer: Arkeologienheten. Malmö.
- Björhem, N. & Magnusson Staaf, B. 2006. *Öresundsförbindelsen och arkeologin. Långhuslandskapet. En studie av bebyggelse och samhälle från stenålder till järnålder*. Malmöfynd 8. Malmö: Malmö Kulturmiljö.
- Brink, K. & Hammarstrand Dehman, K. 2013. *Vintrie Park. Grav och gård 4000 BC–1712 AD*. Arkeologisk slutundersökning 2011. Rapport 2014:14. Sydsvensk arkeologi.
- Carlie, A., Friman, B. & Strömberg, B. 2007. *Gyllins trädgård. Område A, D och E. Arkeologisk slutundersökning*. Malmö Kulturmiljö rapport 2007:061, Riksantikvarieämbetet UV Syd rapport 2007:31. Malmö.
- Dock, B. 1997. *Öresundsförbindelsen. Arkeologisk utredning steg 3, för Yttre ringvägen mellan Lockarp och Kronatorps trafikplats. Delområde 6 mellan S Sallerups trafikplats och Fortunavägen*. Malmö Museer: Stadsantikvariska avdelningen. Malmö.
- Dock, B. 1998. *Öresundsförbindelsen. Trafikplats Södra Sallerup–Fortunavägen. Rapport över arkeologisk förundersökning*. Malmö Stad: Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Erikson, M. 2001. En väg till Uppåkra. I: Larsson, L. (red.), *Uppåkra – Centrum i analys och rapport*. Uppåkrastudier 4. Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°, No 36. Stockholm.
- Friman, B., Hadevik, C & Steineke, M. 2009. *Toftanäs och Riseberga öst. Undersökningar inför industri- och villabebyggelse. Arkeologiska undersökningar 1987–1996*. Rapport 2009:017. Malmö Museer: Arkeologienheten. Malmö.
- Grehn, F., Öjjeberg, J. & Högberg, A. 2007. *Öresundsförbindelsen. Tullstorp 16 & Fortuna 17 A&B. Rapport över arkeologisk slutundersökning*. Rapport 31/32. Malmö stad: Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Hadevik, C. 2009. Trattbägarkulturen i Malmöområdet. En sammanställning med fokus på byggnader, gravar och rituella göropar. I: C. Hadevik & M. Steineke (red.), *Spåren i marken – tematisk rapportering från Citytunnelprojektet*. Malmö Museer, Arkeologienheten. Rapport nr. 48: 13–90. Malmö.

- Helgesson, B., Fabech, C., Linderöth, T. & Skoglund, P. 2013. *Hammar 9:21 m.fl.* Särskild undersökning 2010–2011. Rapport 2013:25. Sydsvensk arkeologi.
- Hårdh, B. 2003. Uppåkra i folkvandringstiden. *Fler fynd i centrum. Uppåkrastudier* 9: 41–80.
- Ingers, I. 1962. Ortnamn i Malmö. VI. F.d. Sallerups socken. Malmö *Fornminnesförenings årsskrift* 1962, s 34–61.
- Johanson, S. 2014. Rapport. Arkeologisk geofysisk prospektering, Vintrie. Tyréns. Malmö.
- Jönsson, L. & Persson, L. 2008. *Öresundsförbindelsen och arkeologin. Det organiserade landskapet*. Malmöfynd 13. Malmö stad: Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Kishonti, I. 2006. *Öresundsförbindelsen. Södra Sallerup 15 H. Rapport över arkeologisk slutundersökning*. Rapport 29. Malmö stad: Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Larsson, M. 1984. *Tidigneolitikum i Sydvästskåne. Kronologi och bosättningsmönster*. Lund
- Nilsson, A. & Onsten-Molander, A. 2004. *Öresundsförbindelsen. Södra Sallerup 15 F&I. Rapport över arkeologisk slutundersökning*. Rapport 30. Malmö stad: Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Nordquist, Pär. 2001. *Hierarkiseringsprocesser. Om konstruktionen av social ojämlikhet i Skåne, 5500–1100 f.Kr.* Studia Archaeologica Universitatis Umensis 13. Arkeologiska institutionen. Umeåuniversitet.
- Price, D. 2015. *Ancient Scandinavia. An archaeological history from the first humans to the Vikings*. Oxford University Press.
- Regnell, M. & Sjögren, KG. 2006. Introduction and development of agriculture. *Ecology and economy in Stone Age and Bronze Age Scania*. Riksantikvarieämbetet, Lund. s. 106–169.
- Ringberg, B. & Rudebeck, E. Geologi och industri. Skandinaviens äldsta gruvsdrift. *VARV*, nr. 3, sid. 82–89. Roskilde.
- v. Rostoványi, Attila. 2007. *Öresundsförbindelsen och arkeologin. Stenålderslandskapet. Inte bara jägare och bönder*. Malmöfynd 11. Malmö: Malmö Kulturmiljö.
- Rudebeck, E. 2010. I trästodernas skugga – monumentala möten i neolitiseringsens tid. In B. Nilsson and E. Rudebeck (red.), *Arkeologiska och förhistoriska världar*, 83–262. Malmö.
- Rudebeck, E. 1994. Ängdala och meningen med arkeologin. *Arkeologi i Sverige* (ny ordning), no. 3, sid. 7–40.
- Samuelsson, B-Å. 2001. Kan gravar spegla vägars ålder och betydelse? Ett exempel från Söderslätt i Skåne. I: Larsson, L. (red.), *Uppåkra – Centrum i analys och rapport*. Uppåkrastudier 4. Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°, No 36. Stockholm.
- Steineke, M., Norha, N. & Erikson, M. 1997. *Öresundsförbindelsen. Ytfinnsinventering för Yttre ringvägen mellan Kontinentalbanan och Burlövs kommun. Rapport över arkeologisk utredning, steg 2*. Malmö Museer: Stadsantikvariska avdelningen. Malmö.
- Svensson, M. & Säfvestad, U. 1993. *Öresundsförbindelsen. Yttre ringvägen mellan kontinentalbanan och kommungränsen mot Burlöv, Lockarp m.fl. socknar. Rapport över arkeologisk utredning steg 1*. Malmö Museer: Stadsantikvariska avdelningen. Malmö.
- Sørensen, L. 2014. *From Hunter to Farmer in Northern Europe*. Volume I. PhD thesis, University of Copenhagen.
- Thörn, R. 1987. Rapport. Kvarnby–Tullstorp–Sunnanå. Malmö Museer. Arkivrapport.
- Vandkilde, H. 1996. *From stone to bronze. The metalwork of the Late Neolithic and earliest Bronze Age in Denmark*. Århus University Press: Moesgård.

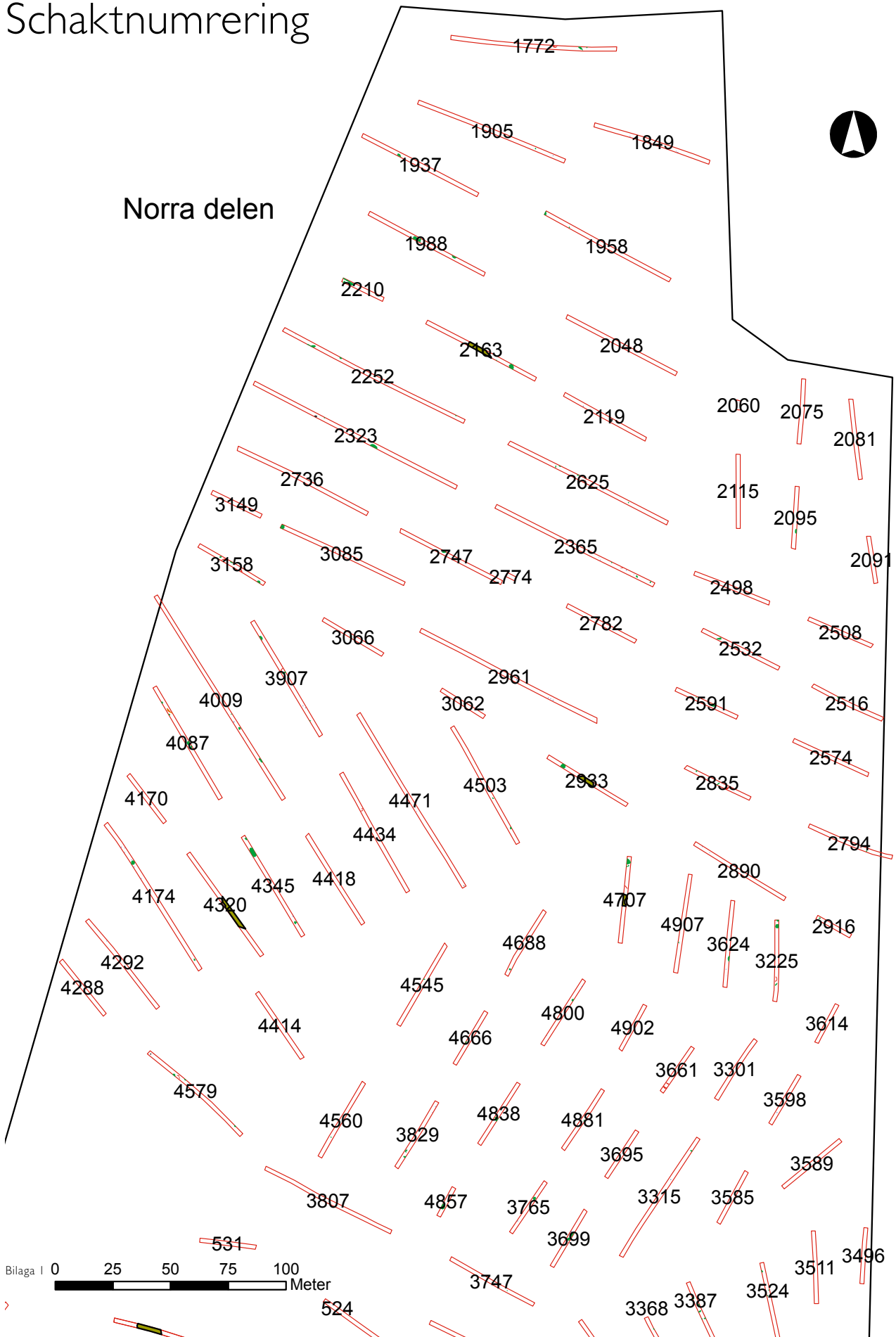
PERSONLIG KOMMUNIKATION

Bertil Helgesson, Epost 2016-10-11&12.

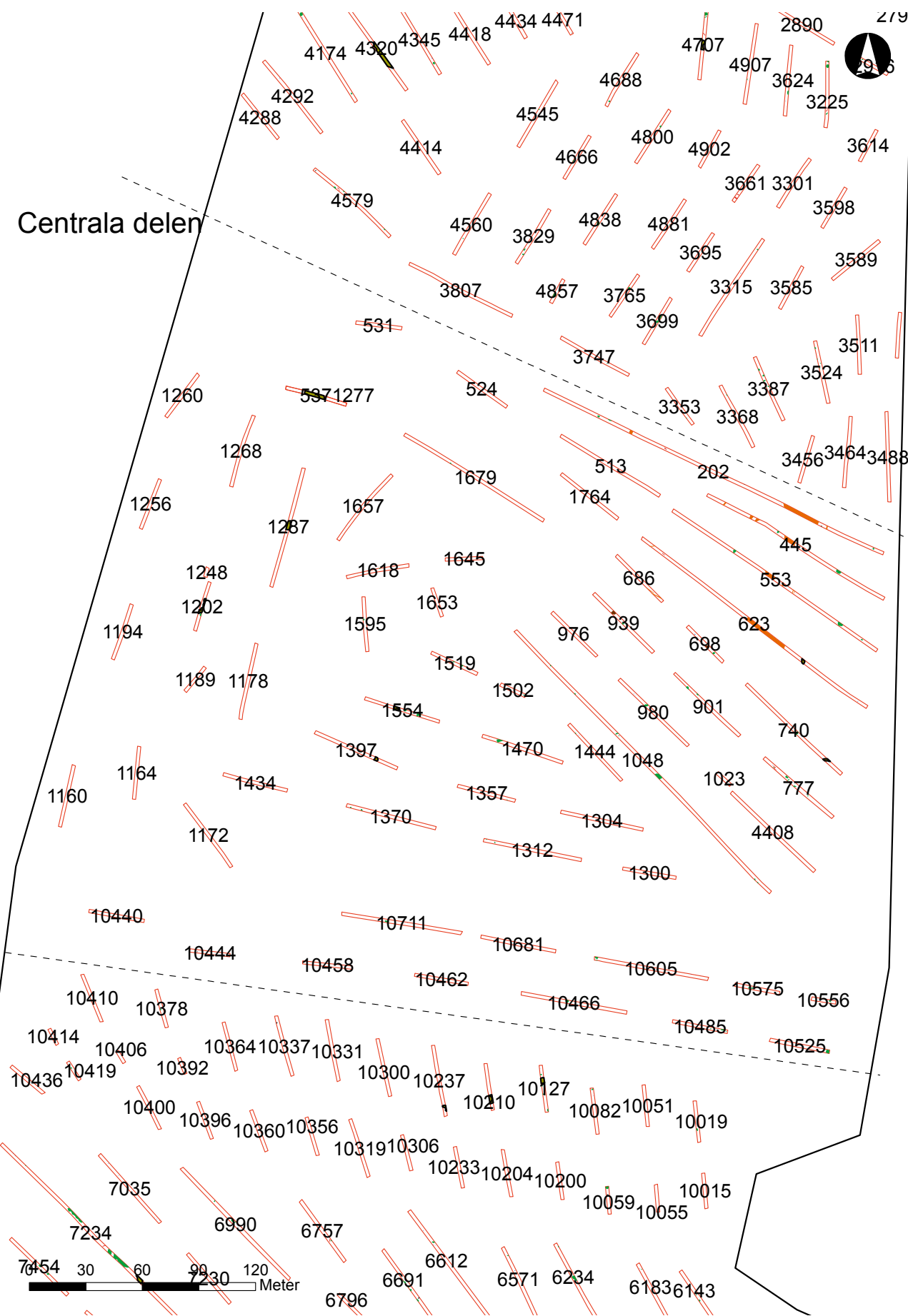
Administrativa uppgifter

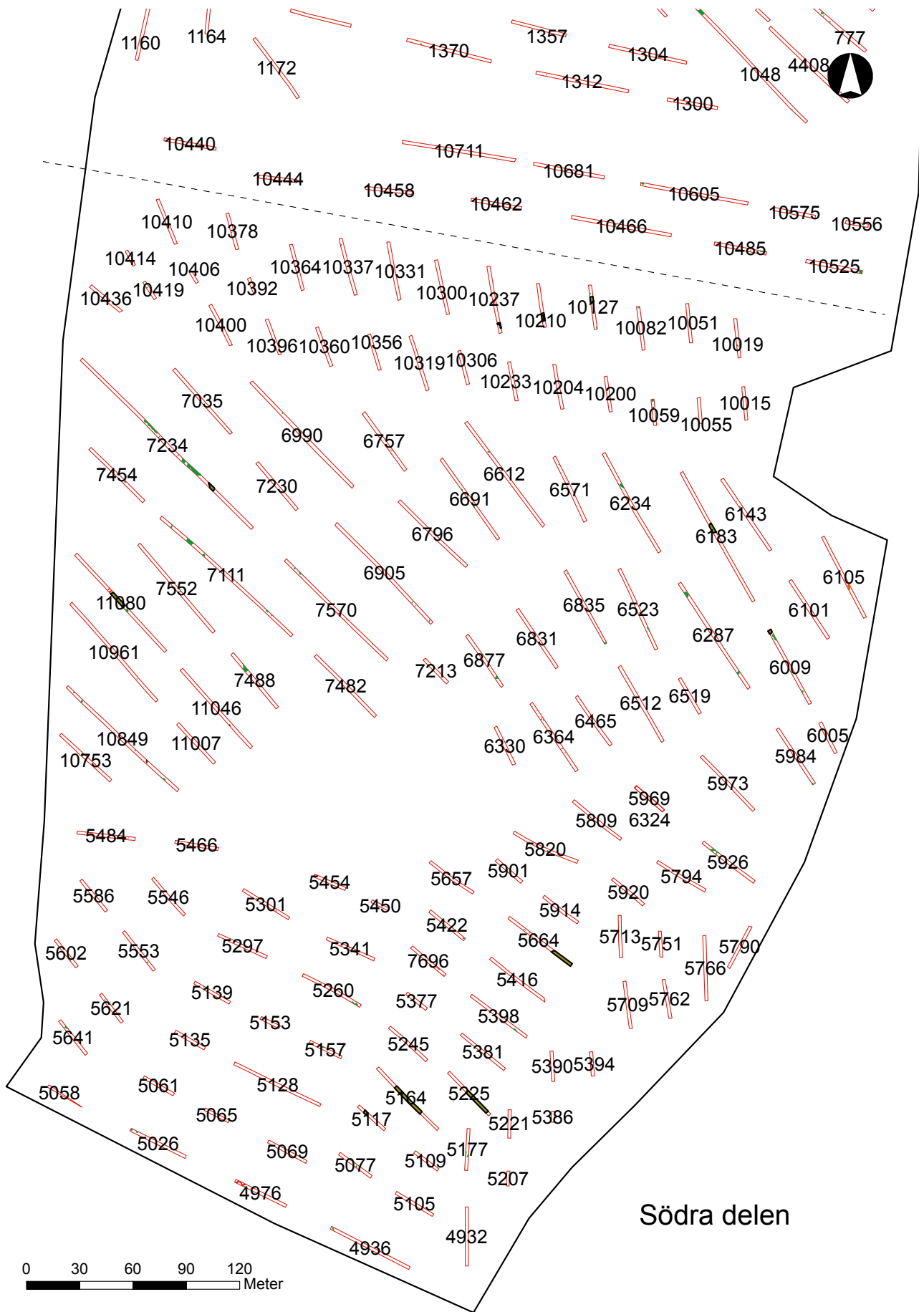
Sydsvensk Arkeologi dnr:	SAI60010
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-35477-2015
Datum för beslut:	2016-05-20
Projektnummer:	160010
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken:	Södra Sallerup
Fastighet:	Sallerup 180:22, 21, 72 och 76 & Tullstorp 180:53, 80, 81, 83 och 84
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
X koordinat:	6162800
Y koordinat:	381100
Höjdsystem:	RH2000
M ö.h.	13,5 – 22,0
Fältarbetstid:	2016-09-06 – 2016-09-19. Detekteringen utfördes 2016-09-24–26 och 2016-10-4–5
Antal arbetsdagar:	12
Antal arkeologtimmar:	använt 248 av 288
Antal maskintimmar :	160 (exklusive återställning)
Exploateringsyta:	540 000 m ²
Undersökt yta:	20 000 m ²
Platschef:	Åsa Berggren
Personal:	Kristian Brink, Erik Johansson
Underkonsulter:	Kula HB, Byggnadsmaskiner, Karlssons entreprenad, Trimtec
Företagare:	Fastighetskontoret, Malmö stad
Tidigare undersökningar:	Arkeologisk utredning steg I, SA rapport 2015:49 (Berggren 2015)
Fynd:	Fyndnummer MMA:114, fynden förvaras i Malmö Museers magasin
Dokumentationsmaterial:	Arkivnummer S09:79, dokumentationsmaterialet förvaras i Malmö Museers arkiv
Kostnader: Beräknade, inkl. konservering:	691 840 kr
Faktiska, inkl. konservering:	553 500 kr

Schaktumrering

Centrala delen

BILAGA 2

Schaktbeskrivningar/matjordsdjup

Schaktnummer	Matjordsdjup, meter	Kommentar
202	0.30 m i öster, 0.7 m i väster	
445	0.7 m i öster, 0.5 m i mitten, 0.35 m i väster	
513	0.5 m i öster, 0,25 m i väster	
524	0.45 m i öster, 0.3 m i väster .	Inga anläggningar
531	0.3 m	Inga anläggningar
537	0.20 m i öster, 0.3 m i väster	
553	0,5 m -0,75 m	
623	0,84 m i öster, 0.4 m i väster	
686	0.6 m i väster, 0.4 m i öster	Inga anläggningar
698	0.4-m-0.5 m väster-öster	
740	0.45 m i väster - 0.5 m i öster	
777	0.4 m i öster - 0.5 m i väster	
901	0.3 m i öster - 0.5 m i väster	
939	0.4 m	
976	0.35 m	Inga anläggningar
980	0.35 m	
1023	0,65 m	
1048	0.35 m i väster, 0.7 m i öster	
1160	0.35 m	Inga anläggningar
1164	0.35 m	Inga anläggningar
1172	0.40 m	Inga anläggningar
1178	0.45 m i söder, 0.3 m i norr	Inga anläggningar
1189	0.3 m	Inga anläggningar
1194	0.45 m	Inga anläggningar
1202	0.45 m	
1248	0.45 m	Inga anläggningar
1256	0.35 m	Inga anläggningar
1260	0.35 m	Inga anläggningar
1268	0.35 m	Inga anläggningar
1287	0.35 m	
1300	0.4 m	Inga anläggningar
1304	0.3 m	Inga anläggningar
1312	0.4 m	
1357	0.4 m	
1370	0.4 m	
1397	0.35 m, 0.6 m i mitten	
1434	0.35 m	Inga anläggningar
1444	0.3 m	
1470	0.30 m	
1502	0.35 m	
1519	0.7 m väster, 0.4 m i öster	
1554	0.45 m i öster - 0.35 m i väster	

1595	0.3 m	
1618	0.4 m	
1645	0.35 m	Inga anläggningar
1653	0.4 m	Inga anläggningar
1657	0.5 m i öster - 0.9 m i väster	Inga anläggningar
1679	0.30 m	
1764	0.4 m	Inga anläggningar
1772	0.2 m väster; 0.4 m öster	
1849	0.6 m	
1905		
1937	0.3 m-0.5 m	
1958	0.45 m-0.50 m	
1988	0.5 m - 0.3 m i väster	
2048	0.4 m	Inga anläggningar
2060	0.35 m	Inga anläggningar
2075	0.2 m	Inga anläggningar
2081	0.4 m	Inga anläggningar
2091	0.4 m-0.6 m söder-norr	Inga anläggningar
2095	0.3 m, 0.4 m i sänka, 0.25 m i norr	
2115	0.3 m	Inga anläggningar
2119	0.35 m	
2163	0.6 m mitten, 0.3 m i väster	
2210	0.5 m	
2252	0.5 m	
2323		
2365	0.30 m	
2498	0.3 m-0.35 m	Inga anläggningar
2508	0.4 m, 0.5 m i mitten	Inga anläggningar
2516	0.3 m	Inga anläggningar
2532	0.4 m-0.5 m	
2574	0.35 m	
2591	0.3 m	
2625	0.35 m	
2736	0.35 m	Inga anläggningar
2747	0.35 m	
2774		Inga anläggningar
2782	0.35 m	Inga anläggningar
2794	0.35 m	
2835	0.3 m	
2890	0.35 m	
2916	0.5 m i öster; 0.40 m i väster	
2933	0.45 m	
2961	0.4 m	
3062	0.4 m	Inga anläggningar
3066	0.5 m	
3085	0.5 m	
3149	0.45 m	Inga anläggningar
3158	0.4 m	
3225	0.4 m	

3301	0.35 m	Inga anläggningar
3315	0.35 m	
3353	0.45 m	
3368	0.35 m	
3387	0.7 m i norr	
3456	0.25 m	Inga anläggningar
3464	0.35 m	Inga anläggningar
3488	0.6 m i söder, 0.3 m i norr	Inga anläggningar
3496	0.6 m i norr, 0.7 m i söder	
3511	0.45 m i norr, 0.4 m i söder	
3524	0.6 m i norr	
3585	0.35 m	Inga anläggningar
3589	0.3 m	Inga anläggningar
3598	0.4 m	
3614	0.75 m i söder - 0.55 m i norr	Inga anläggningar
3624	0.35 m	
3661	0.35 m	
3695	0.3 m	Inga anläggningar
3699	0.3 m	
3747	0.35 m	
3765	0.4 m	
3807	0.35 m	
3829	0.35 m	
3907	0.35 m	
4009	0.3 m	
4087	0.4 m	
4170	0.4 m	Inga anläggningar
4174	0.35 m	
4288	0.4 m	Inga anläggningar
4292	0.45 m	
4320	0.4 m	
4345	0.4 m, 0.6 m i mitten	
4408	0.35 m-0.4 m	Inga anläggningar
4414	0.4 m	Inga anläggningar
4418	0.35 m	
4434	0.4 m	
4471	0.4 m	
4503	0.4 m	
4545	0.35 m	
4560	0.4 m	
4579	0.5 m	
4666	0.4 m	
4688	0.35 m	
4707	0.4 m	
4800	0.3 m	
4838	0.35 m	
4857	0.35 m	
4881	0.65 m i norr - 0.4 m i söder	
4902	0.85 m i nordost, 0.35 m i sydväst	Inga anläggningar

4907	0.35 m	
4932	0.5 m	Inga anläggningar
4936	0.5 m	
4976	0.5 m	
5026	0.4 m	
5058	0.5 m	Inga anläggningar
5061	0.35 m	Inga anläggningar
5065	0.4 m	Inga anläggningar
5069	0.75 m - 0.35 m	Inga anläggningar
5077	0.6 m	
5105	0.7 m - 0.4 m	Inga anläggningar
5109	0.6 m	
5117	1.1 m - 0.55 m	
5128	0.4 m	Inga anläggningar
5135	0.6 m - 0.3 m	Inga anläggningar
5139	0.35m	
5153	0.25 m	Inga anläggningar
5157	0.6 m-0.45 m	
5164	0.8 m - 0.4 m	
5177	0.9 m - 0.5 m	
5207	1.25 m	
5221	0.75 m	Inga anläggningar
5225	0.45 m	
5245	0.65 m-0.45 m	
5260	0.3 m	
5297	0.3 m	Inga anläggningar
5301	0.4 m	
5341	0.4 m	
5377	0.4m	Inga anläggningar
5381	0.4 m	Inga anläggningar
5387	1.2 m-0.7 m	Inga anläggningar
5390	0.35 m	Inga anläggningar
5394	0.4m	Inga anläggningar
5398	0.35 m	
5416	0.3 m	Inga anläggningar
5422	0.35 m	
5450	1.2 m - 0.9 m	Inga anläggningar
5454	0.55 m	
5466	0.35 m	
5484	0.5 m	
5546	0.4 m	Inga anläggningar
5553	0.35 m	
5586	0.5 m	
5602	0.4 m	
5621	0.35 m-0.55 m	
5641	1 m - 0.45 m	
5657	0.35 m-0.75 m	Inga anläggningar
5664	0.6 m	
5709	0.4 m	Inga anläggningar

5713	0.6 m-0.3 m	
5751	0.25 m	Inga anläggningar
5762	0.35 m	Inga anläggningar
5766	0.4 m	Inga anläggningar
5790	0.3 m	Inga anläggningar
5794	0.35 m	
5809	0.3 m - 0.85 m i öster	Inga anläggningar
5820	0.35 m	
5901	0.3 m	
5914	0.3 m - 0.9 m	Inga anläggningar
5920	0.8 m - 0.35 m	Inga anläggningar
5926	0.45 m-0.4 m	
5969	0.35 ,	Inga anläggningar
5973	0.9 m i mitten, vatten i väster	Inga anläggningar
5984	0.35 m	
6005	0.5 m - 0.35 m	Inga anläggningar
6009	0.4 m	
6101	0.35 m	Inga anläggningar
6105	0.6 m	
6143	0.35 m	
6183	0.35 m	
6234	0.45 m	
6287	0.4 m	
6330	0.6 m	
6364	0.4 m	
6465	0.5 m	
6512	0.4 m	Inga anläggningar
6519	0.4 m	Inga anläggningar
6523	0.4 m	
6571	0.35 m	
6612	0.3 m	
6691	0.4 m	
6757	0.35 m	
6796	0.3 m	
6831	0.3 m	Inga anläggningar
6835	0.3 m	Fynd av skivvyxa i matjorden (FF6876)
6877	0.3 m	
6905	0.35 m	
6990	0.35 m	
7035	0.3 m	
7111	0.3 m - 0.6 m	
7213	0.35 m	
7230	0.3 m	Inga anläggningar
7234	0.3 m	
7454	0.3 m	
7482	0.30 m	Inga anläggningar
7488	0.3 m-0.35 m	
7552	0.35 m	

7570	0.3 m	
7696	0.3 m	
I0015	0.30-0.35 m	Inga anläggningar
I0019	0.25-0.30 m	
I0051	0.30 m	Inga anläggningar
I0055	0.30-0.50 m	Inga anläggningar
I0059	0.35 m	
I0082	0.25-0.30 m	
I0127	0.30-0.45 m	
I0200	0.25 m	Inga anläggningar
I0204	0.35 m	Inga anläggningar
I0210	0.30-0.55 m	
I0233	0.25-0.30 m	Inga anläggningar
I0237	0.30-0.80 m, 0.80 m längst i norr	
I0300	0.25-0.35 m	Inga anläggningar
I0306	0.25-0.45 m	Inga anläggningar
I0319	0.30-0.50 m	Inga anläggningar
I0331	0.25-0.35 m	Inga anläggningar
I0337	0.30 m	
I0356	0.30 m	Inga anläggningar
I0360	0.25-0.30 m	Inga anläggningar
I0364	0.40 m	
I0378	0.35-0.90 m, 0.90 m i norr	
I0392	0.40 m	Inga anläggningar
I0396	0.25-0.30 m	Inga anläggningar
I0406	0.25 m	Inga anläggningar
I0410	0.30-0.40 m	Inga anläggningar
I0414	0.35 m	Inga anläggningar
I0419	0.35 m	
I0436	0.25-0.30 m	Inga anläggningar
I0440	0.4-0.9 m	Inga anläggningar
I0444	0.35 m	
I0458	0.45 m	Inga anläggningar
I0462	0.40 m	Inga anläggningar
I0466	0.40 m	
I0485	0.45 m	
I0525	0.40 m	
I0556	0.60-0.90 m, 0.90 m i öster	
I0575	0.40 m	
I0605	0.40 m	
I0681	0.30-0.35 m	
I0711	0.25-0.90 m, 0.90 m längst i väster	
I0753	0,35 m i nordväst, 0,5 i sydost	
I0849	0,45 m i nordväst, 0,35 m i mitten, 0,75 m under vattenavsatt lgr i sydost	
I0961	0,4 m i nordväst, +0,7 m vid vattenavsatt lgr, 0,4 m i sydost	
I1007	0,45 m i nordväst 0,55 m i sydost	
I1046	0.30-0.35 m	
I1080	0.30-0.40 m	

BILAGA 3

Anläggningslista

Anl nr	Anl typ	beskrivning	x	y	z	schakt
233	rund grop	gråbrun fyllning, sten	6162865,79	381320,4	19,921	202
251	hård	gråbrun fyllning, mkt träkol, skörbränd sten	6162877,786	381292,794	20,992	202
261	liten eldplats	Svart, sotig fyllning	6162884,188	381281,892	21,537	445
269	stolphål	gråbrun fyllning träkol	6162889,499	381271,399	21,501	202
278	stolphål	gråbrun fyllning	6162889,865	381270,276	21,491	202
294	hård	Svart, sotig fyllning	6162899,839	381251,986	20,958	202
306	böjd ränna	gråbrun fyllning	6162918,886	381210,091	18,774	202
325	dike	Gråbrun fyllning	6162927,652	381191,837	18,496	202
334	grop	gråbrun fyllning	6162934,01	381180,51	18,376	202
350	rund grop	mörkgrå fyllning träkol, bränd lera	6162935,996	381174,614	18,343	202
369	större grop	gråbrun fyllning, svart bränt mtrl i ö, keramik med grovt gods	6162853,555	381301,807	20,779	445
387	hård	Svart fyllning	6162868,444	381279,202	21,551	445
401	stolphål	svagt gråbrun fyllning	6162872,094	381271,861	21,651	445
412	grop	gråbrun fyllning	6162874,663	381269,776	21,741	445
477	ränna	Oreg, svagt gråbrun fyllning	6162906,363	381186,336	18,514	513
547	lager	Gråbrun fyllning	6162947,39	381023,954	16,069	537
566	större grop/ brunn	mörk gråbrun fyllning, träkol, lite bränd lera, ben	6162825,709	381302,672	20,462	553
577	större grop	Mörk, gråbrun fyllning, träkol, bränd lera, sten	6162864,491	381246,672	21,263	553
611	grop	gråbrun fyllning, osäker	6162817,519	381314,269	20,106	553
634	stolphål	Ljusbrun fyllning, enstaka naturlig flinta, otydlig	6162784,912	381312,242	19,491	623
643	stolphål	Ljusbrun fyllning, enstaka naturlig flinta, otydlig	6162784,681	381311,981	19,512	623
652	lager	Mörk fyllning. Fladdriga kanter.	6162805,97	381283,065	20,02	623
665	ränna	Brun fyllning, enstaka sten, stor sten i ena änden	6162862,888	381209,064	20,072	623
682	dike	Dike med träkolsfragment	6162867,13	381203,139	19,825	623
702	grop	Brun fyllning. Enstaka sten	6162810,414	381235,697	20,343	698
717	möjlig brunn	Brun fyllning. Flammig. Enstaka sten	6162813,712	381232,249	20,515	698
730	stolphål	Ljus flammig fyllning, enstaka sten	6162820,364	381225,716	20,425	698
746	Lager/Dike?	Ljusbrun fyllning	6162753,738	381295,45	18,985	740
760	Grop/Lager?	Gråsvart fyllning	6162767,965	381279,854	19,431	740
782	grop	Grå fyllning, träkol	6162734,716	381285,616	18,742	777
800	grop	Gråsvart fyllning	6162739,724	381278,647	19,002	777
813	grop	Svartgrå flammig fyllning	6162743,08	381275,229	19,115	777
826	Grop/brunn?	Gråbrun fyllning	6162744,628	381274,431	19,068	777
840	ränna	Oformlig, grå fyllning, träkol	6162749,61	381268,064	19,153	777
878	grop	Grå fyllning	6162749,839	381267,47	19,132	777
892	stolphål	Svartgrå fyllning, träkol	6162751,053	381266,898	19,12	777
907	stolphål	Brun fyllning	6162783,034	381231,762	19,797	901
916	grop	Svartgrå fyllning, enstaka sten	6162788,473	381227,119	19,903	901
925	grop	Gråbrun fyllning, sten	6162792,043	381221,831	19,848	901
947	brunn	Skuret av dike, gråbrun fyllning	6162831,813	381182,523	19,887	939

962	grop	Gråbrun fyllning, enstaka sten, bränd lera	6162826,082	381187,582	20,023	939
988	grop	Brungrå fyllning, träkol, enstaka grus	6162782,674	381199,849	19,887	980
997	stolphål	Gråbrun fyllning	6162788,11	381194,35	19,901	980
1070	grop	Brungrå fyllning, sten	6162688,574	381259,016	18,709	1048
1079	grop	Gråbrun fyllning	6162690,302	381257,519	18,772	1048
1098	grop	Gråbrun fyllning, träkol, enstaka sten	6162745,106	381206,443	19,161	1048
1113	grop	Brun fyllning, sten	6162766,531	381185,413	19,773	1048
1124	grop	Gråbrun fyllning	6162767,674	381184,301	19,807	1048
1141	grop	Gråbrun fyllning, träkol	6162788,831	381162,095	19,841	1048
1149	grop	Gråbrun fyllning, träkol	6162803,762	381149,165	19,252	1048
1208	grop	Brungrå fyllning	6162830,872	380963,619	15,754	1202
1217	lager	Gråbrun fyllning, träkol, skörbränd sten	6162834,723	380964,439	15,891	1202
1294	lager	Brungrå fyllning, enstaka sten, skörbränd sten	6162878,229	381010,29	16,44	1287
1316	grop	Brungrå fyllning	6162711,545	381115,153	19,164	1312
1325	grop	Brungrå fyllning	6162709,918	381119,578	19,252	1312
1361	grop	Gråbrun fyllning, träkol	6162732,449	381126,147	19,289	1357
1374	grop	Brungrå fyllning, träkol	6162728,558	381043,167	17,263	1370
1383	grop	Gråbrun fyllning, enstaka sten	6162727,233	381048,946	17,443	1370
1419	lager	Gråbrun fyllning, enstaka grus	6162754,196	381056,696	17,207	1397
1452	stolphål	svart fyllning, sot, träkol, enstaka sten	6162766,875	381164,166	20,051	1444
1462	grop	Ljus fyllning, träkol	6162767,85	381162,421	20,073	1444
1476	grop	Mörkbrun fyllning, enstaka grus	6162763,934	381121,882	19,572	1470
1491	stolphål	Flammig fyllning, sten	6162765,759	381116,629	19,414	1470
1506	grop	Gråbrun fyllning med enstaka träkol	6162788,205	381134,856	19,128	1502
1523	grop	Flammig fyllning, enstaka sten	6162803,695	381101,944	17,872	1519
1535	grop	Mörk Flammig	6162805,818	381097,815	17,743	1519
1559	grop	Brun fyllning, enstaka sten	6162777,685	381079,128	17,757	1554
1574	grop	Flammig fyllning = blandad ljus mörk, enstaka sten	6162779,999	381072,137	17,58	1554
1583	lager	Brun fyllning, flintavslag	6162780,97	381067,495	17,415	1554
1605	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus, sot, blandad	6162828,188	381050,063	17,015	1595
1633	grop	Gråbrun fyllning	6162855,238	381058,546	16,615	1618
1692	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162911,14	381096,127	16,82	1679
1724	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162904,452	381106,921	17,115	1679
1797	ränna	Mörk fyllning med sten och grus	6163503,012	381199,612	14,144	1772
1816	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten och bränd sten	6163502,316	381210,888	14,255	1772
1838	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163502,614	381213,588	14,246	1772
1862	stolphål	Gråbrun fyllning med sten	6163464,134	381232,377	15,005	1849
1881	stolphål	Fyllning av matjord (?) med enstaka sten, träkol, glas	6163457,69	381252,3	15,314	1849
1890	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163457,194	381253,051	15,296	1849
1913	stolphål	Gråbrun fyllning	6163455,768	381198,971	14,263	1905
1924	grop	Gråbrun fyllning med grus, småsten	6163458,838	381191,335	14,27	1905
1942	grop	Svart fyllning	6163455,966	381132,264	14,019	1937
1969	grop	Sten, mörk fyllning	6163424,713	381206,011	15,507	1958
1981	grop	Beskrivning saknas	6163430,739	381195,64	15,145	1958
1994	grop	Gråbrun fyllning med träkol, enstaka grus	6163411,798	381156,036	15,254	1988
2005	grop	Matjordsaktig	6163415,844	381147,965	15,227	1988
2017	gropssystem	Mörk fyllning med enstaka grus, bränd lera	6163419,625	381139,95	15,033	1988
2099	grop	Gråbrun fyllning med enstaka småsten	6163293,051	381304,186	16,133	2095

2129	hård	Gråbrun fyllning med skörbränd sten, sot, grus	6163341,131	381224,147	16,245	2119
2149	stolphål	Matjordsaktig	6163347,222	381212,048	16,313	2119
2172	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163364,352	381180,951	15,857	2163
2187	grop	Gråbrun fyllning	6163367,074	381174,487	15,767	2163
2197	lager	Gråbrun fyllning med skörbränd sten, träkol	6163371,921	381166,854	15,584	2163
2214	Gropssystem	Gråbrun fyllning	6163400,851	381110,65	14,68	2210
2241	Grop	Gråbrun fyllning	6163400,945	381108,576	14,538	2210
2260	grop	Mörk fyllning	6163343,145	381156,833	15,824	2252
2276	stolphål	Gråbrun fyllning	6163356,807	381127,769	15,248	2252
2289	grop	Gråbrun fyllning med en röd större sten	6163368,032	381106,897	14,883	2252
2297	grop	Svart fyllning	6163373,326	381094,581	14,492	2252
2314	stolphål	Gråbrun fyllning	6163378,382	381087,366	14,182	2252
2329	grop	Gråbrun fyllning med småsten, grus	6163329,86	381121,354	15,697	2323
2337	stolphål	Gråbrun fyllning med flintavslag	6163342,153	381099,87	15,45	2323
2347	hård	Gråbrun fyllning med sot, skörbränd sten	6163342,828	381096,116	15,333	2323
2375	grop	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6163270,941	381241,137	16,282	2365
2392	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163273,381	381235,26	16,263	2365
2408	stolphål	Flammig fyllning	6163274,161	381233,985	16,264	2365
2418	stolphål	Gråbrun fyllning	6163274,316	381232,378	16,236	2365
2428	stolphål	Gråbrun fyllning	6163276,134	381230,758	16,324	2365
2439	ränna	Gråbrun fyllning	6163277,096	381228,733	16,251	2365
2456	grop	Gråbrun fyllning	6163279,473	381224,34	16,25	2365
2465	stolphål	Grå fyllning	6163280,535	381219,422	16,286	2365
2477	stolphål	Ljus fyllning	6163281,649	381218,863	16,324	2365
2490	stolphål	Gråbrun fyllning	6163290,327	381202,076	16,45	2365
2524	grop	Ingen beskrivning	6163220,916	381322,811	17,7	2516
2542	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol	6163238,916	381287,42	16,896	2532
2552	grop	Grå fyllning	6163246,484	381271,028	16,887	2532
2595	grop	Gråbrun fyllning	6163217,615	381268,197	16,884	2591
2612	grop	Matjordsaktig	6163221,055	381261,03	16,826	2591
2640	grop	Flammig fyllning med träkol	6163305,433	381231,646	16,268	2625
2655	stolphål	Gråbrun fyllning	6163311,032	381220,546	16,303	2625
2669	ränna	Gråbrun fyllning	6163314,926	381213,152	16,27	2625
2685	grop	Flammig fyllning	6163315,863	381209,991	16,304	2625
2700	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163317,281	381209,734	16,297	2625
2710	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163321,164	381201,888	16,297	2625
2720	grop	Flammig fyllning, enstaka grus	6163321,043	381200,131	16,307	2625
2756	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten, träkol	6163283,967	381151,668	16,321	2747
2806	ränna	Flammig fyllning	6163155,885	381332,402	17,505	2794
2822	grop	Gråbrun fyllning med sten, skörbränd sten	6163154,416	381334,82	17,471	2794
2841	ränna	Gråbrun fyllning	6163181,776	381274,427	17,243	2835
2868	grop	Gråbrun fyllning	6163183,58	381270,543	17,271	2835
2879	grop	Matjordsaktig	6163189,071	381261,13	17,077	2835
2896	stolphål	Gråbrun fyllning	6163156,321	381263,622	17,426	2890
2906	stolphål	Gråbrun fyllning	6163153,699	381266,852	17,467	2890
2920	grop	Gråbrun fyllning	6163125,353	381314,516	17,001	2916
2939	lager	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163184,868	381213,521	16,662	2933
2947	grop	Gråbrun fyllning	6163191,307	381203,374	16,45	2933

2974	stolphål	Beskrivning saknas	6163219,806	381198,952	16,314	2961
2985	stolphål	Flammig fyllning	6163220,465	381197,927	16,222	2961
2998	stolphål	Enstaka sten, flammig fyllning	6163220,802	381196,892	16,24	2961
3025	stolphål	Flammig fyllning	6163228,273	381183,723	16,276	2961
3035	stolphål	Flammig fyllning	6163228,644	381183,198	16,273	2961
3046	grop	Ljus fyllning, grus	6163229,889	381180,699	16,242	2961
3070	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163247,213	381111,258	16,946	3066
3104	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163284,051	381104,666	16,357	3085
3117	stolphål	Ljus fyllning	6163284,653	381104,324	16,36	3085
3127	stolphål	Ljus fyllning	6163284,94	381102,617	16,407	3085
3141	grop	Gråbrun fyllning med större sten, sten	6163294,927	381081,74	16,105	3085
3164	grop	Mörk fyllning, enstaka grus	6163271,095	381071,481	16,843	3158
3173	ränna	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6163276,147	381063,782	16,726	3158
3188	grop	Mörk fyllning	6163279,546	381059,606	16,629	3158
3195	ränna	Gråbrun fyllning med sten, grus	6163280,773	381056,353	16,481	3158
3212	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163281,87	381054,869	16,497	3158
3234	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten, träkol	6163121,883	381296,067	17,038	3225
3248	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163124,287	381296,314	17,09	3225
3255	ränna	Flammig fyllning, enstaka grus	6163098,892	381295,698	16,635	3225
3283	grop	Flammig fyllning, enstaka grus	6163096,659	381295,645	16,499	3225
3324	grop	Flammig fyllning	6163024,549	381258,905	16,959	3315
3336	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka grus, otydlig	6163012,053	381249,989	17,069	3315
3359	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162935,156	381221,249	18,42	3353
3379	grop	Gråbrun fyllning	6162947,299	381242,617	18,168	3368
3403	grop	Gråbrun fyllning med grus	6162960,789	381259,708	17,402	3387
3412	Grop?	Gråbrun fyllning	6162957,646	381262,043	17,623	3387
3423	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162954,924	381262,541	17,804	3387
3438	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162951,914	381264,727	17,923	3387
3449	grop	Gråbrun fyllning	6162951,728	381263,481	17,966	3387
3502	stolphål	Gråbrun fyllning	6162967,801	381332,776	17,698	3496
3528	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162972,304	381289,561	17,371	3524
3537	grop	Beskrivning saknas	6162966,412	381290,651	17,622	3524
3546	grop	Gråbrun fyllning	6162964,151	381292,38	17,755	3524
3560	grop	Beskrivning saknas	6162961,778	381291,912	17,825	3524
3573	stolphål	Gråbrun fyllning	6162946,33	381296,611	18,772	3524
3602	stolphål	Ljus fyllning	6163041,092	381296	16,674	3598
3631	grop	Gråbrun fyllning	6163107,811	381275,068	16,983	3624
3642	stolphål	Ljus fyllning	6163103,227	381273,895	16,826	3624
3652	stolphål	Gråbrun fyllning	6163100,376	381274,191	16,721	3624
3665	ränna	Gråbrun fyllning med sten	6163051,956	381247,452	16,661	3661
3678	ränna	Gråbrun fyllning	6163053,672	381248,578	16,628	3661
3703	grop	Gråbrun fyllning med sten, grus	6162986,287	381205,73	17,322	3699
3718	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162988,398	381207,246	17,288	3699
3734	stolphål	Gråbrun fyllning	6162989,55	381206,85	17,247	3699
3753	grop	Gråbrun fyllning	6162963,953	381179,118	17,685	3747
3769	stolphål	Gråbrun fyllning med Brändlera	6163009,839	381194,257	17,251	3765
3780	grop	Matjordsaktig, enstaka grus,	6163003,938	381190,871	17,305	3765
3797	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162994,102	381183,627	17,388	3765

3835	grop	Gråbrun fyllning med träkol	6163021,978	381134,657	17,002	3829
3849	grop	Gråbrun fyllning med grus	6163024,498	381135,281	17,068	3829
3883	stolphål	Gråbrun, sotig fyllning	6163041,199	381146,671	17,107	3829
3894	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163043,693	381147,988	17,148	3829
3912	grop	Ljus fyllning, enstaka sten	6163210,915	381093,675	17,663	3907
3923	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol	6163216,48	381091,677	17,495	3907
3935	stolphål	Ljus fyllning, enstaka grus, sten	6163217,315	381090,578	17,493	3907
3947	grop	Mörk fyllning, enstaka sten	6163231,682	381082,409	17,376	3907
3961	ränna	Gråbrun fyllning	6163232,757	381081,361	17,354	3907
3993	grop	Mörk fyllning, keramik	6163246,813	381072,452	17,053	3907
4015	grop	Gråbrun fyllning med grus	6163193,757	381072,225	17,837	4009
4035	stolphål	Gråbrun fyllning	6163203,48	381064,732	17,674	4009
4044	grop	Otydlig	6163207,59	381063,069	17,612	4009
4058	stolphål	Gråbrun fyllning med mycket sten	6163210,414	381060,719	17,489	4009
4069	grop	Mörk fyllning, enstaka sten	6163213,761	381059,535	17,447	4009
4095	grop	Flammig fyllning, enstaka sten	6163199,417	381042,122	17,516	4087
4109	grop	Gråbrun fyllning med grus, träkol	6163201,208	381040,946	17,423	4087
4131	grop	Otydlig	6163213,535	381032,703	17,18	4087
4140	dike	Flammig fyllning	6163215,178	381032,531	17,125	4087
4159	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163218,782	381029,557	17,155	4087
4184	Stolphål	Gråbrun fyllning	6163155,748	381013,371	17,614	4174
4196	Stolphål	Gråbrun fyllning	6163156,152	381011,818	17,611	4174
4206	Stolphål	Ljusgrå fyllning	6163153,89	381013,349	17,614	4174
4215	Stolphål	Gråbrun fyllning med sot, skörbränd sten	6163150,622	381016,314	17,769	4174
4226	grop	Gråbrun fyllning med skörbränd sten, grus	6163149,413	381016,897	17,802	4174
4245	Stolphål	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6163147,535	381017,469	17,889	4174
4256	Stolphål	Gråbrun fyllning	6163142,553	381020,54	17,841	4174
4275	grop	Mörk fyllning	6163107,335	381043,581	17,721	4174
4300	stolphål	Gråbrun fyllning	6163108,248	381010,46	17,645	4292
4311	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163115,424	381005,547	17,582	4292
4324	lager	Diffus gräns i väst. Mörk fyllning, skörbränd sten, flintavslag	6163127,065	381060,155	17,461	4320
4332	hård	Mörk, sotig fyllning, skörbränd sten	6163124,216	381062,342	17,456	4320
4350	grop	Gråbrun fyllning med sten, grus	6163159,715	381065,893	17,774	4345
4363	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten, träkol	6163153,854	381068,844	17,626	4345
4382	stolphål	Gråbrun fyllning	6163126,119	381086,273	17,486	4345
4392	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163123,456	381087,299	17,302	4345
4424	stolphål	Ljus fyllning	6163125,288	381115,133	17,496	4418
4441	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka grus, otydlig	6163172,773	381116,308	17,875	4434
4454	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka sten, otydlig	6163171,931	381116,141	17,891	4434
4479	stolphål	Gråbrun fyllning	6163171,543	381139,884	17,526	4471
4492	hård	Gråbrun fyllning med sot, skörbränd sten	6163139,428	381160,355	17,225	4471
4512	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163177,348	381172,921	16,575	4503
4534	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163164,398	381180,631	16,628	4503
4549	grop	Gråbrun fyllning med grus	6163098,882	381143,126	17,227	4545
4567	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163030,441	381102,745	16,946	4560
4588	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus sten	6163035,226	381061,101	16,771	4579
4597	grop	Gråbrun fyllning	6163049,05	381044,668	16,965	4579

4604	grop	Beskrivning saknas	6163055,356	381039,464	17,135	4579
4614	ränna	Gråbrun fyllning med grus	6163056,723	381036,735	17,058	4579
4641	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163057,41	381034,77	17,087	4579
4652	hård	Mörk fyllning med grus	6163066,479	381024,587	17,199	4579
4670	grop	Gråbrun fyllning	6163071,476	381161,199	17,157	4666
4682	stolphål	Gråbrun fyllning	6163072,438	381163,359	16,955	4666
4694	grop	Stenlyft, matjordsaktig	6163103,204	381180,265	16,869	4688
4715	grop	Gråbrun fyllning	6163147,93	381231,407	16,915	4707
4734	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6163149,786	381231,623	16,836	4707
4745	ränna	Gråbrun fyllning	6163138,821	381230,629	16,852	4707
4766	lager	Gråbrun fyllning	6163133,162	381229,895	16,74	4707
4804	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol	6163071,915	381195,768	16,794	4800
4812	stolphål	Gråbrun fyllning	6163074,435	381196,305	16,829	4800
4822	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163089,869	381207,465	16,65	4800
4831	stolphål	Gråbrun fyllning	6163095,803	381211,492	16,63	4800
4842	grop	Gråbrun fyllning med sten	6163038,384	381174,417	17,078	4838
4861	grop	Gråbrun fyllning	6163000,313	381151,288	17,276	4857
4892	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten, skuren av dike	6163037,632	381212,341	16,658	4881
4911	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163114,817	381253,454	16,858	4907
4923	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6163114,326	381253,882	16,825	4907
4940	grop	Mörk fyllning, grus, sten	6162061,056	380999,505	19,668	4936
4954	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol, grus	6162041,046	381038,182	22,383	4936
4964	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol	6162040,63	381039,189	22,451	4936
4980	ränna	Matjordsaktig, enstaka sten	6162086,536	380947,446	17,76	4976
5003	grop	Matjordsaktig	6162084,662	380949,632	17,791	4976
5030	grop	Mörk fyllning, skörbränd sten, sten	6162116,689	380886,228	16,822	5026
5039	grop	Matjordsaktig, sten	6162115,378	380889,172	16,952	5026
5049	grop	Gråbrun fyllning, sten	6162108,66	380900,165	17,066	5026
5081	grop	Gråbrun fyllning med sotfläckar	6162095,967	381012,549	18,988	5077
5093	grop	Mörk fyllning, enstaka sten	6162099,973	381008,456	18,715	5077
5121	lager	Mörk fyllning, sten, flintavslag, samma som AL5241& 5171	6162126,157	381017,781	18,229	5117
5143	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162196,989	380926,809	17,19	5139
5161	Grop?	Gråbrun fyllning	6162163,23	380993,29	16,541	5157
5171	lager	Mörk fyllning, sten, flintavslag, samma som AL5241& 5121	6162133,324	381041,708	19,578	5164
5181	grop	Mörk fyllning, sten	6162102,089	381075,223	21,201	5177
5194	grop	Mörk fyllning, grus	6162103,481	381074,233	21,098	5177
5211	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162091,414	381097,992	21,875	5207
5229	stenlyft	Gråbrun fyllning, stenlyft	6162137,912	381075,146	20,692	5225
5241	lager	Gråbrun fyllning, sten, stenpackning, ev. konstruktion, mkt sten i matjorden i närområdet, samma som AL5221& 5171	6162132,347	381080,416	21,199	5225
5251	grop	Gråbrun fyllning	6162168,708	381036,878	18,247	5245
5278	grop	Matjordsaktig, enstaka sten	6162187,569	381011,966	17,231	5260
5306	stolphål	Beskrivning saknas	6162236,796	380971,506	17,633	5301
5315	ränna	Enstaka sten, otydlig	6162239,796	380967,372	17,616	5301
5328	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162246,679	380956,294	17,788	5301
5346	ränna	Gråbrun fyllning med stor sten, otydlig	6162218,953	381008,708	17,678	5341

5360	stolphål	Gråbrun fyllning	6162219,396	381008,47	17,588	5341
5403	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162172,82	381101,811	21,035	5398
5426	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162231,633	381062,274	18,742	5422
5436	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162224,358	381072,884	18,997	5422
5458	grop	Matjordsaktig	6162256,039	380999,014	17,288	5454
5471	hård	Mörk fyllning, sot, träkol, enstaka grus	6162276,051	380924,296	18,074	5466
5488	stolphål	Mörk fyllning	6162283,187	380863,253	18,458	5484
5498	stolphål	Mörk fyllning, sten	6162281,079	380872,981	18,268	5484
5508	grop	Gråbrun fyllning	6162281,333	380880,532	18,172	5484
5522	ränna	Gråbrun fyllning	6162280,491	380883,448	18,24	5484
5557	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162214,948	380891,346	17,547	5553
5565	grop	Gråbrun fyllning	6162210,83	380895,032	17,387	5553
5590	stolphål	Mörk fyllning	6162239,551	380871,125	18,302	5586
5606	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162212,861	380851,051	18,196	5602
5625	grop	Flammig, mörk fyllning	6162189,676	380871,201	16,9	5621
5645	grop	Mörk fyllning, sten, skörbränd sten	6162174,216	380849,219	17,121	5641
5668	lager	Gråbrun fyllning med sten, flintavslag	6162213,202	381128,271	19,683	5664
5672	ränna	Gråbrun fyllning, enstaka sten	6162227,309	381109,772	19,314	5664
5692	grop	Gråbrun fyllning	6162229,101	381107,181	19,242	5664
5719	grop	Gråbrun fyllning	6162220,487	381160,483	20,162	5713
5729	grop	Gråbrun fyllning	6162227,483	381160,224	19,805	5713
5740	grop	Gråbrun fyllning	6162230,127	381160,147	19,726	5713
5770	grop	Beskrivning saknas	6162189,487	381210,082	21,986	5766
5778	grop	Beskrivning saknas	6162194,175	381209,836	22,014	5766
5800	grop	Gråbrun fyllning	6162262,071	381188,871	19,482	5794
5829	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162278,243	381109,906	18,727	5820
5844	ränna	Flammig fyllning, grus	6162277,336	381113,088	18,657	5820
5858	stolphål	Matjordsaktig	6162275,546	381117,947	18,456	5820
5866	grop	Mörk fyllning, skörbränd sten	6162273,065	381120,702	18,468	5820
5905	grop	Mörk fyllning	6162261,138	381098,321	18,547	5901
5932	grop	Mörk fyllning, sot, enstaka grus	6162271,706	381214,836	19,582	5926
5943	grop	Gråbrun fyllning med keramik, sten	6162273,688	381213,517	19,582	5926
5988	grop	Gråbrun fyllning	6162311,415	381269,174	20,714	5984
6013	grop	Matjordsaktig, enstaka grus	6162361,051	381264,41	20,143	6009
6026	grop	Gråbrun fyllning med Sot Grus	6162363,099	381263,466	20,12	6009
6041	stolphål	Gråbrun fyllning	6162365,656	381262,491	20,12	6009
6055	stolphål	Matjordsaktig, träkol	6162383,967	381253,302	19,641	6009
6067	grop	Gråbrun fyllning	6162392,8	381248,025	19,433	6009
6079	grop	Gråbrun fyllning med träkolfläckar	6162394,535	381246,942	19,429	6009
6092	lager	Gråbrun fyllning med sten	6162396,786	381245,202	19,447	6009
6111	dike	Mörk Enstaka grus	6162421,896	381289,549	19,163	6105
6126	grop	Gråbrun fyllning	6162441,713	381279,686	18,554	6105
6148	grop	Gråbrun fyllning	6162469,845	381226,373	17,205	6143
6168	grop	Gråbrun fyllning	6162466,895	381228,198	17,228	6143
6189	lager	Mörk fyllning, flintavslag	6162454,827	381212,727	17,707	6183
6197	stolphål	Mörk fyllning	6162476,696	381201,18	17,167	6183
6207	grop	Gråbrun fyllning	6162483,438	381197,341	17,118	6183
6222	stolphål	Mörk fyllning	6162483,888	381196,47	17,091	6183

6241	grop	Mörk fyllning, träkol, skörbränd sten	6162478,828	381161,775	17,579	6234
6276	grop	Gråbrun fyllning	6162495,463	381153,287	17,905	6234
6294	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten, grus	6162417,781	381198,264	18,178	6287
6308	grop	Gråbrun fyllning med flintavslag	6162373,677	381227,254	19,528	6287
6334	stolphål	Mörk fyllning	6162333,833	381094,679	17,735	6330
6346	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162335,945	381094,477	17,71	6330
6368	grop	Gråbrun fyllning med sten, otydlig	6162328,758	381129,975	18,327	6364
6385	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162330,971	381128,2	18,291	6364
6406	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162347,137	381117,881	17,957	6364
6419	ränna	Gråbrun fyllning	6162347,868	381116,627	17,875	6364
6441	ränna	Gråbrun fyllning	6162352,456	381113,885	17,786	6364
6456	grop	Beskrivning saknas	6162354,576	381111,471	17,788	6364
6472	ränna	Gråbrun fyllning	6162349,599	381144,317	17,839	6465
6488	stolphål	Gråbrun fyllning	6162358,973	381136,47	17,706	6465
6503	stolphål	Gråbrun fyllning	6162360,246	381137,261	17,745	6465
6532	grop	Gråbrun fyllning	6162398,121	381176,701	17,835	6523
6554	grop	Gråbrun fyllning	6162407,515	381171,57	17,741	6523
6577	stolphål	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162482,688	381130,222	17,795	6571
6590	grop	Gråbrun fyllning	6162490,809	381126,481	17,847	6571
6616	grop	Flammig fyllning	6162458,119	381116,551	17,375	6612
6641	stolphål	Gråbrun fyllning	6162496,19	381087,951	18,025	6612
6652	stolphål	Gråbrun fyllning	6162496,452	381087,107	18,03	6612
6664	grop	Gråbrun fyllning	6162497,861	381086,949	18,042	6612
6682	stolphål	Gråbrun fyllning	6162503,95	381081,575	18,192	6612
6697	grop	Gråbrun fyllning	6162467,03	381078,721	17,602	6691
6707	hård	Gråbrun fyllning med sot	6162468,273	381079,233	17,54	6691
6718	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162472,471	381074,993	17,652	6691
6730	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162474,082	381073,845	17,716	6691
6744	grop	Gråbrun fyllning	6162476,672	381071,73	17,836	6691
6765	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162498,815	381032,055	18,257	6757
6786	grop	Gråbrun fyllning	6162498,661	381032,832	18,281	6757
6802	stolphål	Gråbrun fyllning	6162456,259	381051,402	17,721	6796
6810	stolphål	Gråbrun fyllning	6162446,121	381061,953	17,332	6796
6820	stolphål	Gråbrun fyllning	6162436,868	381070,972	17,237	6796
6839	grop	Gråbrun fyllning	6162429,433	381131,158	17,237	6835
6856	stolphål	Matjordsaktig	6162394,035	381151,295	17,236	6835
6867	grop	Gråbrun fyllning	6162390,28	381152,563	17,256	6835
6883	stolphål	Gråbrun fyllning	6162374,296	381089,512	17,532	6877
6895	grop	Mörk fyllning, djurben	6162371,009	381091,44	17,66	6877
6912	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162402,912	381053,672	17,486	6905
6939	grop	Mörk fyllning, enstaka sten	6162411,51	381046,022	17,103	6905
6957	grop	Mörk fyllning	6162413,226	381043,909	17,112	6905
6975	stolphål	Gråbrun fyllning	6162439,73	381018,724	17,277	6905
6983	stolphål	Beskrivning saknas	6162440,933	381017,117	17,251	6905
6995	grop	Gråbrun fyllning med enstaka grus	6162519,612	380970,912	18,775	6990
7006	grop	Gråbrun fyllning med sten	6162509,124	380980,732	18,649	6990
7039	stolphål	Gråbrun fyllning	6162509,201	380941,801	18,59	7035
7050	stolphål	Gråbrun fyllning	6162510,184	380940,253	18,635	7035

7061	stolphål	Gråbrun fyllning	6162511,023	380939,112	18,703	7035
7072	stolphål	Gråbrun fyllning	6162523,168	380929,463	19,087	7035
7082	stolphål	Gråbrun fyllning	6162522,846	380928,701	19,083	7035
7093	stolphål	Gråbrun fyllning	6162533,058	380919,99	19,099	7035
7101	stolphål	Gråbrun fyllning	6162539,62	380914,523	18,929	7035
7121	grop	Gråbrun fyllning med grus	6162455,916	380908,654	18,614	7111
7131	grop	Gråbrun fyllning med sten, grus	6162447,332	380918,839	18,379	7111
7153	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162439,807	380926,727	18,201	7111
7164	grop	Flammig fyllning	6162424,318	380945,344	18,134	7111
7173	grop	Gråbrun fyllning	6162408,314	380962,444	17,421	7111
7187	grop	Torvig, mörk fyllning	6162405,921	380964,899	16,918	7111
7200	grop	Vit, grå, torvig fyllning, osäker	6162398,068	380972,31	16,471	7111
7217	grop	Gråbrun fyllning med träkol	6162381,029	381051,576	17,823	7213
7253	lager	Gråbrun fyllning med sten	6162477,964	380931,127	18,058	7234
7271	grop	Gråbrun fyllning med grus, sten	6162487,687	380921,012	18,388	7234
7294	grop	Mörk fyllning i öst	6162492,724	380915,292	18,595	7234
7316	ränna	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162495,88	380912,304	18,638	7234
7339	ränna	Beskrivning saknas	6162506,274	380901,503	18,841	7234
7357	Gropsystem	Gråbrun fyllning med sten	6162512,23	380896,781	19,016	7234
7405	grop	Matjordsaktig	6162538,475	380870,764	18,987	7234
7413	stolphål	Gråbrun fyllning	6162543,592	380865,407	18,866	7234
7425	stolphål	Gråbrun fyllning	6162543,573	380865,162	18,832	7234
7436	stolphål	Gråbrun fyllning	6162543,963	380865,042	18,836	7234
7447	stolphål	Gråbrun fyllning	6162545,058	380864,172	18,834	7234
7460	grop	Gråbrun fyllning	6162485,337	380878,343	19,413	7454
7471	grop	Gråbrun fyllning	6162481,009	380882,602	19,458	7454
7494	Grop/ lager?	Gråbrun fyllning med skörbränd sten, sten	6162375,869	380950	17,47	7488
7506	stolphål	Mörk fyllning	6162368,968	380956,477	17,069	7488
7518	grop	Mörk fyllning	6162367,382	380956,118	17,066	7488
7528	grop	Mörk fyllning	6162366,925	380958,069	16,984	7488
7540	stolphål	Gråbrun fyllning	6162365,175	380959,232	16,901	7488
7556	Kokgrop	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6162419,298	380913,403	18,557	7552
7578	grop	Flammig fyllning	6162389,956	381021,575	17,743	7570
7588	ränna	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6162403,28	381007,169	17,543	7570
7608	ränna	Flammig fyllning, enstaka sten	6162407,023	381002,492	17,516	7570
7631	stolphål	Gråbrun fyllning	6162426,477	380984,279	17,138	7570
7643	grop	Gråbrun fyllning, skörbränd sten	6162427,314	380981,713	17,208	7570
7658	grop	Gråbrun fyllning	6162429,52	380980,959	17,358	7570
7684	grop	Gråbrun fyllning med enstaka sten	6162432,357	380977,911	17,401	7570
7700	ränna	Gråbrun fyllning med sot	6162212,149	381052,078	18,756	7696
7732	ränna	Gråbrun fyllning med skörbränd sten	6162207,367	381058,534	18,801	7696
7756	grop	Gråbrun fyllning	6162203,713	381061,393	18,97	7696
10000	stolphål	Gråbrun fyllning med träkol, bränd lera	6163200,165	381309,648	17,505	2574
10034	Grop?	grop eller rest av våtpåverkat lager; ljusgrå fyllning	6162557,641	381226,895	18,154	10019
10063	kokgrop	rikligt med eldpåverkad sten (hör ihop med AH10070), framkom i ett lager, dvs framträdde innan schakten nådde underlaget	6162526,792	381179,16	18,199	10059

I0070	hård	med sot/träkol och eldpåverkad sten, framkom i ett lager, dvs. framträdde innan schakten nådde underlaget	6162522,831	381179,432	18,08	I0059
I0103	grop	mörkgrå fyllning	6162578,935	381171,356	18,987	I0082
I0117	stolphål	ljusbrun fyllning	6162575,485	381171,974	19,009	I0082
I0139	stolphål	mörkgrå fyllning	6162589,94	381143,606	19,188	I0127
I0149	stolphål	mörkgrå fyllning	6162586,777	381144,109	19,192	I0127
I0162	lager	mörkt lager, sotigt med stenar (fortsätter i schakten västerut)	6162583,615	381144,886	19,242	I0127
I0167	grop	mörkgrå fyllning, möjligen del av ALI0162	6162580,797	381144,644	19,065	I0127
I0176	grop	mörkgrå fyllning	6162576,431	381145,494	19,197	I0127
I0189	grop	mörkgrå fyllning, tydlig boplatsgrop	6162567,876	381147,667	19,356	I0127
I0228	lager	mörkt lager, sotigt med stenar (finns i flera schakt), överlagrar vattenavsatt lager	6162573,71	381117,541	19,221	I0210
I0258	lager	mörkt lager, sotigt med stenar (finns i flera schakt), överlagrar vattenavsatt lager	6162569,421	381093,037	18,874	I0237
I0276	ränna	ljusgrå fyllning, distinkt ränna	6162582,05	381090,003	19,369	I0237
I0344	Hård/grop?	grå, sotig (ev. grop med sotig fyllning)	6162614,235	381003,976	18,642	I0337
I0369	stolphål	gråbrun fyllning, osäkert stolphål	6162596,934	380980,933	18,313	I0364
I0383	grop	sotig, grå fyllning (ev. endast en sotfläck)	6162621,249	380942,331	16,892	I0378
I0423	Grop?	mörkgrå fyllning (ev. stenlyft)	6162590,319	380894,864	17,619	I0419
I0448	Hård/grop?	sotig, ev. grop med sotig fyllning	6162651,958	380961,789	17,249	I0444
I0473	grop	grågul fyllning men ändå distinkt grop	6162625,728	381157,885	18,998	I0466
I0491	grop	mörkgrå fyllning (tveksam)	6162611,123	381234,096	18,262	I0485
I0500	grop	mörkgrå fyllning, enstaka stenar, distinkt grop	6162610,52	381240,47	18,204	I0485
I0515	grop	ljusgrå fyllning	6162609,615	381242,334	18,151	I0485
I0531	Hård/grop?	mörkgrå fyllning, sotig (ev. grop med sotig fyllning)	6162604,303	381269,8	17,768	I0525
I0545	grop	brun fyllning, enstaka stenar, inslag av underlagsmaterial	6162599,01	381296,099	18,052	I0525
I0560	grop	mörkbrun-gul fyllning	6162625,703	381297,335	17,998	I0556
I0579	grop	mörkgrå-grå fyllning	6162632,944	381254,448	18,407	I0575
I0593	grop	ljusgrå fyllning (tveksam)	6162632,631	381256,02	18,403	I0575
I0617	stolphål	ljusgrå fyllning, enstaka träkolsfragment	6162639,9	381223,756	19,134	I0605
I0625	hård	grå fyllning, något sotig	6162642,354	381205,544	19,36	I0605
I0638	hård	distinkt hård, sotig, bränd lera, träkolsfragment, bränt ben	6162642,655	381203,912	19,368	I0605
I0662	Grop/brunn?	mörkbrun-grå fyllning	6162648,745	381173,565	18,963	I0605
I0673	grop	mörkbrun-grå fyllning	6162647,482	381173,726	18,903	I0605
I0696	stolphål	ljusgrå fyllning	6162654,969	381133,066	19,519	I0681
I0703	stolphål	ljusgrå fyllning	6162655,797	381133,564	19,485	I0681
I0721	stolphål	ljusgrå fyllning	6162667,327	381073,294	18,948	I0711
I0730	stolphål	mörkgrå fyllning (mycket blött underlag)	6162668,655	381061,495	18,443	I0711
I0737	Grop?	sotig fyllning, (blött underlag)	6162668,068	381062,331	18,494	I0711
I0764	stolphål ?	skuret av dränering, ngt diffus, grå fyllning	6162339,283	380846,733	19,007	I0753
I0772	stolphål	gråbrun fyllning, träkol, bränd lera, flintavslag, tydligt	6162337,727	380846,96	18,967	I0753
I0782	stolphål	mörk fyllning	6162336,793	380847,542	18,938	I0753
I0791	stolphål	gråbrun fyllning, tydligt	6162336,034	380850,166	18,896	I0753
I0800	stolphål	mörk fyllning, träkol	6162333,109	380851,317	18,98	I0753
I0808	stolphål	gråbrun träkol, tydligt	6162330,527	380855,112	18,838	I0753
I0816	grop	gråbrun fyllning, bränd lera	6162326,977	380858,213	18,847	I0753
I0827	grop	gråbrun fyllning, bränd lera, träkol, ruttna stenar	6162327,923	380858,76	18,817	I0753

10839	stolphål	gråbrun fyllning, bränd lera, tydligt	6162317,584	380869,84	18,645	10753
10868	gropssystem	ljusgrå fyllning under vattenavsatt lgr	6162313,962	380904,22	17,671	10849
10896	större härd	sotig fyllning, fåtal stenar	6162323,724	380894,658	18,185	10849
10914	grop	ngt sotig i södra delen, gråbrun fyllning	6162329,921	380888,096	18,288	10849
10939	större grop	Mörk, gråbrun fyllning, träkol, bränd lera, fuktig	6162357,519	380858,121	18,707	10849
10952	grop?	Grå fyllning, mkt träkol	6162362,631	380853,711	18,617	10849
10976	vattenavsatt lgr	Gråbrun fyllning med träkol	6162395	380867,5	18,589	10961
10986	stolphål	Gråbrun fyllning	6162387,274	380874,095	18,383	10961
10995	grop	Grå fyllning, lite träkol, bränd lera, diffus i söder	6162370,13	380889,207	18,409	10961
11015	ränna	grå-mörkgrå fyllning	6162341,278	380916,146	17,952	11007
11030	Grop?	grå fyllning	6162338,816	380918,507	17,847	11007
11059	härd	Gråbrun fyllning, sot, träkol, eldpåverkad sten	6162344,19	380941,309	17,642	11046
11070	Stolphål?	ljusgrå fyllning	6162371,214	380918,012	18,127	11046
11092	grop	distinkt grop, ett avslag, enstaka träkolsfragment, mörkgrå fyllning	6162408,694	380883,592	18,694	11080
11108	lager	grå fyllning, en stor sten i väster (lös, ligger högt upp)	6162414,654	380878,536	18,65	11080
11113	ränna	mörkgrå fyllning, distinkt	6162419,394	380874,164	18,745	11080
11124	ränna	mörkgrå fyllning, distinkt	6162420,669	380873,377	18,766	11080
11139	stolphål	ljusgrå fyllning	6162435,522	380859,977	19,415	11080
200020	stolphål	Gråbrun fyllning, sten	6162788,763	381193,284	19,899	980

BILAGA 4

Fyndlista

IntrasisId	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning
200024	CU-leg	Ring	1	1	detektorfynd 1, fingerring, datering ny tid
200026	CU-leg	Föremål	1	3	detektorfynd 2, del av ngt
200028	CU-leg	fingerborg	1	1	detektorfynd 3, nyare tid
200030	CU-leg	Nit	1	1	detektorfynd 4, datering nyare tid
200032	Brons	Dolk	1	25	detektorfynd 5, dolk/miniatursvärd, datering brå
200034	silver	knapp	1	9	detektorfynd 6, förgylld, datering nyare tid
200036	CU-leg	klump	1	1	detektorfynd 7
200038	CU-leg	mejsel	1	39	detektorfynd 8, datering nyare tid
200040	CU-leg	Föremål	1	1	detektorfynd 9, del av föremål
200042	CU-leg	Smälta	1	1	detektorfynd 10
200044	CU-leg	Föremål	1	1	detektorfynd 11, del av föremål
200046	CU-leg	Smälta	1	1	detektorfynd 12
200048	bly	föremål	1	8	detektorfynd 13, förmodligen del av blyfigur
200050	CU-leg	arborstfibula	1	2	detektorfynd 14, fot, streckornerad, fvt.
200052	CU-leg	kniv	1	2	detektorfynd 15, del av fällkniv, nyare tid
200054	CU-leg	klump	1	5	detektorfynd 16, rostklumpar
200056	CU-leg	klump	1	12	detektorfynd 17
200058	CU-leg	Smälta	1	2	detektorfynd 18
200060	CU-leg	klump	1	1	detektorfynd
200062	CU-leg	Smälta	1	4	detektorfynd 20, fastsmält vitmetall
200064	CU-leg	Föremål	1	4	detektorfynd 21
200066	Brons	Dolk	1	13	detektorfynd 22, dolk/miniatursvärd, brå, ås.
200068	bly	muskötkula	1	8	detektorfynd 23, gjuttappen kvar. nyare tid.
200070	CU-leg	Beslag	1	1	detektorfynd 24, nyare tid.
200072	CU-leg	länk	1	1	detektorfynd 25, förgylld länk, nyare tid.
200074	CU-leg	Sölja	1	2	detektorfynd 26, vikingatida
200076	CU-leg	Beslag	1	1	detektorfynd 27, växtornamentik, medeltid/ny tid
200078	CU-leg	Knapp	1	1	detektorfynd 28, nyare tid
200080	CU-leg	klump	1	1	detektorfynd 29
200082	CU-leg	Beslag	1	1	detektorfynd 30
200084	bly	klump	1	3	detektorfynd 31
200086	CU-leg	Nit	1	1	detektorfynd 32
200088	Brons	Dolk	1	1	detektorfynd 33, dolk/miniatursvärd, brå
200090	bly	muskötkula	1	7	detektorfynd 37
200092	bly	muskötkula	1	9	detektorfynd 38
200094	Brons	Yxa	1	16	detektorfynd 39, kantyxanackparti, brå
200096	CU-leg	Knapp	1	1	detektorfynd 40, ornerad knapp
200098	Brons	Dolk	1	4	detektorfynd 41, dolk/miniatursvärd, brå
200100	Brons	Dolk	1	9	detektorfynd 42 dolk/miniatursvärd, brå
200102	Flinta	glättsten	1	59	påträffad vid metalldetektering (fynd 36)

BILAGA 5

Rapport bestämning metallföremål

Sallerup 180:72, Malmö kommun

Metallfynd, projekt 160010

Bertil Helgesson

Löpnr.	Material	Fynd	Datering	Kommentarer
1	CU-leg	Fingerring	NT	
2	CU-leg	Föremål		Del av något
3	CU-leg	Fingerborg	NT	
4	CU-leg	Nit	NT	Huvud, prydnadsnit
5	CU-leg	Dolk/miniatyrsvärd	BRÅ	Del av bladet
6	Silver	Knapp	VT/MT eller NT	Prydnadsknapp, rund, skålformad. Mönster i form av fyrklöver, förgylld. Liknande finns som smycken i vikingatid/tidig medeltid, men brukar vara av drivet bleck. Denna tycks vara gjuten. Mest troligt är att det är en smyckedel från nyare tid, typ manschettknapp/brosch.
7	CU-leg	Klump		
8	CU-leg	Mejsel	NT	
9	CU-leg	Föremål		Del av något
10	CU-leg	Smälta		
11	CU-leg	Föremål		Del av något
12	CU-leg	Smälta		
13	Bly	Föremål	NT	Del av något, prydnadsbeslag (till möbel?)
14	CU-leg	Armborstfibula	FVT	Endast foten, streckornamentik, profilerad
15	CU-leg	Kniv	NT	Del av fällkniv
16	CU-leg	Klump		Rostklumpar på föremålet
17	CU-leg	Klump		
18	CU-leg	Smälta		
19	CU-leg	Klump		
20	CU-leg	Smälta		Fastsmlt bit av vitmetall
21	CU-leg	Föremål	NT	Del av något
22	CU-leg	Dolk/miniatyrsvärd	BRÅ	Del av bladet, markerad ås mitt på bladet
23	Bly	Muskötkula	NT	Gjuttapp kvar
24	CU-leg	Beslag	NT	Litet beslag i form av bakåtseende fyrfota djur. Legeringen antyder relativt sen tid, men motivet ansluter till djur med datering till vikingatid/tidig medeltid.
25	CU-leg	Länk	NT	Förgylld, profilerad, med en ögla i respektive ända. Troligen sentida.
26	CU-leg	Sölja	VT	Fragmentarisk
27	CU-leg	Beslag	MT/NT	Plantornamentik
28	CU-leg	Knapp	NT	
29	CU-leg	Klump		
30	CU-leg	Beslag		
31	Bly	Klump		
32	CU-leg	Nit		

33	CU-leg	Dolk/miniatursvärd?	BRÅ	Del av bladet, markerad ås mitt på bladet. Bestämning svår och osäker.
37	Bly	Muskötkula		
38	Bly	Muskötkula		
39	CU-leg	Kantyx	BRÅ	Fragment av nackparti
40	CU-leg	Knapp		
41	CU-leg	Dolk/miniatursvärd	BRÅ	Del av bladet
42	CU-leg	Dolk/miniatursvärd	BRÅ	Del av bladet

Slående i detta lilla fyndmaterial är förekomsten av 5 fragment av blad till dolk/miniatursvärd (nr 5, 22, 33, 41 och 42), och dessutom ett nackparti till en kantyx (nr 39). Dessa kan dateras till bronsålder. De 5 fragmentens dimensioner och utseende visar att det måste röra sig om 5 olika dolkar/miniatursvärd. Dolkar/miniatursvärd och kantyx är dessutom spridda över ett relativt stort område vilket motsäger att det skulle röra sig om en depå. Det mest logiska är kanske att det rör sig om utplöjda gravar. Trots detta är utfallet av detektorsökningen tämligen unikt eftersom föremålen framkommit från söklinjer.

I materialet finns också foten till en armborstfibula (nr 14) med datering till folkvandringstid. Till vikingatid kan ett fragment av en sölja dateras (nr 26). Det finns således ett litet inslag av yngre järnålder i materialet.

Ett antal smältor och klumpar av CU-legering antyder metallbearbetning. På en av dessa finns en bit vitmetall fastsmält vilket visar att det bearbetats flera olika material. Dessa hantverksaktiviteter går ej att tidsfästa närmare.

Flera fynd, såsom fingerring, fällkniv, muskötkulor och knappar antyder aktiviteter i nyare tid.

BILAGA 6

Rapport metallkonservering

Sallerup I60010 MMA 114

Totalt 9 föremål

Föremål	Fyndnr MMA114:	Detektorfyndnr	Datering
dolkblad/miniatursvärd	200032	5	brå
armbortsfibula fot	200050	14	fvt
dolkblad/miniatursvärd	200066	22	brå
sölja	200074	26	vt
beslag med växtornamentik	200076	27	mt/nt
dolkblad/miniatursvärd	200088	33	brå
nackparti kantyx	200094	39	brå
dolkblad/miniatursvärd	200098	41	brå
dolkblad/miniatursvärd	200100	42	brå

Föremålen inlämnade 2017-02-10 av Åsa Berggren.

Alla föremålen består av material Cu-legering.

Alla föremålen behandlade enligt följande:

- Mekanisk rengöring
- Ytskydd: Paraloid B72 5%/aceton

Utfört 2017-03-02 av Tomas Lindell, Malmö museer

Föremålen utlämnade 2017-03-08 till Åsa Berggren

Fotografi av varje föremål före och efter konservering finns i arkiv.

Rapport metalledektering

Undersökning med metalledektor i samband med arkeologisk utredning steg 2 inom fastigheten Sallerup 180:72 m.fl., Södra Sallerups socken, Malmö kommun, Skåne län.

METALLEDTEKTOR SOM ANVÄNDES

Modell: C-Scope CS-1220-XDP. En mycket känslig metalledektor som med mätar- och ljudsignal registrerar magnetiska olikheter i undergrunden ner till ett djup av cirka 35 centimeter.

UNDERSÖKNINGEN

Arbetsmetod och utförande:

Hela undersökningsområdet avsöktes systematiskt enligt sökstråksprincipen med ett avstånd mellan stråken på cirka 40 meter eller motsvarande. Metalledekteringen omfattade endast matjordslagret/ploglagret. Hela undersökningsområdet norr om Hemgården, som antingen var nysådd eller tallriksharvad, kunde undersökas med långa sökstråk. På den markanta höjden öster om gården Ängshög (omedelbart väster om motorvägen) förtätades sökstråken på dess högsta delar till ett avstånd av 20 meter. Däremot var hela undersökningsområdet söder om Hemgården ej tillgängligt för sökstråkdetektering, antingen p.g.a. växande gröda eller hög stubb. Här kunde detektering endast utföras i eller i direkt anslutning till sökschakten, vilket ytmässigt ungefär motsvarar en detektering med ett sökstråksavstånd på 40 meter.

Vid undersökningen negligerades generellt utslag från järnföremål, medan utslag från föremål av alla andra metaller kontrollerades. Metallföremål som med säkerhet kunde tillföras tiden före 1850 eller med osäkerhet kunde dateras i fält, togs upp och mättes in med handburen Gps (Garmin GPSmap 60CS). Metallföremål som med säkerhet kunde bestämmas till senare tid (d.v.s. efter 1850) tillvaratogs inte.

Detekteringssituationen (fysiska faktorer som påverkar detekteringsresultatet):

Vid undersökningstillfället var fältet i norr samt det mellan gårdarna Ängshög och Hemgården nysådda. Fältet mellan dessa (norr om gården Ängshög) var tallriksharvat, vilket gav en ojämn yta som försämrade möjligheterna för en tillfredsställande detektoravsökning. Som ovan nämnts fanns det på undersökningsområdet söder om Hemgården antingen växande gröda eller hög stubb. Inga besvärande magnetiska förhållanden fanns på de undersökta sökschakten söder om Hemgården.

Undersökningen utfördes under gynnsamma meteorologiska förhållanden.

Detekteringen utfördes den 24-26/9 och 4-5/10 2016.

Jonas Paulsson (arkeolog och metalledekteringsspecialist)

Kula HB

mob. 0701733223

e-post: stavershult@gmail.com

BILAGA 8

Tidsaxel och periodförkortningar

e.Kr.	HT		Historisk tid	
1550				1550
1350	SMT		Medeltid	
1200	HMT			
1050	TMT			
1050				1050
	VIK	Yngre järnålder	Järnålder	
	VEND			
550	FVT			
400	YRJÄ	Äldre järnålder		
200	ÄRJÄ			
Kr.f.	FRJÄ			
500	YBÄ VI			Yngre bronsålder
700	YBÄ V			
900	YBÄ IV			
1100	ÄBÄ III	Äldre bronsålder		
1300	ÄBÄ II			
1500	ÄBÄ I			
1700				1700
	SN	Senneolitikum	Stenålder	
2300		Mellanneolitikum		
	MN B			
2800	MN A			
3300		Tidigneolitikum		
3500	TN II			
	TN I			
4000		Mesolitikum		
	Ertebølle			
5500				
	Kongemose			
6700				
	Maglemose			
9600				
f.Kr.	Senpaleolitikum			

Det uppdragsarkeologiska systemet

Inom det uppdragsarkeologiska systemet utförs arkeologiska undersökningar som vilar på Kulturmiljölagen (1988: 950 – KML). Undersökningarna baseras på beslut av länsstyrelsen och utgör ett villkor för att en Företagare skall ges tillstånd för ingrepp i fast fornlämning.

Arkeologiska undersökningar kan göras i tre etapper: utredning, förundersökning och undersökning. De olika delarna är led i en process som i första hand syftar till att bevara fornlämningen, vilket är grundtanken i Kulturmiljölagen.

Den arkeologiska utredningen kan göras i två steg: Steg 1 innebär att befintligt underlagsmaterial sammanställs i form av en byråinventering och att en fältinventering genomförs. Steg 2 innebär sökschaktgrävning med grävmaskin. Syftet med den arkeologiska utredningen är att identifiera och lokalisera fornlämningar som berörs av ett arbetsföretag. Utredningen utgör ett beslutsunderlag till Länsstyrelsen inför prövning av tillstånd för ingrepp i fornlämning, och utgör även ett planeringsinstrument för Företagaren (den som avser utföra ett arbetsföretag).

Om det vid den arkeologiska utredningen påträffas under mark dolda fornlämningar, eller om det redan finns kända fornlämningar inom ett område, kan Länsstyrelsen besluta om en **arkeologisk förundersökning**. En arkeologisk förundersökning innebär som regel schaktgrävning med grävmaskin. Arbetet innebär att ett representativt urval av fornlämningen undersöks. Syftet med den arkeologiska förundersökningen är att avgränsa fornlämningen och fastställa dess vetenskapliga potential. Förundersökningen utgör ett beslutsunderlag till Länsstyrelsen inför prövning av tillstånd till ingrepp i fornlämning, och utgör även ett planeringsinstrument för Företagaren.

Baserat på resultat från förundersökningen gör Länsstyrelsen en bedömning om fornlämningen bedöms vara välbevarad och ha vetenskaplig potential för att gå vidare till en **arkeologisk undersökning**. Syftet med en arkeologisk undersökning är att undersöka, dokumentera, analysera och tolka lämningar och fynd för den aktuella fornlämningen, samt att besvara de vetenskapliga frågeställningar som fornlämningen anses ha potential att ge svar på. Efter en **arkeologisk undersökning** hävs lagskyddet enligt 2 kap. Kulturmiljölagen.

Inom det uppdragsarkeologiska systemet finns tre olika aktörer:

Länsstyrelsen *prövar tillstånd, beslutar och utövar tillsyn (uppdragsgivare)*

Företagaren *söker om tillstånd och bekostar undersökningen*

Undersökaren *utför arkeologiska undersökningar (uppdragstagare)*

Detta är en mycket kortfattad beskrivning av det uppdragsarkeologiska systemet. En mer fullständig information kan hämtas under följande länk:

http://samla.raa.se/xmlui/bitstream/handle/raa/8473/Varia%202015_9.pdf?sequence=1

Här finns vägledning för tillämpningen av Kulturmiljölagen (1988:950), Uppdragsarkeologi (2 kap.) enligt Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd.

Sydsvensk arkeologi rapportserie 2017

1. Åhus 14:108. Fornlämning Åhus 118:1 & 119:1, Åhus socken, Kristianstads kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2016. Åsa Berggren.
2. Kristianstad 4:4, Hästtorget, Kristianstad stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning/schaktningsövervakning 2016. Fredrik Larsson.
3. Rosengård 130:250. Västra Skrävlinge socken, Malmö kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2016. Åsa Berggren.
4. Önnestad 112:1, Önnestad socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2016. Tony Björk.
5. Sallerup 180:72 m.fl., Södra Sallerup socken, Malmö kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2016. Åsa Berggren.

Inför planeringen av ett större verksamhetsområde utmed Yttre ringvägen har Malmö stad begärt att få de arkeologiska förutsättningarna utredda i ett andra steg. Området utreddes i ett första steg 2015.

Området ligger i östra Malmö, omfattar 54 hektar och sträcker sig 1,5 km utmed Yttre ringvägens västra sida i Södra Sallerups socken. Utredningen innebar att sökschakt drogs över området och att en metalledetektering genomfördes.

Utredningsområdet är relativt flackt med ett par höjdsträckningar i sydväst-nordostlig riktning. Trakten har varit intensivt utnyttjad under såväl förhistorisk som historisk tid och har varit föremål för många arkeologiska undersökningar. Både inom utredningsområdet och i närområdet finns befintliga fornlämningar.

I sökschakten framkom närmare 500 anläggningar. De visar på aktiviteter under flertalet perioder. Anläggningarna bestod främst av gropar och stolphål men även rännor, diken, lager, härdar och brunnar är representerade. 15 koncentrationer av lämningar (område 1–15) har preliminärt avgränsats. De är främst belägna på höjddryggarnas sluttningar men även i lägre liggande områden. Anläggningskoncentrationerna tolkas främst som boplatslämningar, medan metallfynd i matjorden indikerar både gravar och metallhantverk. En stor del av lämningarna är odaterade, men bronsålder och järnålder är representerade i fyndmaterialet. Flintmaterialet visar även på närvaro under neolitikum.